★★★

Aydınlık

Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

SALI
25
NİSAN 1978

250 KURUŞ

Romanya Başbakanı ile iki ülke arasındaki ekonomik ilişkilerin geliştirilmesi ve Balkanlarda dayanışma konusu görüşülecek

Dost Romanya Başbakanı ülkemizde

ANKARA (ÖZEL)

Romanya Başbakanı Manea Manescu Başbakan Bülent Ecevit'in konuğu olarak bugün Türkiye'ye geliyor. Manescu'nun 28 Nisana kadar sürecek olan gezisinde, iki ülke arasındaki ekonomik ve kültürel işbirliği ve Balkanlardaki gelişmeler ele alınacak.

Romanya Başbakanı Manescu bugün saat 11'de özel bir uçakla Ankara'ya geliyor. Romanya Başbakanı ile birlikte eşi Doktor Maria Maneseu, Başbakanlık Müsteşarı İon St İon, iki bakan ve iki bakan yardımcısı da ülkemize gelecek. Görüşmelere Romanya'nın Türkiye Büyükelçisi George Maril da katılacak.

TÜRKİYE ROMANYA İLİŞKİLERİ

Türkiye ile Romanya arasındaki ilk Karma Ekonomik Komisyon 1970 yılında oluşturuldu. Bugüne kadar 4 defa toplanan Komisyon 14 Mart 1973'te yaptığı bir değişiklikle iki ülke arasındaki ticari ilişkilerin, serbest döviz esasına dayandırılmasını sağladı.

Türkiye Romanya'dan motorin, makina yağı, fuel-oil, gazete kağıdı, elektrikli ve mekanik cihazlar ile traktör satın aldı. Romanya'ya ise zeytin, pamuk, narenciye üzüm gibi mallar sattı. Türkiye'nin Romanya'yla 1966 yılında imzaladığı kültür anlaş-

(Devamı Sa: 7 Sü: 9'da)

Manescu'nun ziyareti ve Türkiye-Romanya ekonomik ilişkileri

SEMİH OGAN

Romanya Devlet Başkanı Çavuşesku'nun 1969 yılında ülkemizi ziyareti ile başlayan ekonomik işbirliği gelişmektedir.

Çavuşesku'nun bu ziyareti sırasında iki ülke arasında daha sıkı ekonomik ilişkiler kurulması üzerinde durulmuş ve bazı ilke anlaşmalarına varılmıştı. bu ziyaretin ardından 14 Nisan 1972 tarihinde ilk adım olarak Türkiye-Romanya Karma Ekonomik Komisyonu

(Devamı Sa: 5 Su: 1'de)

Ereğli' nin Kireçlik Ocağında grizu patlaması:18 ölü

ZONGULDAK'TA YİNE YAS VAR

- Mühendisin uğramadığı ocağa şimdi bütün yetkililer doluştu
- Maden ocaklarında tedbir alınmamasının bedeli: 35 yılda 3000 ölü, 180.000 yaralı

AYDINLIK HABER MERKEZİ

Zonguldak Kömür Havzasında, kara elmas yine ala bulandı 18 can, 18 kurban verdi yine işçi sınıfı... Yine onlarca ailenin ocağı söndürüldü.

Bu kaçıncı iş cinayeti! Ereğli'nin Kandilli Kireçlik Ocağında deniz seviyesinin 175 metre altındaki grizu patlamasında 18 işçi; İsmail Cinkılıç, Ramiz Akbulut, Ahmet Yoldaş, Aydın Oga, Mustafa Polat, Ali Cebesoy, İsa Cebesoy, Şerafettin Aydın, Mehmet Bayer, Bekir Açıkgöz, Şaban Çakırgöz, Mustafa Akal, İsa Yiğit, Mustafa Yılmaz, Hüseyin Akyüz, İsmail Bayır, Hasan Akbulut güvenliğin bulunmayışının bedelini canlarıyla ödediler. Patlamada beş işçi ağır yaralandı 37'si de enkaz altından sağ olarak çıkarıldı.

Havzadaki diğer ocaklar

(Devamı Sa: 7 Sü: 6'da)

İstanbul Üniversitesi Yabancı Diller Okuluna atılan patlayıcı madde okulda büyük hasara yol açtı. FOTO: AYDINLIK

Derine daha derine... Yani ölüme

Zonguldak yine yasa boğuldu. Kandilli Kireçlik ocağı 18 kömür işçisine mezar oldu. Yedi kat yerin altından ekmek parası çıkarmak için köyünden, evinden, barkından kopup gelen 18 can daha kayboldu. 18 ocağın daha direği kırıldı.

(Devamı Sa. 7, Sü. 6'da)

Hava-İş grevi haklı bir grevdi, fakat hükümet grevi erteleme kararı aldı. (Fotoğraf: AYDINLIK)

THY grevi "milli güvenlik" gerekçesiyle ertelendi

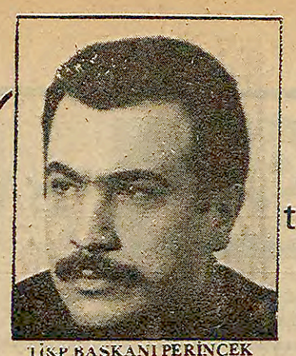
ANKARA (THA)

Türk-İş'e bağlı Hava-İş Sendikası tarafından, Türk Hava Yollarına bağlı işyerlerinde ilan edilen grev, Bakanlar Kurulu kararıyla bir ay ertelendi.

Milli güvenlik gerekçesiyle grevin bir ay süreyle ertelenmesine ilişkin Ulaştırma Bakanlığı görüşü Ulaştırma Bakanı tarafından Başbakanlığa yazılarak, diğer bakanlara elden dolaştırılarak imzalatıldı. Cumhurbaşkanlığına da aynı şekilde götürülen erteleme kararı, bugünkü Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe girdi.

Öte yandan, Hava-İş Sendikası, bir açıklama yaparak grevin devam ettiğini, Bakanlar Kurulunun grevi erteleme kararı almış olsa bile, 275 sayılı Yasaya dayanarak, grevi iki gün sonraya kadar uygulama kararında olduklarını bildirdi.

HAVA-İŞ GREVİ İLE İLGİLİ RÖPORTAJ 4. SAYFADA

TİKP BAŞKANI PERİNÇEK

DİSK Yönetiminin bölücü ve tertiplere açık tutumu üzerine

TİKP: "Emekçi halkın bulunmayacağı 1 Mayıs gösterilerine katılmıyoruz"

- Doğu Perinçek: "DİSK Yönetimi 1 Mayıs alanını bir kuşku ve güvensizlik alanı haline getirdi"
- TİKP işçi sınıfını ve halkı Baştürk Yönetimini protesto etmeye çağırdı

ANKARA (ÖZEL)

TİKP Başkanı Doğu Perinçek, Partisinin 1 Mayıs gösterilerine katılmayacağını açıkladı. Doğu Perinçek, Ankara'da düzenlediği basın toplantısında "Emekçi halkın bulunmayacağı ve her türlü tertibe açık tutulan gösteriye katılmayacağımızı bütün halka ilan ediyoruz. Demir yürekli işçi sınıfımızı ve bütün halkımızı Baştürk yönetimini protesto etmeye çağırıyoruz" dedi.

Doğu Perinçek, Ankara'da düzenlediği basın toplantısında şöyle konuştu:

"Geçen yılın 1 Mayıs hazırlıklarına hakim olan anlayış bu yıl da devam etmektedir.

"Moskova'daki sosyal-emperyalist yöneticiler ile onların beşinci kolu görevini yapan sahte TKP bilindiği gibi bir süreden beri partimizin 1 Mayıs törenlerine katılmasını engellemek için DİSK yöneticilerine sürekli olarak çağrı ve kışkırtmalarda bulundular. İşçi sınıfımızın mücadelesi Kemal Türkler ve Mehmet

(Devamı Sa. 7, Sü. 4'de)

Norveç Maliye Bakanı iki ülke arasında dostluk ve işbirliği için ön adımın atıldığını söyledi

ANKARA(ANKA)

Resmi bir ziyaret için Türkiye'de bulunan Norveç Maliye Bakanı Per Kleppe, Maliye Bakanı Ziya Müezzinoğlu ve yetkililerle bir görüşme yaptıktan sonra Türkiye'ye 100 milyon dolar tutarında kredi vereceklerini açıkladı. Per Kleppe, Norveç ile Türkiye arasındaki işbirliğinin, ülkesinin öteki Üçüncü Dünya ülkeleriyle işbirliğini geliştirmesi açısından "iyi bir örnek" olduğunu söyledi.

(Devamı Sa: 7 Sü: 7'de)

Faşistler Manisa' da iki yurttaşı, Balıkesir' de bir öğrenciyi öldürdü

- Manisa' nın Saruhanlı İlçesinde iki CHP' linin ölümüyle sonuçlanan olayda saldırının başını Ülkü-Köy Başkanının çektiği bildiriliyor
- Erzurum Devrimci Gençlik Derneği kapatıldı

AYDINLIK HABER MERKEZİ

Balıkesir'de bir işçinin ölümüyle sonuçlanan saldırıdan sonra ikinci komando saldırısı da aynı günün gecesi Balıkesir Kredi ve Yurtlar Kurumunda yapıldı.

Gece saat 11-12 sıralarında yurdu kurşunlayan komandolar, yurtta gezinen Necati Bey Eğitim Enstitüsü gece bölümü 3. sınıf öğrencisi Kazım Duran'ı ağır yaraladılar.

Böbreklerinden yediği kurşunlarla ağır yaralı olarak hastaneye götürülmekte olan öğrenci yolda öldü.

Bilindiği gibi, MC döneminde komando barınağı haline getirilen Kredi ve Yurtlar Kurumu Balıkesir Yurdu bir süre önce bütün öğrencilere açılmıştı.

Komandoların bunun üzerine yurda ve öğrencilere yoğun saldırılara giriştikleri bildiriliyor.

Öte yandan bu olaydan bir saat kadar sonra CHP il merkezine 6 el ateş açıldı. Binada kimse bulunmadığından can kaybı olmadı. Daha sonra binada yapılan inceleme sonucu 7.65 lik tabancadan çıkan Geco marka altı adet mermi çekirdeği bulundu. Öğrenci Kazım Turhan'ı öldüren kurşunun da 7.65'lik ve Geco marka olduğu tespit edilmişti.

Balıkesir'de olaylar üzerine hava gerginleşince dün açılması gereken Necati Bey Eğitim Enstitüsünün açılışı 3 Mayısa ertelendi. Ayrıca Yüksek Öğrenci Yurdu vali-

(Devamı Sa: 7 Sü: 1'de)

MHP yanlısı Nüfus Müdürü yolsuzluğunu açıklayan memuru dövdü

İZMİR(ÖZEL)

İzmir Nüfus Müdürü Doğan Çetin kendi adının karıştığı yolsuzlukları açıklayan Nihat Aksan adlı memuru dövdü. Saldırıdan sonra Memur Nihat Aksan Adli Tabiplikten 15 günlük rapor aldı.

MHP yanlısı, müdür Doğan Çetin'in pul yolsuzluğundan onbinlerce liralık

(Devamı Sa: 7, Sü :8 'de)

Yolsuzluğunu açıkladığı MHP yanlısı İzmir Nüfus Müdürü Doğan Çetin tarafından dövülen memur Nihat Aksan

Mardin'de jandarma zulmü!

Silopi' nin Bostancı köyü halkı göçe zorlanıyor

- Köylüler durumu Bayındırlık Bakanı Elçi'ye bildirdi
- Elçi, "bölgede sık sık olan bu tür olayları biliyorum"

MARDİN (ÖZEL)

Mardin'in Silopi İlçesine bağlı Bostancı köyünde, jandarmanın işkence yaptığı ve köylüleri köyü terke zorladığı bildirildi. Köylüler durumu Bayındırlık Bakanı Şerafettin Elçi'ye bildirdiler ve işkencenin önüne geçilmesini istediler.

Bayındırlık Bakanına işkenceleri ve jandarma baskısını, Bostancı köyü adına Muhtar Yahya Erkmen ve 11 köylü bir telgrafla bildirdi. Telgrafta, "6 Nisan 1978 günü 119. Seyyar Jandarma Alay Komutanlığına bağlı Birinci Tabur, Üçüncü Bölük Komutanı üsteğmenin emriyle hiç bir üst makamdan karar çıkarılmaksızın, silah arama bahanesiyle, Bostancı köyüne baskın yapılmıştır. Yapılan arama sonucu suç teşkil edici hiç bir alet ele geçirilemeyince, kanunsuzluğun devamı olarak ve suç aleti bulamamanın asabiyeti içinde sinirlenen bölük komutanı üsteğmenin emriyle bizlere zulüm ve işkence yapılmıştır. Şu anda köyde kadın ve çocuklardan başka kimse yoktur. Bölgede korku ve terör havası

(Devamı Sa. 7 Sü. 5 'de)

1 Mayıs Mahallesini basan polis 21 kişiyi gözaltına aldı

İSTANBUL

Ümraniye 1 Mayıs Mahallesini basan polis 21 kişiyi gözaltına aldı. Polis, "Yasa dışı bir örgüt tarafından Halk Odası seçimi yapılacağı" şeklindeki bir ihbarı baskın gerekçesi olarak gösterdi.

Gözaltına aldığı 21 kişiden bazılarının üzerinde "seçim belgeleri" ele geçirildiğini söyleyen polis yetkilileri Ali

(Devamı Sa. 7 Sü: 9'da)

İslam Konferansı açıldı

HABER MERKEZİ

İslam Ülkeleri Dışişleri Bakanları Konferansı, Senegal'in başkenti Dakar'da çalışmalarına başladı. 43 İslam ülkesinden Dışişleri Bakanlarının katıldığı konferansta, Türkiye, Dışişleri Bakanı Gündüz Ökçün başkanlığındaki bir heyet tarafından temsil ediliyor.

Konferansı açan Senegal Başbakanı Abu Diouf Devlet Başkanı Senghor'un İslam ülkelerinin dayanışmasını vurgulayan bir mesajını okudu. Daha sonra yeni bağımsızlığına kavuşan Cibuti İslam Ülkeleri Konferansı üyeliğine kabul edildi.

9. İslam Ülkeleri Konferansı gündeminde sivonizm,

(Devamı Sa. 7, Sü. 5'de)

BAŞYAZI

Romanya Başbakanı, Hoşgeldin!

"Milli bağımsızlığımızı korumak ülkemizin en temel meselesidir" diyen Romanya Başbakanı Manea Manescu ülkemizde.

Gelip giden bunca heyet arasında dost yüzlerden biri Manescu. IMF heyetleri, Dünya Bankası Başkanı, Bulgar Başbakan Yardımcısı, son olarak da Sovyet Genelkurmay Başkanı Ogarkov. Anlaşmalar, sözleşmeler sürüp gidiyor. Amaçları Türkiye üzerinde yeni mevziler elde etmek, sömürü ve tahakkümlerini sürdürmek.

Türkiye'nin Romanya gibi dostlara ihtiyacı var. Çavuşesku'nun ülkesi kendi gücüne dayanarak savaşa karşı hazırlanmakta ve Balkan ülkelerinin birliği için çalışmaktadır. Romanya bu amaçla, Türkiye'yle ilişkilerini geliştirmek istiyor. Onlar ne IMF gibi, kredileri karşılığında halka ağır külfetler yüklenmesini istiyorlar, ne de Sovyetler gibi siyasi teslimiyet anlaşmaları amaçlıyorlar.

Bu dost Balkan ülkesi Türkiye ile eşit ekonomik ilişkiler kuruyor. İçinde bulunduğumuz ağır ekonomik koşullarda dostluk elini uzatıyor.

Romanya bağımsızlığını kararlılıkla koruyan tutumu yüzünden Sovyetlerin ağır tehdidi altındadır. Daha birkaç yıl önce, Rusya'nın Balkanlar'a girmek için 'askeri koridor' isteğini reddetti. Rusya'nın baskılarına boyun eğmedi. Şimdi de, halkın silahlanmasına dayanan bir savunma siyaset izliyor. Bir elde silah bir elde kazma sosyalizmi inşa ediyor.

Balkanlar'da atılacak dostluk temeli Türkiye'nin menfaatinedir. Ülkemiz, Romanya gibi bağımsızlığına düşkün ülkelerle birliğini güçlendirmelidir. Bu birlik, bölgemizi tehdit eden süper devletlere karşı da en iyi cevap olacaktır.

Aydınlık

Gazetemizin yayını üzerine

Suruç Savcısı işkenceci asteğmeni sorguya çağırdı

SURUÇ (ÖZEL)

Gazetemizin "Urfa'nın Sınır Köylerinde Sıkıyönetim Devam Ediyor" başlıklı haberi üzerine Zahvan köyü asteğmeni hakkında soruşturma açıldı.. Suruç Savcısı, Fevzi Mahtaroğlu, Zahvan köyü muhtarı Bozan Ceylan'ı vurarak komaya sokan asteğmen Çetin hakkında soruşturma açaldığını açıkladı.

Savcı yaptığı açıklamasında asteğmenin Suruç Savcılığına çağırıldığını ancak, gelmediğini, bunun için soruşturmanın bir ileriki tarihe atıldığını söyledi.

alınteri
Muhittin Sirer

Kaf Dağının arkasındaki "Toprak reformu"

Gazetelerde küçücük puntolarla yer alan bir haberden öğrendik ki eğer 10 Mayıs'a kadar yenisi çıkarılmazsa Toprak Reformu kanunu iptal edilecek.

Bu tür açıklamaları o kadar çok duyduk ki artık kanıksadık. Toprak Reformu, masallarda Kaf dağının arkasında saklanan kahramanlar gibi bir görünüp bir kayboluyor. Üstelik her görünüşünde bir başka suret-

(Devamı Sa. 7, Sü. 5'de)

FİKİR MEYDANI

SANAYİDE ÜRETİM NİÇİN YETERSİZ?

İbrahim Betil
SANAYİCİ

Türkiye'nin yıllardan beri giderek artan iktisadi bunalımının temelinde üretim yetersizliği yatmaktadır. Üretim niçin yetersiz kalmaktadır sorusuna cevap arandığında şunlar ileri sürülür:

1. Hammadde yetersizliği
2. Enerji kısıtlamaları
3. Yatırımların azlığı, uzun sürede gerçekleşmeleri
4. İşçi-İşveren anlaşmazlıkları sonucu üretim aksaması

Bu sorunların ayrıntılarına inelim:

1. Hammadde niçin yetersizdir sorusuna cevaparken "çünkü döviz kıt, çünkü dışarı satacak malımız yok, çünkü maliyetlerimiz yüksek, çünkü üretimimiz az..." kısır döngüsüne girmemek gerekir. Sanayici niçin hammadde yetersizliğinden kıvranmaktadır? Bu sorunun cevabı yıllardan beri Türkiye'de teşvik edilen, geliştirilen dışa bağımlı üretim modelidir. Yıllar boyu yatırım yapmak isteyene bu modelin bir parçası sunulmuştur. Her yeni atılımcı-sanayici böylelikle, bilmeyerek te olsa, ülke ekonomisinin biraz daha dışa bağımlı kılınmasına hizmet etmiş ve etmektedir.

Devlet Planlama Teşkilatından tutun Sınai Kalkınma Bankasına kadar tüm benzer kuruluşlar (ki bu kuruluşlar Türkiye'deki yatırımların niteliğine yön verebilen kuruluşlardır) yatırımcıya kredi verme kıstasları, ya da teşvik önlemlerinden yararlandırma kıstasları arasında "dışa bağımlılık" unsurunun önemine vakıf bir inceleme geliştirmemişlerdir. Bu yüzden pek çok sanayici yanlış alanda üretim yapmaktadır.

Yatırım yapmak üzere olan bir sanayiciye kimse dışa bağımlı makina parkı ve hammaddenin sorun yaratabileceğine dikkat çekmemiştir. Tersine makinaları dışardan getirmenin "baş ağrısı" yaratmayacağı, gibi "teknik ve dar açılı" gerçeklerle konuyu saptırmışlardır. Kurulan dışa bağımlı modelin bir parçası olarak pek çok yabancı firma 'mümessil' ya da 'temsilcileri' kısa vadeli çıkarlarını ön plana alarak yabancı makina getirmenin imalat sorunlarını ortadan kaldıracağı, yabancı hammaddeyle imalat yapmanın daha kolay ve kaliteli olacağı gibi safsatalarla yatırımcıyı kendilerine çekebilmek için yarışmışlardır. Aslında konu bu tartışma düzeyine geldiğinde önemini yitirmiştir. Yatırımcının o aşamada vereceği karar dışa bağımlı olup olmamakla ilgili değil, "kime" bağlanacağını tespit etmekle ilgilidir.

Türkiye'de sanayi böyle kurulmuştur. Makinalar dışardan, yedek parçalar dışardan, hammaddesi, yardımcı maddesi, katkı maddesi vb kısmen veya tamamen dışardan gelir.

Makina yapamıyoruz, hammadde vb. de yapamadığımıza göre boş mu oturalım diye soranlar olacak. İşte sorun burada. Yani ALTERNATİF arama meselesi. Bu soruya takılanlara bir örnekle cevap verelim. Otomobilleri yap yap piyasaya sür. Sonra da benzin yok, yollar yetersiz, bir köprü daha diye sızlan dur. Başlangıçta otomobil sanayi yerine üç yanı denizle çevrili ülkende bir gemi sanayi kurup geliştirmeyi neden düşünmezsin? Yol bakım gideri sıfır. Bugün İstanbul'un bir ucundan diğer uçlarına denizden ulaşmak mümkün. Oysa halk dolmuş, otobüs, tarfik sıkıntısı içinde. Başlangıçta demiryolunu geliştirmeği niçin düşünmezsin? En azından yol bakım gideri sıfıra yakın. Otomobil sanayisini kurarken en pahalı ve bağımlılık yaratıcı alternatifi seç, sonra altından kalkamıyorum diye sızlan.

"Makina yapamıyoruz" diye sızlananlara da cevap aynı. Şart mı makina yapmak? Şartsa şart olanı, değilse başkalarını, ancak söz sahibi olabileceğimiz üretim şekillerine ve ürünlere yönelerek üretme yolları araştırılmalıdır. Dışa bağımlı olmayalım derken dış dünya ile ilişkileri keselim, alışveriş yapmayalım demiyoruz. Alışveriş olacak, gelişecek te. Ancak eşit şartlar altında yapılan alışveriş yararlıdır. Dışarıdan almak zorunda bırakıldığımız mallar karşılığında bugüne kadar hep taviz vermişiz. Kredi alıp faiz ödemişiz. Oysa alınanlara karşı somut ürünler verilebilmelidir. Karşılığı olmayan "borç" uluslararası süper finans kurumlarıyla olan ilişkilerde "yiğidin kamçısı" değil, "sancısı" olmaktadır. Yaşadığımız günler bu gerçeklerin yansımasıdır.

Sonuç olarak, üretim azlığı hammadde yetersizliğinden kaynaklanıyor gibi gözükmekle birlikte, aslında üretimin yanlış alanlarda yapılmasından ileri gelmektedir. Yabancı ülkeler mallarını Türkiye gibi büyük bir pazara satabilmek amacıyla, ülke içindeki büyük ithalatçı, komisyoncu vb gibi kısa vadeli çıkarlarını ön planda tutan işbirlikçilerin de yardımıyla, konuya Türkiye'nin değil kendi çıkarları açısından yaklaşmaktadır. Bu nedenle, dışa bağımlı bir modelin doğurduğu sorunların çözümleri için ortaya atılan çareler de (IMF den yeşil ışık, Konsorsiyum, özel yabancı banka kredileri vb) salt dış güçlerin yararına olasılıklar arasından seçilmektedir. Sunulan çözümler dış güçlerin yararına ülkemizin zararınadır. Çünkü IMF den her yeşil ışık Türkiye'nin bir tavizi karşılığında yanmaktadır. Diğer bankalardan alınan borçların maliyeti ülkemizin altından kalkamayacağı daha büyük yükler olmaktadır. Sunulan çözümleri olduğu gibi kabullenmek yerine bu konuda da ALTERNATİF aranmalıdır. Üretimin artması için yeni hammadde temin etmek ve bunun için de daha fazla döviz temin yolları araştırmak yerine, ülkemizin özkaynaklarına dönük üretim yapılması, bu konuda araştırma ya da teşvik uygulamalarının başlatılması ile alternatif aranmalıdır.

Bir başka yazımızda üretim yetersizliğinin nedenlerinden, bir başkasında enerji kısıtlamalarından söz edeceğiz.

HALKIN SESİ
GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

Erzincan

Patronlar günde 50 lirayla geçinsinler bakalım

İşçi Hasan Çetin

Ben Erzincan'da ÇARMUK Şirketine ait kanalizasyon işinde çalışan, Aydınlık gazetesini sürekli izleyen bir işçiyim. Çalıştığım işyerinde çalışma şartları çok zordur. Patron bizi fazla çalıştırıyor. Ama fazla çalıştığımızın karşılığını alamıyoruz. Sigorta herhangi bir hakkımızı aramıyor. Şirket işi götürü vermişti. Gündelik 110 liraya geliyordu ki bu da bizim aile durumumuzu geçindirmiyor. Sırf günde 50-60 lira yol parası vs. gibi masraf oluyor. Geriye kalan 40 liraylan sen gel de evi geçindir.

İşveren Zeki bey beni bir ay devamlı beton kırdırma işine verdi. Ondan sonra da taş söktürdüler. Bu kadar emek sarfedip akşama kadar ter döküp bir de karşılığını alamayınca patrona karşı çıktım" Bu kadar para beni kurtarmaz, yevmiyemi yükseltirsen çalışırım" deyince patron da bunu kabul etmedi. "Çalışırsan çalış, çalışmazsan bir şey yok" gibi laflar söyledi. Ben de kabul etmeyince patron beni işten attı.

Bütün bu zorluklar karşısında mücadelemi sürdürmeye kararlıyım.

Ankara

Para vermeyenler tehdit ediliyor, saldırıya uğruyor

Ülkü Ocaklılar tehdit ve zorbalıkla küçük esnaftan para topluyor

Bir Bakkal (İsmi Saklı)

Ben Ankara'da oturan dar gelirli bir vatandaşım. Altı çocuğum var. Küçük bir bakkal dükkanı işletiyorum. Ailemin geçimi benim üstümde olduğundan dükkanımın geliri yetmiyor. Bu nedenle semt pazarlarında işçilik yapıyorum. Çocuklarımın dördü okuyor.

Bir gün okuyan çocuklarımdan biri bakkalda iken iki kişi gelip silah zoru ile Ülkü Ocaklarına yardım diye binbeşyüz lira alıp gittiler. Son gelişlerinde ise vermediğim için tehdit ettiler. "Dükkanını bombalarız, çocuğunu vururuz." diye. İki defa da çocuklarıma sopa ve zincirlerle saldırdılar. 14 yaşındaki çocuğumu silahla tehdit ettiler. Son defa da 18 yaşında okuyan oğlumu evinin önünde otobüs beklerken pusu kurarak yaraladılar.

Şimdi ise sürekli takip ediliyoruz. Tehdit ediyorlar. Korku içindeyiz ve ne yapacağımızı şaşırdık. Bütün bu olanları karakola bildirdik. Valiliğe ve Başbakanlığa bildirdik. Olayla ilgisi olduğunu tespit ettiğimiz iki kişinin ismini verdiğimiz halde hiç bir şey olmadı. Bunlar kimdir ne yaparlar, bu paraları ne için topluyorlar bilmiyorum. Semti terkedecek ve başka bir yere gidecek durumum yok. Yaşamak için kendimi savunmak zorundayım. Bu duruma bir çözüm bulunması en büyük arzuhalimdir.

Aydınlık meclisi

"BU MEMLEKETE BİR DİKTATÖR LAZIM"

Bu anlayış doğru mudur?

Diktatörlük heveslilerine hocanın fıkrasını anlatayım

Mehmet Karaburdak-Kangal (Sivas)

Hüseyin Aydın'ın başlatmış olduğu bu tartışmaya ben de katılmak istiyorum. Söyleyeceklerim diktatörlük aleyhine.

Şöyle bir geçmişe bakalım. Milyonlarca halkın kanına kim girmiş. Bir sürü halkın katledilmesine kim karar vermiş: DİKTATÖRLER. Hangi diktatör halkını refah içinde, mutlu yaşatmış, bunu bana gösterebilir misiniz? Şaşkının biri çıkar da Fatih filan derse ona da şunu sormak lazım. Bir kardeşini saltanat uğruna öldürmeyi kanunlaştıran bir insan. Ona iyi denir mi? Biz kimi lanetliyoruz. Evvela kardeş katillerini. Neyse bunları geçelim de..

Belki diktatörlüğü isteyen biri çıkar. İşte bu zavallı kendi kendini idareden aciz sığır sürüsü olarak görüyor demektir. Belki kızanlar çıkabilir ama niye bir kurt, aslan sürüsü bir çobana ihtiyaç duymuyor, kendi karnını doyurabiliyor. Ama bir sığır sürüsü illa bir çobana ihtiyaç duyuyor. Zaten diktatörler halkı bür sürü olarak görüyor. "Ben bilirim, ben yaparım. Sözüme karşı geleni asar, keserim".

Nasrettin Hoca'nın Timur'a bir cevabı var "Sen beş para etmezsin üstündeki peştemala fiyat biçtim." Neyse bunları hepiniz bilirsiniz. Timur hem de ne diktatördü.

Son olarak söyleyeceğim diktatörlük heveslilerine, tabii bir köylü vatandaş olarak, ben de nasihat etmek isterim. Gene hocanın bir fıkrasını anlatayım:

Timur demiş "Ben Abbasiler devrinde sultan olsaydım, benim ismim ne olurdu." Kiminin adı Emrullah, feyzullah... Hoca demiş "Seninki de Neuzubillah (lanetli kişi demek) olurdu."

Diktatörler ölünce halk rahmetle değil, lanetle anıyor. Hitler gibi, Musolini gibi...

Toparlayacak olursak, halk kendi kendini yönetmeli, yönetim bütün çoğunluğun çıkarı ve menfaati açısından ele alınmalı. Yoksa o ülkede demokrasi yok demektir.

İSTANBUL

Sendikal haklarımızı istiyoruz

Bir İşçi (İsmi Saklı)

Bizler SİMTEL'in bütün yükünü sırtımızda taşıyan işçileriyiz. Fakat burada patronlar kârı alıp bizi de asgari ücretle çalıştırmaktadırlar. Simtel'de üç yıllık evli bir işçiyle yeni giren bir işçi arasında hiç bir ücret farkı bulunmamaktadır. Ayrıca hiç bir sendikal hakkımız yoktur. Sadece bizi sigorta ile avutmaya çalışmaktadırlar. Patronlar bizim sırtımızdan büyük paralar kazanıp, her yaz istedikleri tatil yerinde günlerini geçirirken, bizler işyerinde yazın sıcağında alın teri dökerek ekmeğimizi kazanmak için çalışmaktayız.

Bütün sosyal güvencelerimiz ve sendikal haklarımız verilmelidir. İşyerinde işçiler arasında ayrım yapılmamalı, bizlere söz hakkı verilmelidir.

Fazla kâr amacıyla halk yüksek fiyatlarla sömürülmekte, bunun yanı sıra bu haksız kazançlar patronların cebine girmektedir.

Bütün bu haksızlıkları yok etmek için işçiler birleşerek bir sendika çevresinde buluşmalı ve gerektiğinde patronlara dur diyebilmelidir.

Bağcılar - İstanbul

Aldığımız ücret yememize ve ev kirasına gidiyor

İşçi Ahmet Korkmaz

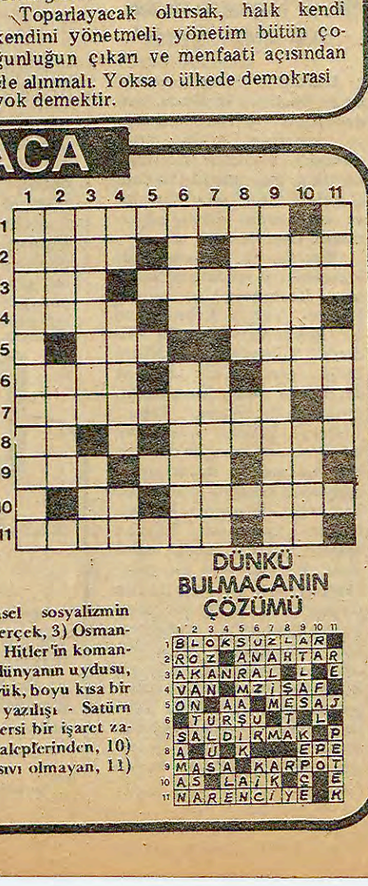
Ben Metal Profil'de çalışan bir işçiyim. Benimle birlikte fabrikada 15 işçi arkadaş çalışıyor. Çalışma şartları çok pis. Aldığımız ücret ancak yememize ve ev kirasına gidiyor. Aybaşı gelene kadar bakkaldan veresiye alışveriş yapıyoruz. Aldığımız ücret 2200 lira. Bizimle birlikte çalışan dört senelik işçi de aynı ücreti alıyor. İş güvencemiz yok, patron istediği zaman işçiyi doğru dürüst tazminat bile vermeden atabiliyor.

Bu baskılardan usanan arkadaşlar sendika mücadelesi verdiler. O zaman fabrikada 25 kişi çalışıyordu. Bazı patron uşakları bizi patrona ispiyon ettiler. Bunun üzerine 10 arkadaşın işine son verdi. Birkaç arkadaşa da tazminat vermedi. Arkadaşlarımızın başına gelenler bizim de başımıza gelebilir.

BULMACA

SOLDAN SAĞA. 1) Maden-İş yöneticilerinin işçi sınıfına ihanet ederek patronlara sattığı ve sonra da bunu "büyük zafer" diye adlandırdıkları işçi direnişi, 2) Tersi eskiden evlere omuzlarında su taşıyana denir - Tersi bir sırrı açıklama, 3) Almanya'da bir nehir - Korur, 4) Tersi cambazlar topluluğu - Karadeniz ve Ege'de halk yetiştirir, tekel ve tefeciler de üstüne konar, 5) Tersi bir müzik aleti - Tersi yakışma, uygun, 6) Tersi akarsu - Sonunda bir harf eklendiğinde kayaların aşınması sonucu meydana gelir - Askeri, 7) Kurtuluş Savaşımızın kadın kahramanlarından, 8) Bir harfin okunuşu - Anadolu'nun birçok bölgesinde damat adaylarının kızlar için ödemek zorunda oldukları, 9) Bir telgraf şekli - Otomobillerin gözleri - Köpek, 10) Burjuva partileri onu almak için dört yılda bir halkı hatırlar - Tersi hukuk dilinde değiştirme, 11) Gezi - Tersi bir bağlaç,

YUKARIDAN AŞAĞIYA. 1) Bilimsel sosyalizmin kurucuları, 2) Ekmek fiilinin geniş zaman hali - Gerçek, 3) Osmanlıca ikinci olarak - Gözü açılmamış, tecrübesiz, 4) Hitler'in komandolarına verilen ad - Marmara'da bir ada - Tersi dünyanın uydusu, 6) Sonsözünü söyleyip meydan okuma - Başı büyük, boyu kısa bir çeşit çivi, 7) Üniversitelerimizden birinin kısa yazılışı - Satürn gezegeninin eski adı, 8) Beklenmedik tehlike - Tersi bir işaret zamiri, 9) Bugün işçi sınıfının başlıca ekonomik taleplerinden, 10) Denizlerde geceleri gemilere yol gösterir - Tersi sıvı olmayan, 11) Üstat - Hesaba katılması gereken tehlike.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	B	L	O	K	S	U	Z	L	A	R	
2	R	O	Z		A	N	A	R	T	A	R
3	A	K	A	N	A	L		L		E	
4	V	A	N		M	Z	İ	Ş	A	F	
5	O	N		A	A		M	E	S	A	J
6		T	Ü	R	Ş	U		T		L	
7	S	A	L	D	I	R	M	A	K		P
8	A		Ü	K				E	P	E	
9	M	A	S	A		K	A	R	P	O	T
10	A	S		L	A	İ	K	Ç		E	
11	N	A	R	E	N	C	İ	Y	E		K

TÜRKİYE İŞÇİ KÖYLÜ PARTİSİ
Kuruluş Bildirisi
Tüzük ve Program
5 LİRA
Genel Dağıtım ve İsteme Adresi
TİKP Genel Merkezi
Necatibey Cad. 22/19 Ankara Ap. Kat. 5
Yenişehir - ANKARA
TİKP YAYINLARI

Çen Çang-feng
Başkan Mao ile Uzun Yürüyüş Üzerine
10 LİRA
Genel Dağıtım: TÜR-DA
Cağaloğlu, Hamam Sok. No: 4 İstanbul
BORA yayınları

Doğu halkının çektikleri Diyarbakır Cezaevinde yansıyor

Armağan Anar
TUMAD-DER GENEL BAŞKANI

Diyarbakır hapishanesinde bir grup mahkum Tumad-Der Genel Sekreteri Av. Uğur Üzer'le birlikte.

Doğuda halkı birbirine düşürme tertiplerinin yoğunlaştığı bugünlerde Diyarbakır Cezaevinin durumuna bir bakalım diyoruz. Diyarbakır Cezaevi kesit almışız gibi doğudaki durumu yansıtır. Mezhep, milliyet diye halkı birbirine karşı kışkırtanlar, sonunda suçlu diye onları cezaevine atarlar. Öte yandan, bu bölgede sürüp giden feodal kalıntılar yoksul köylünün üzerinde baskı ve zulüm uygularlar. Bu yüzden çıkan çatışmalar sonunda cezaevine düşenler yoksul köylüler olur.

"Doğuda halka zulüm uygulanıyor" diyenleri bölücülükle suçlayanlar, asıl bölücülüğün halka eşit olmayan muamele yapmak, yoksulu, güçsüzü ezmek, kendinden olanlara ayrıcalıklar tanımak olduğunu çok iyi bilirler. Ve doğudaki halka yapılan zulüm, devleti ele geçirmek isteyenlerin bilinçli planlarının bir parçasıdır.

Diyarbakır Cezaevinde yatanlar durumu kendi dillerince bakın nasıl anlatıyorlar:

Mahkumlar devlete, millete düşman kesiliyor

"Diyarbakır cezaevinin durumu eski mağaralardan, zindanlardan beter. Daha doğrusu hiç bir şekilde anlatılamayacak kadar pis ve kötü. Yani anlatmak istediğim bu insanlar yerine hayvanlara da yazık olur buraya konsalar. Çünkü hayvan ahırlarını da görmüşüz. Nasılsa biz, köylüyüz. Her şeyi ve her acıyı görmüşüz. Çeşitli çeşitli dertleri çekmişiz. Akşam olur, sayıma girer girmez, yağ, yemek ve sigara dumanları, çeşitli dayanılamayacak kadar kötü kokular burnuma tıkanır. Bir de elektrikler kesildikçe (mapusanede cereyanlar ikide bir gitmekte) mum yakarız. Onun dumanı da eklenir. Nezleymişiz, ölümüz var da durmadan ağlıyormuşuz gibi dumandan gözlerimizden yaşlar akar. Boğazımız doluyor. Balgam lapa lapa tükürülüyor.

Hastane yok, doktor yok, ilaç yok. Her neyse, benim anlattıklarım az geliyor yani. Tahta kurusu ve mikroptan oluşan böceklerden geceleri yatılmaz. Canımızı yiyorlar. Ve de 100-120 adam tek koğuşta, hele bir düşünün. Her birisi bir sigara yaksın içeri duman dolar. Ya yemekleri pişerken. İşte böyle sürünüp gidiyoruz.

"Mahkumlar devlete, millete düşman kesiliyor. Ben kendim bile nefret eder oldum, düşman görüyorum bu düzeni. Çok bozuk bir düzendir. Biz ne Amerikanın bitli göçmenlerindeniz, ne de Rusya'dan gelmeyiz. Bu vatanın evlatlarıyız. Vatan bizi evlat bilmiş. Ya bize bakmalı, ya da kurşuna dizip öldürmeli. biz bu kadar pis yerden kurtulmak için her fedakarlığa razıyız. Her gün ölmektense, bir gün evvel ölmek bizim için daha iyi olur.

Devlet bizi evlat bilmeli

"Bizi devlet eğitmeli, bizi evlat bilmeli. Hatasız insan olmaz. Diyarbakır cezaevinde tek cinayetten 3,5,7 kişi tutuklu oluyor. Yazık değil mi? Cezaevinde yatan bir mahkumun dışarda kaç nüfusu var olduğunu biliyorsunuz. Her biri 9, 10 nüfusu olan şahıslar var, mahkumlar arasında. Birbirimize sabırlı olmamızı söylüyoruz. Sabır mı kalmış! Diyardan, insanlık aleminden uzaklaştırılmış insanlardır hepsi. Onlar eğitilmelidir. Ayrıyeten bir hak tanınmalıdır. İnfaz yasasını iyi gördüm. Yalnız bir fikrim var. Af gerçekleşse, millet daha iyi memnun olur, Çünkü bir evladı bir hata işlediği zaman, baba da onu affetmeli. Bugün ideolojiye sahip binlerce genç ve aile reisi cezaevlerinde yatmakta. Bunları ancak bir af kurtarabilir. Ve herkesin yuvasına, eşine dönmesi çok büyük mutluluk olur.

"Benim istediğim yalnız tüm aile sahiplerinin eşlerine dönüp mutlu olmaları, gençlerin başıbozuk bırakılmaması. Onlar yarınlar için eğitilmeli. Onları çalıştırmalı ki, yarınlar şimdiden aydınlansın sabahın güneş ışıklarına koşarcasına. Aydınlıklar için çalışmaya, işe koşan bizler bu vatanın evlatlarıyız. Bugün çalışıp yarını kuranlarız.

"Biz gene Adalet Bakanından ve Meclisten ve de Meclis üyelerinden, Sayın Başbakan Ecevit'den, Reisi Cumhur Fahri Korutürk'ten Türk devletinin evlatları olarak infazla birlikte bir af isteriz. Af mahkumlara. Genel Af."

3.3.1978
Kemal Şimşek
Diyarbakır Cezaevi

Diyarbakır Cezaevinden bir başkası

Diyarbakır Cezaevinde bir başka tutuklu da Basın-Yayın Genel Müdürlüğü, Ankara adresi koyarak bir mektup göndermiş. Amacı yazdıklarını herkese duyurmak. Ben de duyuruyorum.

"Bizler TC'nin Diyarbakır Tevkif ve Cezaevindeki hükümlü ve tutuklu vatandaşları olarak, alemin aya çıktığı 20. yüzyılda çağdaş medeniyet denilen bu asırda, dert ve sırlarımızı kısmen de olsa anlatmakta yarar görüyoruz.

"Sayın yetkililer,

"Mademki Cezaevinin Devlet tarafından görevli personel ve yetkili amiri vardır, önce bunların yaptıklarına değinelim.

"Müdür kimdir? Yapacağı görev nedir? Cezaevindeki görevleri resmi ve zorunlu mu, yoksa keyfi bir saltanat usulü müdür?

"Cezaevindeki atölyeleri tutuklu ve hükümlüler için iş sahası haline getireceğine, kendi kanadına eğilimli bireylere otel haline getirmiştir. Dolayısıyla her yerleşenden onbin lira alarak cebine attığı tartışılmaz gerçektir. Buna "müdür", yaptıklarına da "müdürlük"mü denir? Bunu size sorarız. Bunun yanısıra hapishaneye kendi vasıtasıyla esrar mı, alkol mü ne olursa sokup pazar kurmuştur. Kurmaması bir taraf, karaborsacılık yapmaktan, piyangoyu vurmaktan da geri kaldığı olmaz.

Müdür beyefendi hazretleri

"MHP'nin kiralık katili olduğunu bildirir, hakkında yasal işlemin soruşturulmasını isteriz, tüm tutuklu ve hükümlüler olarak. "Balık baştan kokar" denen bir söz vardır. Meydanlara sahip kaldıkça, at koşturmaktan yılmayacağı kanısındayız. Gardiyanların durumu Müdür Beyefendi Hazretlerinden ayrı ve bağımsız değildir. Ağızlarına lokma verebiliyorsan sevilip, görüşme esnasında görüşünü (Kişi) ara kapıda bulursun. Ya da bir de fakir isen, yandın da yandın. Zaten biz tutukluların durumu aşikardır. Meteliğe kurşun sıkarız.

Türkiye'de aspirin sıkıntısı başgösterebilir

"Diyarbakır Kapalı Cezaevi dokuz koğuştan oluşup (yukarda zikrettiğim Müdür Beylerin koğuş haline getirdiği atölye hariç) 700 küsur tutuklu ve hükümlüyü kapsayan bir "kışla" dır. Diyeceğim şu: "Bu kadar kişiye bakan kaç doktor var" sorusu sorulabilir. Tek bir "sıhhiye" var desem inanır mısınız?

"Hasta mahkum yatakta can çekişir, hastaneye götürmezler. Sıhhiyeye "hastayım" desen aspirin verir. "İç organlarından rahatsızım desen aspirin verir. "Basım ağrıyor" desen tekrar aspirin... aspirin... aspirin. Yani Türkiye'de aspirin sıkıntısı başgösterirse biliniz ki hepsini bizler kullanmışız. Zaten adamın başka da yapacağı yok ya.

Bu kadar insan ufacık bir banyoda (6 gözlü) yıkanırsa, iki ayda bir yıkanabilir. Tabii ki, ne tifoya, ne koleraya egemen olunabilir. Her biri bir gram ağırlığındaki bitler ise, elbette rızklarını bizden temin eder. "Gerekirse uydurma" denebilir, fakat başa gelmeyeni ne dil söyler, ne kalem yazabilir.

"Sorunları dizip yazmak için bir kitap kadar yazmak gene azdır.

"Sayın Basın-Yayın yetkilileri,

"Medeni çağ ve yaşam bunu gerektiriyorsa, itirazımın yok. Doğal haklarımız bu kadar ise, gene sükun. Ama...

"Yasalar bize gösteriyor ki, tutuklu ve hükümlü keyfi işkencelere tabi kılınamaz. Kanun vatandaşı vatandaştan, zengini yoksuldan, yakışıklıyı çirkinden ayırmaz. Eşit haklar ve beraberlik ilkesi doğrultusunda medeni yılları, çağları takip etmek lazım.

"İlgili mercilere, Basın-Yayın aracılığıyla bildirip zamanınızın bir kısmını bize ayıracağınızı umar, saygılarımızı sunarız."

3.3.1978
700 Tutuklu Ve Mahkum Adına
Mustafa Baran

Mısır'da ortaya çıkarılan tedhiş örgütünün 10 üyesi tutuklandı

KAHİRE (THA)

"El Ahram" gazetesi, Mısır da ortaya çıkarılan tedhiş örgütünün, merkezi Bağdat'ta bulunan ve Filistin El Fetih örgütünden ayrılan bir grupla ilişkili olduğunun saptadığını açıkladı.

Gazete, Mısır'da cinayetler ve sabotajlar planlayan örgütün Aldo Moro'yu kaçıran Kızıl Tugaylarla tedhiş faaliyetlerini koordine etmek için temas kurduklarını bildirdi.

"El Ahram" aralarında bir İsviçreli ve bir Alman uyruklu kızın bulunduğu 10 kişinin tutuklandığını yazdı.

"El Ahram" gazetesi, bu kişilerin ilişkili olduğu Filistinli grubun başında Abu Nidal'ın bulunduğunu belirtti. Abu Nidal'ın birkaç yıl önce Yaser Arafat'la arasının açıldığını ve gıyabında ölüme mahkum olduğunu bildirdi. "El Ahram," Abu Nidal'ın başını çektiği Filistinli grubun geçtiğimiz Şubat ayında Lefkoşe'de Mısırlı gazeteci El Sabai'nin ve 1977 yılında Londra'da FKÖ Temsilcisi Said Hammami'nin öldürülmesinden sorumlu olduğunu açıkladı.

"El Ahram," Mısır'da ortaya çıkarılan tedhiş örgütünün bir süre önce İsviçre televizyon şirketinin muhabirliğini yapan Montovani adında bir İtalyanın yardımıyla Kızıl Tugaylarla ilişki halinde olduğunu belirtti.

Tedhiş örgütünün, El Sabai ile Said Hammami'nin öldürülmesinden sorumlu bir grupla ilişkili olduğu saptandı

Grigorenko Moskova hükümetini teşhir etti

NEW YORK(THA)

ABD'de iken Sovyet vatandaşlığından atılan General Grigorenko, New York'ta yaptığı bir basın toplantısında Sovyetler Birliği'ni anlattı. Rusya'yı, "Yokluklar ve kurallar ülkesi" olarak tanımlayan General, Amerika ile ülkesi arasında da bir karşılaştırma yaptı.

70 yaşındaki General Piyotr Grigorenko, Rusya'da planlı bir ekonomi bulunmasına rağmen, tüketim eşyalarında büyük bir sıkıntı olduğunu açıkladı. "İnşaat bakımından Sovyetler Birliği 10 yıl değil, yüz yıl geridedir" diyen Sovyet Generali, 6 ay süreyle oğlunu görmek üzere ABD'ye gelmişken, Sovyet vatandaşlığından atılmıştı. Kremlin yöneticileri Grigorenko'nun, Sovyetler Birliği'nin itibarına gölge düşürdüğünü ileri sürerek, kendisini Sovyet vatandaşlığından attılar.

Grigorenko, "Rus yöneticileri ne kadar fazla yalan söyleyecek olurlarsa, onlara o derece fazla inanılıyor. Rusya yöneticileri, ülkede insan hakları uğruna bir mücadele verilmediği izlenimini yaratmak istiyor. Oysa bu hareket her geçen gün daha yoğunlaşmaktadır." dedi.

Ülkede Anayasanın uygulanmasını hükümetten istemesi nedeni ile 6 yıl hapishanelerde ve akıl hastanelerinde kalan Grigorenko, ABD Başkanı Carter'in dış siyasetinde insan haklarının uygulanmasını istemesinin olumlu olduğunu söyledi ve şöyle dedi: "Ancak, Belgrad Konferansı tam bir geri çekilme niteliğini taşımıştır. Helsinki anlaşması, herkesin sınırlardan serbestçe geçmesini ve haberleşme hürriyetini ön görmektedir. Kremlin'in beni vatandaşlıktan çıkaracağını bilseydim, Amerika'ya gelmezdim. Bu davranışları ile Sovyet Hükümeti uluslararası kanun ve kuralları çiğnemiştir."

İran'da üç eve atılan bombalar hakkında soruşturma açılması istendi

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER(AA)

Uluslararası İnsan Hakları Birliği, Pazar günü BM delegelerine bir bildiri dağıttı. İran Başbakanı Cemşid Amuzegar'ın Tahran'da üç kişinin evinin bombalanması hakkında soruşturma açmasını istedi.

Bildiride İran'da "İnsan haklarının ve kişisel özgürlüklerin" savunulması amacıyla kurulan bir komitenin üyesi oldukları belirtilen üç kişinin evlerinin hükümet tarafından kurulan ve desteklenen "eylem komiteleri" tarafından bombalandığı açıklandı.

Süper devletlerin müdahalelerine meydan vermeden

Üç Batı Afrika ülkesi anlaştı

...Senegal, Gine ve Fildişi Sahilleri kendi güçlerine dayanarak anlaşmazlıklarını giderdi ve ilişkilerini normallestirdi

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Liberya Başkanı Tolbert'in arabuluculuğu ile, aralarında çeşitli anlaşmazlıklar bulunan üç Batı Afrika ülkesi, Senegal, Gine ve Fildişi Sahilleri ilişkilerini normalleştirme kararı aldılar. Yapılan anlaşmaya göre, üç ülke arasında diplomatik ilişkiler kurulacak, çeşitli alanlarda aralarındaki işbirliği geliştirilecek, mal ticareti ve turizm trafiği serbestleştirilecek. Her üç ülke de Batı Afrika İktisadi Birliğinin kararlarına uymayı kabul etti.

Liberya'nın yanısıra Gambiya ve Togo'nun da katıldığı arabuluculuk ve uzlaşma toplantısı, Afrika ülkelerinin kendi sorunlarını kendi güçlerine dayanarak çözebileceğini göstermektedir. Böylece Afrika ülkeleri dış müdahaleler olmadan kendi sorunlarını barışçı yollarla çözebileceklerini ve birliklerini güçlendirebileceklerini bir kere daha göstermiş oldular.

İki süper devlet, özellikle de Sovyetler Birliği, Afrika ülkeleri arasındaki çeşitli anlaşmazlıklara el atarak, Afrikalıları Afrikalılara kırdırtarak sömürgeci emellerini gerçekleştirmeye çalışmaktadır. Afrika ülkelerinin aralarındaki anlaşmazlıkları çözmesi, süper devletlerin emellerini gerçekleştirmeye çalışmaktadır. Afrika ülkelerinin aralarındaki anlaşmazlıkları çözmesi, süper devletlerin emellerini gerçekleştirme olanaklarını yok etmekte, parçala ve yönet siyasetlerini boşa çıkartmaktadır.

Fransa'nın nötron bombası yaptığı haberi yalanlandı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Fransa'nın nötron bombası yaptığı ve patlattığı haberi yalanlandı.

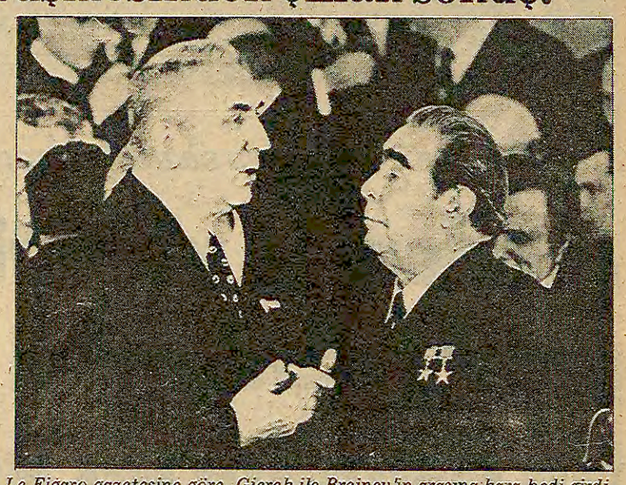
Fransız Sosyalist Partisinde askeri sorunlarla görevli Charles Hernu'nun bu konudaki sorusunu cevaplayan Fransa Savunma Bakanı Yvon Bourges, "Bu ciddi değildir" dedi.

Haber dünyada yankılar uyandırmıştı.

Bu arada, Japonya, Yeni Zelanda, Avustralya ve diğer ülkeler patlamaya ilişkin hiç bir sismolojik olayı tesbit etmediklerini açıkladılar.

Brejnev-Gierek görüşmesinden çıkan sonuç:

POLONYA HÜKÜMETİ RUSYA'NIN TUTUMUNU OLUMSUZ BULUYOR

Le Figaro gazetesine göre, Gierek ile Brejnev'in arasına kara kedi girdi..

İki ülke arasında çeşitli konularda görüş ayrılığı var

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Fransa'da yayınlanan Le Figaro gazetesinin bildirdiğine göre, Polonya Birleşik İşçi Partisi ve Devlet Başkanı Edward Gierek'in iki günlük Moskova gezisinden sonra Rusya-Polonya ilişkileri yeni bir boyut kazandı.

Gierek'in aniden Sovyetler Birliğine gidip Brejnev'le görüşmek istemesi, iki ülke arasındaki ilişkilerde yeni gelişmeler olduğunu gösteriyor. Gierek-Brejnev görüşmesinin ABD Dışişleri Bakanı Cyrus Vance'ın moskova'ya gelişinden iki gün, Varşova Paktı ülkeleri Dışişleri Bakanları toplantısından da 5 gün önce yapılmış olması, gözlemcilerin dikkatini çekti. Bu ikili görüşmenin, Brejnev'in Federal Almanya'yı ziyaretinden hemen önce yapılması da, kayda değer diğer bir olgudur.

Varşova'da bulunan Batılı gözlemciler, Rusya-Polonya ilişkilerinde belirli ölçülerde görüş ayrılıklarının ortaya çıktığını bildiriyorlar.

Sovyetler Birliği ile Polonya arasında, iktisadi ilişkiler, Batı Almanya'ya karşı tutum, silahsızlanma, Doğu Bloku ve Polonya'da demokratlaşma konularında değişik fikirler olduğu belirtiliyor.

Ekonomik alanda Varşova ve Moskova arasında imzalanan anlaşmalara rağmen, Rusya, Polonya'ya vaadettiği miktarda petrol vermiyor. Bu konudaki kuşkularını dile getiren Gierek, hükümetinin 1978'de ihtiyacı olan petrolün altıda birini Arap ülkelerinden satın almak zorunda kaldığını söyledi. Rusya, savaş hazırlıkları için petrol stokunu koruyor ve petrolünü Polonya yerine dolar karşılığında Batı ülkelerine satıyor.

Polonya hükümeti, Kremlin yönetiminin Batı Almanya ile başlattığı ilişkileri de olumlu bulmuyor.

Varşova, "yumuşama" konusunda Brejnev'in tutumu ile genel olarak hem fikir olmasına rağmen, SALT 2 görüşmelerinde Moskova'nın daha uzlaşıcı bir tavır takınmasını istiyor. Gierek, nötron bombasına karşı yürütülen kampanyada da Brejnev'in daha ikna edici bir tutum almasını önerdi. Bunun nedeni olarak ise, Carter'in, Avrupa'nın güvenliği iddiası ile nötron bombasından vazgeçmesini önerdi.

Le Figaro gazetesi, Polonya'nın, Doğu Bloku konusunda Rusya'nın merkezci tutumuna karşı çıktığını yazdı. Polonya İşçi Birlik Partisi'nin yayınlarında şimdiye kadar 'Avrupa Komünizmine' karşı ağır eleştiriler yayınlanmadı. Hatta, Moskova'nın büyük saldırılarına hedef olan revizyonist İspanya Komünist Partisi hakkında bile, suçlayıcı yazılar görülmedi.

Moskova'nın baskısı altında bulunan bütün Doğu Bloku ülkelerinde olduğu gibi, Polonya'da da halkın ve aydınların rejime karşı gittikçe artan bir tepkisi var. Bu hareketler, Varşova yöneticilerini olduğu gibi Kremlin'i de son derece rahatsız ediyor. Sovyet baskısı altındaki ülkelerden özellikle Polonya'da geniş bir muhalefet hareketi bulunuyor. Sovyetler Birliğinin hegemonyasına ve Varşova'daki revizyonist yönetime karşı mücadele eden Polonya Komünist Partisi, gizlilik şartlarında çalışmalarını sürdürüyor.

Le Figaro gazetesine göre, Polonya'nın revizyonist yöneticileri bir yandan halk üzerindeki baskıları yoğunlaştırırken, bir yandan da gelişen hareketi yumuşatmak amacıyla bazı reformlar tasarlıyor. Kuşkusuz bu reformlar, hâkim sınıfların bir geri çekilişini ifade ediyor.

Sovyetler Birliği ile Polonya arasındki yüksek seviyeli yetkililer, ikili görüşmelerden sonra yayınlanan bildirilerde, "Ele alınan bütün konularda her iki taraf tam bir görüş birliğine varmıştır" ibaresi bugün artık kullanılmıyor. İki ülkenin yöneticileri daha temkinli bir terim seçmişler: "karşılıklı anlayışa varmak."

7. İslam Ülkeleri Konferansı İstanbul'da yapıldı. İslam Ülkeleri bu konferanslarda Üçüncü Dünyanın ırkçılığa, siyonizme, eski ve yeni sömürgeciliğe, emperyalizme ve süper devlet hegemonyacılığına karşı mücadele ve yeni ekonomik düzen isteklerini dile getirdiler.

RABAT'TAN DAKAR'A İSLAM ÜLKELERİ KONFERANSLARI

Birinci İslam Ülkeleri Zirve Konferansı 22-25 Eylül 1969 yılında Fas'ın başkenti Rabat'ta yapıldı. Bu ilk konferansa aralarında Türkiye'nin de bulunduğu 24 ülke katıldı. Filistin ve Arap halklarının haklı davasının desteklenmesi başından beri İslam ülkeleri Konferansının gündeminde çok önemli bir yer tuttu. Birinci Konferansta, İsrail'in işgal ettiği Arap topraklarından çekilmesini sağlamak için mücadele edilmesinin üstünde duruldu. Filistin halkının, İsrail tarafından gaspedilmiş haklarının ve topraklarının geri alınması için çabaların birleştirilmesi kararlaştırıldı. İslam devletlerinin, İsrail'in uymadığı Birleşmiş Milletler Genel Kurulu kararlarının yerine getirilmesi için Birleşmiş Milletlerde ağırlıklarını koymaları istendi.

Daha sonraki toplantılarda da Filistin sorununun üstünde önemle duruldu. Özellikle 22-24 Şubat 1974 tarihleri arasında Pakistan'ın Lahor kentinde toplanan Konferansta, İsrail'in işgal ettiği Arap topraklarından çekilmesi ana mesele olarak ele alındı. 38 ülkenin katıldığı bu toplantıda Filistin Kurtuluş Örgütünün Filistin halkının tek temsilcisi olarak tanınması kararı alındı.

1972 yılında Suudi Arabistan'ın Cidde kentinde toplanan Dördüncü İslam Ülkeleri Konferansının da İslam ülkelerinin birlik ve mücadelesinin gelişmesi açısından çok önemli bir yeri vardır. Bu Konferansta kabul edilen "Konferans Yasası"nın belli başlı maddeleri arasında şöyle hükümler vardır: "Irk ayrımını bertaraf etmek ve sömürgeciliğin her şeklini ortadan kalıdrmak için çaba göstermek." "Bütün müslüman devletlerin milli vakar, bağımsızlık ve haklarını korumak amacıyla onların mücadelesini güçlendirmek." "Filistin halkının mücadelesine yapılan desteği koordine etmek."

9-15 Temmuz 1975'te Cidde'de toplanan Konferansa 40 ülke katıldı. Konferanstan sonra Birleşmiş Milletler Genel Kurulu, İslam Konferansına bir teşkilat olarak "Daimi gözlemci" statüsü vermeyi kabul etti.

7. İslam Konferansı 12-15 Mayıs tarihleri arasında İstanbul'da toplandı. Konferansta, İslam ülkelerinin, yeni ve adil bir uluslararası ekonomik düzen kurulması konusunda kararlı olduğu belirtildi. Birleşmiş Milletler Tüzüğünün, bütün ülkelerin eşitliğini ve adaleti güvence altına alacak şekilde değiştirilmesi istendi. İslam ülkelerinin Azanya, Zimbabve, Namibya ve işgal altındaki Filistin'de, ırkçılığa karşı mücadelede kararlı oldukları tekrarlandı. Bütün İslam ülkelerine Güney Afrika'daki kurtuluş hareketlerine daha fazla maddi ve manevi yardımda bulunmaları için çağrı yapıldı. Konferansta, Filistin davasının Orta Doğu sorununun özü olduğu yeniden belirtildi.

8. İslam Ülkeleri Konferansı ise geçtiğimiz yıl Libya'da yapıldı.

İslam ülkeleri değişik yollarla da aralarındaki dayanışmayı artırmaya çalıştılar. Örneğin İslam Dayanışma Fonunun bugün 16,5 milyon dolar tutarında parası var. İslam Kalkınma Bankası da şimdiye kadar çeşitli İslam ülkelerine kredi ve yatırımlar konusunda destek oldu. "Kudüs Fonu" adıyla bilinen iktisadi dayanışma birliği ise sadece geçtiğimiz yıl Filistin Direnişine 7 milyon dolar yardım yaptı.

BM Genel Kurulu NAMİBYA sorunu için 24 Nisanda toplandı

AYDINLIK (ÖZEL)

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu, 24 Nisan-3 Mayıs 1978 tarihleri arasında Namibya sorununu görüşmek üzere toplanıyor.

Afrika'nın Güneybatısında bulunan Namibya, 1915'lerden beri ırkçı Güney Afrika rejiminin işgali altında. Namibya halkı, ırkçı rejiminin baskılarına karşı uzun süredir silahlı mücadele yürütmekte ve bağımsızlığını talep etmektedir.

Birleşmiş Milletler, daha önce Namibya sorunu ile ilgili özel bir konsey kurmuştu. Bu konseye, Namibya'nın, hızla bağımsızlığa geçmesini sağlama görevi verildi. 11 ülkenin katıldığı Namibya Konseyinde Türkiye de, temsil ediliyor.

Namibya halkının verdiği mücadele ırkçıları ülkeden söküp atacak. Siyahlar beyazlara karışmasın diye çekilen tel örgüler parçalanacak. Ve çocuklar özgürce oynayabilecekler.

Birleşmiş Milletlerin Namibya'ya ilişkin tutumunun ana hatları şöyledir:

—Güney Afrika'nın Namibya'daki varlığı gayrimeşrudur, dolayısıyla bu topraklardaki yönetimini kaldırmalı ve işgalden vazgeçmelidir.

—Namibya halkının, tüm kısıtlamalardan özgür, kendi geleceklerini tayin ve ulusal bağımsızlık haklarını kullanabilecekleri gerekli koşullar oluşturulmalıdır. Bu da, ırkçılığa dayanan sömürü sisteminin ve tüm baskıcı yasaların kaldırılmalarını, tüm siyasi tutukluların serbest bırakılmalarını ve siyasi sürgündekilerin geri dönerek, tüm siyasi haklarına kavuşmalarını gerektirir.

1. Uluslararası Haber Ajansları Konferansı İsveç'te toplandı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Uluslararası Haber Ajansları Konferansı İsveç'in başkenti Stockholm'da 24 Nisan'da başladı. 6 gelişmiş ülkenin ajansları ve Üçüncü Dünya'dan 12 ajansın katılacağı konferans, dünya basın tarihinde ilk defa yapılıyor.

UPI, AP, TASS, Reuter, DPA, AFP ajansları basın yayın kolunda dünyada bir tekel kurmuş durumda. Öte yandan Afrika, Asya ve Latin Amerika haber ajansları Konferansta, Üçüncü Dünyanın haberleşme alanında sürdürdüğü mücadeleyi yürütecekler. Yugoslav Haber Ajansı Tanjug., Romen Haber Ajansı Agerpress'in de konferansa katılması bekleniyor.

UNESCO'nun önderliğinde ilk defa toplanan Konferansta gelişmiş ülkelerin ajansları ile Üçüncü Dünya haber ajansları bir çok konuyu gündeme aldılar. Afrikalı Matahambo'nun UNESCO Genel Müdürlüğüne seçilmesinden bu yana, basın-yayın alanında büyük gelişmeler kaydedildi. Birinci Uluslararası Haber Ajansları Konferansının toplanması da bu çabaların bir halkası oldu.

Üçüncü Dünya ülkeleri Konferansta 6 ajansın tekelci tutumunu teşhir edecek. Bunun yanında konular teknik ve siyasi olmak üzere ikiye ayrılıyor. "Uluslararası Yeni Haberleşme Düzeni" uğrunda mücadele eden geri kalmış ülkelerin ajanslarının teknik meselelerden çok, konunun siyasi yanına ağırlık vermeleri bekleniyor.

Üç gün sürecek olan Konferans çalışmalarını kolaylaştırmak için 4 ayrı komisyon kuruldu. Birinci komisyon ajanslara gelen haberlerin işlenmesi konusunu ele alacak. İkinci Komisyon ise haberlerin doğruluğu üzerine çalışmalar yapacak. Üçüncü komisyonun çalışma alanı ise ajanslarla yazılı ve sözlü basın organları arasındaki ilişkiler. Bu komisyon daha çok hukuki konları ele alacak. Dördüncü komisyon ise, teknik konularla ilgili incelemelerde bulunacak.

Frankfurt'ta toplanan Russell mahkemesi, Batı Almanya'da siyasi fikirleri yüzünden görevlerinden alınan memurların durumunu ele aldı. Söz konusu memurlardan öğretmen Maria Leiterer ve mahkeme heyeti.

Frankfurt'ta toplanan

3. Russell Mahkemesi Rusya'da insan hakları konusunun ele alınmasını istedi

AYDINLIK (FRANKFURT Bürosu)

Russell (Rasıl) Mahkemesinin üçüncü oturumu Nisan başında Almanya'nın Frankfurt kentinde çalışmalarını tamamladı. Uluslararası bir jüri, 12 Alman vatandaşının müracaatlarını inceledi. Mahkemeye başvuranların hepsi mesleki yasaklamalar yüzünden görevlerinden alınmış öğretmen ve memurlardan oluşuyor.

Üçüncü Russell Mahkemesine Başkanlık eden Vladimir Dedijer yaptığı açış konuşmasında, "Federal Almanya gibi faşist olmayan ülkelerde bile İnsan Haklarına yönelen saldırıları ele almak çok öğretici oluyor" dedi. Yaptığı konuşmada Sovyetler Birliği'nde ve Varşove Paktı ülkelerinde insan haklarına yapılan saldırıları kınadı. Bu konuda acil olarak tedbir alınmasını istedi. Alman Moskova yanısı Almanya Komünist Partisi (DKP) ve hükümet partisi SPD yüzünden şimdiye kadar Rusya'ya karşı tavır alamamış olan Russell mahkemesinin bu tutumu, demokratik hukuk çevrelerinde olumlu karşılandı. Mahkeme sırasında söz alan jüri üyelerinden Galtung ve Bourdet, Sovyetler Birliği'nde ve Doğu Almanya'da özel bir Russell Mahkemesi kurulması geretiğini bildirdi. Mahkeme Başkanı Dedijer de, "İki süper devletin yürüttüğü gizli diplomasının yol açtığı cinayet ve kırımları" ele almak için bir organın 1976'dan beri oluşturulmasına çahşıldığını açıkladı.

Mahkeme heyeti oturumu tamamladıktan sonra bir basın toplantısı düzenledi. Yayınlanan bildiride Batı Almanya'da vatandaşların siyasi fikirleri yüzünden meslekleriden oldukları, bazı mesleklere ise başından beri kabul edilmediği örneklerle sergileniyor. Bu ayrımcı tutumun insan haklarına yönelmiş bir saldırı olduğunu kaydeden Russell Mahkemesi bildirisi, "Yetkilileri uyarıyoruz, meslek yasaklamalarına derhal son verilmelidir. İşlerinden atılanlar, eski görevlerine iade edilmelidir" diyerek son buluyor. Basın toplantısına katılanların tümü, Mahkemenin çalışma alanını Almanya ile sınırlamaması gerektiğini bildirdiler.

Russell Mahkemesi, 1968 yılında ABD emperyalizminin Vietnam'da işlediği savaş suçlarını mahkum etmek için kurulmuş bir konseydir. Ünlü İngiliz felsefe adamı Bertrand Russel'ın önderliğinde kurulan mahkemeye bir çok ünlü siyaset adamı, edebiyatcı katıldı. Russell Mahkemesinin duruşmalarına Türkiye'den de Mehmet Ali Aybar katılmıştı.

GÜNEY KORE YOLCU UÇAĞI SOVYET MİG UÇAKLARINCA TARANDI, 2 KİŞİ ÖLDÜ, 13 KİŞİ YARALANDI

AJANSLAR

Üç gün önce, Sovyet Mig uçaklarının açtığı ateş sonucu, Sovyetler Birliği'nde buz tutmuş bir göle mecburi iniş yapan Güney Kore Hava Yollarına ait yolcu uçağındaki yolcular, dün Helsinki'ye geldiler.

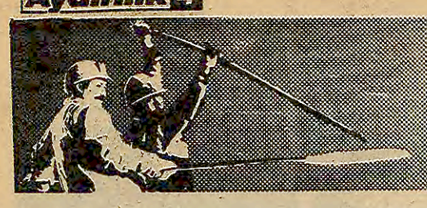
Sovyet yöneticileri olayın soruşturması bitene kadar Güney Koreli pilotların ülkeden ayrılmasına izin vermiyor.

Helsinki'ye gelen 106 yolcudan 13'ü açılan ateş sonucu yaralanmış ve hastaneye kaldırılmıştı. Doktorlar, yaralıların durumunun iyiye gittiğini söylediler.

Bu arada, Jean Claude Barel adlı bir Fransız yolcu olayı şöyle anlattı: "Hepimiz motorun arızalandığını sanmıştık. Uçak beş dakika içinde 30 bin fitten 6 bin fite düştü. O sırada bir Sovyet Mig uçağı gördüm. Bir patlama olduğunu sandık, ancak uçağın bize ateş ettiğini anladık. Ateş sonucu, yolculardan biri derhal, diğeri ise ertesi sabah öldü."

Mecburi iniş yapan Güney Kore uçağının "siyah kutu"sunun Sovyet yetkililerince alıkonulduğu öğrenildi.

Uçaktaki yolcuları almak için Berlin'den kalkan bir Pan American yolcu uçağı Murmanska'a inmişti. Burada bir saat kalması saptanan uçak, ancak beş saat gecikmeden sonra havalanabilmişti.

Yanan kömür
Kızan demir
örse çekiç
Vuran biziz

-işçi sendika

Çayırova ve Tezsan 'da sözleşme toplantısı yapıldı

Maden-İş yöneticileri grup sözleşmesi tartışmalarını yasaklıyor

● Tezsan sözleşmesinin bitiş tarihi de 63 fabrika ile birleştiriliyor

İSTANBUL (ÖZEL)

22 Nisan günü Çayırova'da kurulu Tezsan Fabrikasının ikinci toplu sözleşme toplantısı Pendik'te yapıldı. Tezsan Fabrikasını, MESS patronlarının isteğine uygun olarak "grup sözleşmesine" sokmak isteyen Maden-İş yöneticileri bu toplantıda ağız değiştirdiler.

Birinci toplantıda açıktan açığa "Grup sözleşmesini" öven toplu sözleşme uzmanı Toygun Erarslan, fabrikada grup sözleşmesine karşı tepkilerin artması üzerine, ikinci toplantıda "Yürürlük sürelerinin birleştirilmesi, demek grup sözleşmesi demek değildir" diyerek işçilerin tepkisini yumuşatmaya çalıştı.

"Yürürlük sürelerinin birleşmesi" revizyonistlerin grup sözleşmesini gizlemek için kullandıkları bir deyimdir. Ancak bu deyim artık kimseyi kandırmaya yetmemektedir.

FABRİKADA DESPOTLUK YAPMAK İSTEYENLER

Grup sözleşmesi meselesinin işçiler arasında tartışılması sonucu yüzlerinin daha çok açığa çıktığını gören Maden-İş yöneticileri fabrikada bu konunun konuşulmasını yasaklamak istediler. Onların bu çabası aynı zamanda tabandan ne kadar korktuklarını da bir kere, daha ortaya koydu. Temsilciler toplantıda işçilere şöyle dediler: "Bu mesele, fabrikada konuşulmayacak. İsteyen burada konuşsun". Geçen toplantıda grup sözleşmesi içyüzünü ortaya koymak isteyen Hasan Özkaya adlı bir işçi ise toplantıdan hemen sonra Maden-İş yöneticileri ve işyeri temsilcileri aracılığı ile işten atılmıştı. Bu toplantıda "isteyen konuşsun" diyen revizyonistlerin sözü aslında "Konuşun da tespit edip işten attıralım!"anlamını taşıyordu.

BÖLÜCÜ TUTUMUN SONUCU

700'e yakın işçinin çalıştığı Tezsan Fabrikasından toplantıya katılanların sayısının ancak 200 civarında olması Maden-İş yöneticilerinin bölücü ve despot tutumunun bir sonucuydu. Fikir özgürlüğünün yok edildiği, sendika yöneticilerini eleştirenlerin işten atıldığını gören işçiler, toplantılara katılmamayı tercih ediyorlardı. Yöneticilerin bu tutumuna karşı tabanda doğan nefret, sendikal faaliyetlere uzak durarak "protesto" şekline dönüşüyordu.

MİSK'e üye olmayanlar Ödemiş Tekstil'e alınmıyor

ÖDEMİŞ (ÖZEL)

Bıçakcı köyü Ödemiş'in bir dağ köyüdür.

Bundan dolayı, köylülerin bir kısmı ya Ödemiş'e ya da başka yerlere çalışmaya giderler. Denizli'de bir dokuma atölyesinde sekiz sene çalışan bir işçiyle görüştük. Ödemişte Tekstil fabrikasının yapılacağını duyunca iki hisseyle fabrikaya "ortak" olmuş. Fabrika yapılınca şunlar söyleniyormuş: Hissesi olanlar fabrikaya alınacak, daha fazla işçiye ihtiyaç olursa bunlar da Ödemiş ve civarından olacak denmiş. Fakat işe girmek isteyenler geri çevriliyor. Bıçakçı köyünde iki hisseyle fabrikaya ortak olan birisi şunları anlattı:

"Beş aydır Tekstil'e girmek için uğraşıyorum. Her gidişimde müdür yok, haftaya gel vb. dediler.

Böyle git gel 4-5 ay geçti.

Nihayet bir gün imtihan olduğu söylendi.Bizim köy CHP'lidir, imtihanı yapan ustabaşı ise MİSK üyesidir. Elimde bonservisim olduğu halde alınmadım. Onların aradıkları ustalık değil MİSK'e kaydolmam.

Hisseleri olanlara ve Ödemiş civarından olanlara öncelik tanınacağı söylendiği halde, Adana'dan getirdikleri eğitilmiş komandoları işçi olarak almaktadırlar.

Petrol-İş Genel Kurulu toplandı

Genel Kurula sunulan çalışma raporunda bütün yabancı petrol şirketlerinin millileştirilmesi savunuluyor

Petrol-İş 16. Genel Kurulu dün İstanbul Basın Sarayında toplandı. Genel Kurul, Başkanlık divanının seçiminden sonra, Genel Başkan İsmail Topkarın açış konuşması ile devam etti. 4 gün devam edecek olan Genel Kurulun 1978-81 dönemi, Merkez Karar Organlarının seçiminden sonra, Perşembe günü sona ermesi bekleniyor.

ÇALIŞMA RAPORU

Petrol-İş Sendikası 16. Genel Kuruluna sunulan Çalışma Raporunun "Dünyada Durum ve Uluslararası İlişkiler" bölümünde ülkenin siyasal gücü, ekonomik gücü ve ulusal savunmasının birbiriyle ilişkili olduğu belirtilerek "Türkiye'nin aydınlık, mutlu bir geleceğe doğru yolalması ancak bu alanların tümünde ulusal çıkarların gerektirdiği kararlar: alma yetki ve gücüne kendi ulusumuzun sahip olmasına bağlıdır denilmektedir. Raporun bu bölümünde ayrıca, Ulusal Kurtuluş Savaşıyla bağımsızlığını savunmuş olan ülkemizin bugün ulusal bağımsızlığı koruyacak bir dış politika izleyerek ve ekonomik egemenliğinisağlayarak hakettiği yeri almasının işçi sınıfının ve sendikaların hedefi olduğu belirtilmektedir.

ENERJİ VE PETROL SORUNU:

Raporun enerji ve petrol sorunu ile ilgili bölümünde enerji tasarrufunun enerjiyi kısmak anlamına gelmemesi gerektiği belirtildikten sonra, enerji tasarrufu için, kaynakların daha verimli kullanılması gerektiği belirtildikten sonra, petrol sorunu ile ilgili olarak şu görüşlere yer verilmektedir:

"Petrol endüstrisinin gelişmesini engelleyen ve enerji kaynaklarımızın sürekli olarak dışa bağımlı kalmasının etkin araçlarından biri olan, üstelik ülkemizde kendi çıkarlarını geliştirerek siyasi etkinlik kazanmış olan bütün petrol şirketleri millileştirilmeli, bunlara ait rafineri ve diğer tesisler kamu kuruluşlarına devredilmelidir.

"Petrol konusu ülkede uygulanan ekonomi politikasından soyutlanamayacağından tüm halkın çıkarlarına geliştirilecek bu önerilerin emekten yana bir ekonomi politika uygulandığı oranda daha kolay gerçekleşeceğini de eklemek gerekir."

YENİ YASAL DÜZENLEMELER:

Petrol-İş raporunda yasaların tümünde çağın şartlarına uygun yeni yasal düzenlemeler yapılması, basın özgürlüğünün sağlanması, lokavtın yasalardan çıkarılması, Sosyal Sigortalar Kurumunun özerk bir kuruluş haline getirilmesi ve kurumun kredi veren bir kuruluş olmaktan çıkarılması, Tanm-İş yasasının bir an önce çıkarılması ve tarım işçileri ile endüstri işçileri arasında gerek ücret, gerek kapsam ve gerekse çalışma süreleri bakımından ayrıcalık getirilmemesi görüşleri savunulmuştur. Raporda ayrıca, Petrol-İş'in referandum yasasının çıkarılmasından yana olduğu belirtilmekte, ancak, üye çoğunluğu olmayan, ya da hiç üyesi bulunmayan sendikaların, bir açık pazar gibi referanduma katılmasına karşı çıkılmaktadır.

TÜRK—İŞ YÖNETİMİ HAKKINDA GÖRÜŞLER

Petrol—İş Çalışma Raporunun "Türk-İş'te Durum" başlıklı bölümünde Türk-İş üst yönetiminin kendi içinde tutarsız ve çelişkili bir yapısı olduğu, zaman zaman ileri, etkin çıkışlar yapıldığı, zaman zaman ise sessiz ve tutucu bir kimliğe bürünüldüğü belirtilerek, bu tutarsızlığın olumsuz durumun başlıca nedeni olduğu söylenmektedir.

"Türk-İş'in kendi içinde tutarlı ve güvenli bir üst yönetime kavuşmadıkça işçi sınıfının çıkarları doğrultusunda bir siyasal felsefe edinmedikçe, daha çok şey yitireceğini" belirtilen rapor da üst yönetimin ekonomide ve siyasette kesin ve belirgin bir görüş sahibi olması istenmektedir.

Muhabirimiz, grev yerinde Hava-İş üyeleriyle konuşurken... (Fotoğraf: AYDINLIK)

Grev, Türkiye' deki hava trafiğini tamamen durdurdu

Yeşilköy Hava Limanında başlatılan grev, dün Türkiye'deki Hava trafiğini tamamen durdurdu. Grevin başlatıldığı saatte Türk Hava Yollarının 18 uçağından 14'ü Yeşilköy'de 2'si Ankara Esenboğa, 2'side İzmir Çiğli Hava Limanında bulunuyordu.

İstanbul'daki grev yer ve hava hizmetlerinin tümünü kapsadığından İzmir ve Ankara'daki uçaklarda İstanbul'a tarifeli seferlerini yapamadı. Türk Hava Yolları yetkilileri bu uçakların İstanbul'a sefer yapmaları halinde orada kalabilecekleri endişesiyle uçakların yedekte tutulduklarını olağanüstü bir durumda kullanılması için bekletildiklerini belirttiler. Acele başka şehirlere gitmesi gereken yolcular ise terminal önünden kalkan taksi dolmuşlara biniyorlar.

Öte yandan Çalışma Bakanlığı yetkilileri grev konusunda kendilerinin hiç bir girişimde bulunmadıklarını grevin ertelenmesi veya uzlaşma sağlanması girişimlerinin ancak Ulaştırma Bakanlığından gelebileceğini belirttiler. Bu arada Ulaştırma Bakanlığı yetkililerinin de, yüksek düzeyde bir toplantı yaptıkları öğrenildi.

ÇİĞLİ'DE

Sendika ile THY Genel Müdürlüğü arasında devam eden görüşmelerin, hükümetin devreye girmesiyle bile olumsuz sonuçlandığını söyleyen Hava-İş İzmir Şubesi Sekreteri Altan Ergenekon, "Amacımız yıkım değil, hakkımızı almak" dedi.

Altan Ergenekon, Yeşilköy'de grevin başlatılmasına rağmen kendilerine bu konuda herhangi bir talimat gelmediği için, Çiğli Hava Limanındaki personele işleri aksatmamalarını bildirdiklerini söyledi. Ergenekon, 'Grev, kademeli olarak uygulanmaya başlamıştır. Yani Genel Merkezimiz, bize yeni bir talimat vererek İzmir'de de grevi başlatabilir, ya da ücretler konusunda Genel Müdürlük ile Sendikamız arasında anlaşma sağlanır, grev sona erer, böylelikle ülke ekonomisine zarar verilmemiş olur" dedi.

YEŞİLKÖY'DE BAYRAM VAR

Grevin başlaması üzerine Yeşilköy Hava Limanına giden muhabirimiz, Hava Limanında pilotundan hostesine kadar yüzlerce işçinin bayram havası içinde olduğunu bildirdi. Saatler 23.00'ü gösterirken, davulcu tokmağını var gücüyle davula indirdi. İşçiler büyük bir sevinç içinde halay çekiyordu. Yeşilköy'de bütün hizmetler durmuş her tarafta grev pankartları ve bayraklar dalgalanıyordu.

Yeşilköy'de grevci işçilerle konuştuk.

İbrahim Ergun, uçak teknisyeni : 7 aylık sabrımız bir şeyi halletmedi. Anlaşmazlığımız ücret konusunda. Zorunlu olarak greve gidiyoruz.

Ben burda 2 senemi doldurmuş bir mühendisim. Sorumlu durumda çalışıyorum. Elime 6000 lira para geçiyor. Bütün arkadaşlar bundan daha düşük ücretler alıyorlar. Bu ücretlerle geçinmemize imkan yok. Her şeyi yaptık. Büyük sabır gösterdik. Fakat anlayış görmedik. Bütün arkadaşlar hep birlikte dayanışma halinde greve gidiyorlar. Hakkımızı alana kadar direnmeye kararlıyız.

Aydın Işık, arıza kısmında işçi: Elime net 4000 lira aylık geçiyor. Evli, 2 çocuk babasıyım. Kirada oturuyorum.

Engin İyibilek, Trafik memuru: Grev hakkımızı almak için en son başvurduğumuz silah oldu. Biz bu silahı kendi yararımıza kullanmak istiyoruz. Benim elime vardiya primi dahil, 4300 lira bu geçiyor. Vardiya primini katmazsak, 3200 lira geçiyor. Biliyorsunuz bu ücretle bu hayat pahalılığında geçinmek mümkün değil.

Selahattin Yıldırım, teknisyen: 8 senelik teknisyenim. 4100 lira net alıyorum. 2000 lira kira veriyorum. Gerisiyle siz düşünün geçinip geçinemediğimi. Grevin ne kadar devam edeceğini bilmem. Hakkımızı alıncaya kadar direneceğiz.

Yurtdışında çalışan işçilerimizin bir bölümü de Libya'dadır. Halen Libya'da 20 bini aşkın Türkiyeli işçi çalışmaktadır. Türkiye gibi yoksul bir Üçüncü Dünya ülkesi olan Libya'da çalışma ve yaşama şartları aslında Türkiye' den daha iyi değildir, ancak Türkiye'deki işsizlik bir çok insanı yurtdışına itmektedir.

Özellikle vasıfsız işlerde, inşaatlarda, kanallarda çalıştırılan Türkiyeli işçiler ikili anlaşmalarla, mukavelelerle eli kolu bağlanıyor. Türkiye'ye dönmek isteseler bile dönemez hale geliyorlar.

Libya'dan bir direniş nedeniyle atılarak Türkiye'ye dönen işçi arkadaş gazetemizi ziyaret etti ve dertlerini dile getirdiler.. Hüseyin Asutay, İbrahim Güneş ve İsmet Karabey adlı arkadaşların anlattıkları Libya'da çalışan binlerce işçimizin durumuna da ışık tutuyor.

LİBYA'DA ÇALIŞAN TÜRKİYELİ İŞÇİLER

SORU: Libya'ya gitmeden önce ne iş yapıyordun?

CEVAP: Adım İbrahim Güneş, aslen Kahramanmaraş'ın Göksun kazasındanım. Fakat şimdi Adana'nın Kaleli kazasında oturuyorum. Daha önce inşaat ustası olarak çalışıyordum. İşsizlik yüzünden Libya'ya gittim.

S.: Libya'ya nasıl gittin?

C.: Libya'ya gitmek mi istiyorsun, yazılıyorsun İş ve İşçi Bulma Kurumuna. Libya'dan bir şirketin yetkilisi veya bir müteahhit geliyor. İşçi Bulma Kurumundan işçi istiyor. "Bana 50 işçi lazım" diyor. Sıran gelmiş. Çağırıp soruyorlar: "Sen Libya'ya gidecek misin?" Biz ne şartlar olduğunu bilmiyoruz. İşsiz olduğumuzdan gitmek zorundayız. Bir mukavele yapılıyor. Müteahhit işçileri alıp gidiyor.

S.: Giderken nerede kalacağını, nerede çalışacağını, ne ücret alacağını söylüyorlar mı?

C.: Biz giderken 100 Libya lirası üzerinden mukavele yapıldı. Bir de ayrıca günde 4 saat fazla mesai verilecek, yatma yeri onlara ait, işyerine giderken araba onlara ait deniyordu.

S.: İşin ne kadar süreceği size söyleniyor mu?

C.: Hayır söylenmiyor. Bir senelik mukaveleyle gittik.

VAADLER TUTULMADI

S.: Vadedilen şeyler oraya gittiğinizde yerine getirildi mi?

C.: Orada bize 93 lira verdiler; 7 lirayı kesiyorlardı. Oranın suyu akmazmış. Motorla su çekiyorlar, o yüzden 7 lira vergi kesiyorlar, fazla mesai vermediler. Yatma yerlerimiz sıhhi bakımdan çok kötü. Bir odada on- oniki kişi kalıyoruz. Afedersiniz bayağı bir han gibi. Oda dediğim de bir baraka. Duvarların üzerine birer tabaka çinko atılmış, o kadar. Buradaki kontrata göre, bizi çok güzel sıhhi yerlerde yatıracaklarını, banyo, tuvalet vs. olduğunu söylediler. Bunların hiç biri yoktu. Banyoyu sorduğumuzda, bize çeşmeleri gösteriyorlar, "Çeşmelerin altında yıkanın" diyorlardı. Doktor meselesi de önemli. Şimdi doktora gidiyoruz, mesela bende apandist var, bana aspirin veriyor. Senin ayaklarında yara çıkmış,sıcaktan ayakkabının içinde parmakların yarılmış; sana aspirin veriyor. Kolun çıkmış, sana aspirin veriyor yine.

S.: Sigortanız var mı?

C.: Sigortamız yok. İki gün istirahat verse doktor, şirket paranı vermiyor, hastalanmayın diyor. "Benim işimde çalıştığın müddetçe sana para veririm" diyor.

FİYATLAR VE YEMEK SORUNU

S Aldığın ücrete göre orada fiyatlar nasıl? Yemek işini nasıl halledıyorsunuz?

C.: Büyük bir pahalılık var. İşçi bir ay çalışıyor, 93 lira alıyor. Üzerine bir şey almak istese, mesela bir ayakkabı 12 liradır. Bir işçinin yevmiyesi üç lira. Ayda bir ayakkabı eskitiyor. Ayda 20-25 lira da yemek ve sigara masrafı oluyor. Yemeği işçiler kendileri yapıyor işyerinde. İş saatlerinde yani öğle yemeklerinde çoğu zaman Pepsi Cola ve ekmekle idare ediyoruz. Çünkü bir saatte yemek pişirip yiyemezsin. Diğer zamanlarda yemek olarak bir makarna, bir mercimek çorbasıyla karnımızı doyurmaya çalışıyoruz.

S.: Başka ne gibi meseleleriniz var?

C.: "Oturum, ikame" bakımından, "patika" bakımından. Bir de Türkiye'ye para transferi meselesi var. Libya'daki işçiler, 5-6 ay çalışıyorlar, fakat oturum, ikame, patika çıkmıyor.

S.: Patika nedir?

C.: "Patika", İş ve İşçi Bulma Kurumundan alınan, bu ülkede çalışabilir, "oturum" da bu ülkede oturabilir izin belgesidir. Bu olmadan kazandıkları parayı dahi Türkiye'ye tarnsfer edemiyorlar. Bu işçi Libya' da kalabilir, oturabilir diye, bizim Türkiye'deki nüfus hüviyet kartı gibi bir kart çıkartılıyor. Bunlar da Arap patronlar tarafından çok geç veriliyor.

"BUKARA"

Ben şahsen altı ay kaldım, bu süre içinde çoluğuma çocuğuma bir kuruş bile gönderemedim. Biz oturumumuzu, ikamemizi isteyince, adam "bugün, yarın" diyor. Kardeşim bugün yarınla olmaz, 6 ay oldu, benim çoluğum çocuğum ne yiyor orada. Senin çocuğun orada olsa sen ne yaparsın diyorum adama. "Bukara" yani yarın diyor. Yarın gidiyorsun tekrar yarın diyor. Böyle böyle bizi altı ay süründürdüler. Altı ay içinde çoluğumuzdan çocuğumuzdan mektuplar geliyor: "Kocacığım, gittin altı ay oldu, bize neden mektup, para göndermiyorsun. Benim beş çocuğum var. Ben bir kadınım, beş çocukla ne yapayım. Yoksa paran, çek gel buraya". Bana böyle mektuplar geliyor. Ne yapmam lazım. Başka çare yok, kalkıp gelmem lazım.

S.: Bugün Libya'da ne kadar Türkiyeli işçi çalışıyor?

C.: 20 binin üzerinde Türk işçisi var. Bunun on bini işçiyse on bini de işsiz.

VASIFSIZ İŞÇİLİK

S.: Oradaki Türkiyeli işçiler daha ziyade ne tür işlerde çalışıyorlar?

C.: Daha ziyade inşaat işlerinde. Ben bir inşaat ustası, kalıpçı olarak gittim. Yalnız kalıp işlerinde çalıştırmıyorlar beni. Harç kardırıyorlar, kanal kazdırıyorlar. Halbuki ben buradan kendi sanatım üstüne çalışmaya gittim. Diğer Türk işçileri de aynı şartlarda, hatta daha da kötü şartlarda çalışıyorlar. Diyebilirim ki en iyi yer benim yerimdi, yine de tahammül edemedim. Mahrumiyet bölgesinde, sahrada çalışanlar var. Orada çalışan arkadaşlarımız geliyorlar ki dudakları baştan aşağı yarılmış. Susuzluk. Su içilmiyor biliyorsunuz. Sıcak. Kumlar filan çok kötü şartlar altındayız.

S.: Libya'da Türkiyeli işçiler dışında, diğer ülkelerden de yabancı işçiler çalışıyor mu?

C.: Tunuslular var. Mısırlılar var. Onlar ne de olsa kendi lisanlarını biliyorlar. Onlar bizden bir tabaka üstün tutuluyorlar. Yani Türkiyeli işçinin orada hiç bir kıymeti yoktur.

Buradan götürülmeden önce, Libyalı işçilerden hiç bir farkımızın olmayacağı söylenmişti. Oradaki durum hiç de böyle değil. Aldıkları ücreti pek bilmiyorum. Fakat çalışma şartları bakımından mesleki bakımdan bizden daha geri de olsalar üstün tutuluyorlar. Yaşama şartları da farklı. Biz barakalarda kalıyoruz. Onların servisi, özel doktorları oluyor.

YARIN: Haksızlıklara karşı direniş

Yurt dışına gitmek için İşçi Bulma Kurumu önünde bekleyenler?

"Temizlik işçileri bölücülüğe karşı çıkıyor, 1 Mayıs işçi bayramına herkesin katılmasını istiyorlar."

Temizlik işçileri bölücülüğe karşı çıkıyor :

"1 Mayıs Bayramında ayrım yapılmasına karşıyız"

ANKARA (ÖZEL)

DİSK yönetimi, 1 Mayıs gösterilerine katılmak isteyen çeşitli devrimci kuruluş ve sendikaların başvurularını reddetti. Bu arada Türkiye İşçi Köylü Partisi'nin de başvurusu cevapsız bırakıldı.

Muhabirimiz Ankara'da DİSK'e bağlı Genel-İş Sendikasının 7. Genel Kuruluna katılan temizlik işçilerine DİSK yönetiminin 1 Mayıs ile ilgili tutumu hakkında görüşlerini sordu. Genel-İş Temizlik İşleri Şubesi yöneticileri muhabirimizin sorusunu şöyle cevapladılar:

Genel-İş Sendikası 3 Nolu Şube (Temizlik İşleri Şubesi) Başkanı Hasan Çağlar:

"Bizim şube olarak, şu veya bu görüş 1 Mayıs'a katılmasın diye bir görüşümüz yok. 1 Mayıs işçi bayramına herkesin ayrım yapılmaksızın katılmasından yanayız."

3 Nolu Şube Yönetim Kurulundan Celâl Doğan:

"Faşistlerin saldırılarının olduğu bir dönemde, devrimcilerin bölünmesi onların işine yarar. 1 Mayıs işçi bayramına herkesin birlik içinde katılmasını istiyoruz. Bazı görüşleri ayırarak katılmasına karşı çıkmak bölücülüktür. Biz bu anlayışa karşıyız."

Genel-İş 7. Kongresinde eleştirileri cevaplayan Ertan Andaç:

"TABANIN SÖZ VE KARAR SAHİBİ İLKESİNE BAĞLI KALINACAKTIR"

ANKARA (ÖZEL)

Genel-İş 7. Kongresinde Denetim ve Yürütme Kurulu adına eleştirileri cevaplayan Ertan Andaç, eğitim seminerlerinde tabanın söz ve karar ilkesine bağlı kalacaklarını söyledi.

Andaç, konuşmasında kapıcı ve kalorifercilerin çok ağır şartlar altında çalıştıklarını belirterek kira ve elektrik parası alınmak istenmesini eleştirdi.

Genel-İş Genel Başkan Vekili Ertan Andaç, konuşmasına devamla DİSK 6. Genel Kurulunda UDC diye bir şey yoktur dedi. DİSK'in 6. Genel Kurulunda alınan 1 numaralı kararı okuyan Andaç, bu kararın ulusal bağımsızlığımızı tehlikeye sokan egemen sınıflara karşı anti-faşist, anti-emperyalist görüşleri benimseyen tüm örgüt ve partilerin örgütsel bağımsızlığına ve düşünce ayrılıklarına saygı duyularak tüm ulusal, ilerici, yurtsever demokrat bir cephenin kurulması anlamına geldiğini söyledi. Ve "Bunu UDC gibi göstererek meselenin amacından saptırılmaması gerekir" dedi.

AMACIMIZ TASFİYECİLİĞİ TASFİYE ETMEK

Abdullah Baştürk'ün DİSK 6. Genel Kurulunun kapanışında yaptığı konuşmada "Amacımız tasfiyecilik tasfiye etmektir" dediğini hatırlatan Andaç, salonda bulunan Baştürk'e dönerek şöyle konuştu: "Sayın Baştürk Genel-İş Genel Başkanı olarak kodinleyiniz. İşçi sorumluluk alarak katılır bir eyleme. Davranış birliğinin sağlanması zorunludur. DİSK içinde bugüne kadar eylem birliği tam olarak sağlanamadı. Bu nedenle bir çok DİSK üyesi, DİSK eylemlerine katılmadı. DGM direnişinde ve 20 Mart eyleminde bunu gördük. Eylem birliği sağlanamadığı için, bütün tabandaki işçilerin eylemlere katılması sağlanamadığı için başarılı olamamıştır."

Daha sonra saat 15.00'te seçimlere geçildi. Abdullah Baştürk yeniden başkanlığa seçildi.

Elazığ'da faşistler tarafından öldürülen Orhan Küçükkaya'nın babası Süleyman Küçükkaya

Saldırganları herkes biliyor kimse yakalamıyor

ELAZIĞ-HÜSEYİN DUMAN

Yolun alt tarafında toprak içinde bir ev. Kapıyı çalıp içeri giriyoruz. Orhan'ın annesi ve babası acıyla kendilerini tutamayarak yüksek sesle ağlamaya başlıyorlar.

Süleyman Küçükkaya 7 çocuk babası yoksul bir fırın işçisi. Dördüncü çocuğu Orhan'ın öldürülmesi ile ilgili olarak şunları anlatıyor.

"Olayın nedenini sizde biliyorsunuz. Herkes biliyor. Ama kimse katilleri yakalamıyor" Ellerini iki yanına açarak ne yapalım dercesine susuyor.

Sözü işçi Hasan alıyor. 'Okulun kapısına Ülkü Ocağı kurmuşlar. Ülkü Ocağının oraya kurulmasının sebebi nedir. Bu cocuk, yahu 14 yaşında bir çocuk. Kime zararı vardı? Ülkü Ocaklarından çıkan biri silahla ateş edip öldürüyor. Başkası da durmuş suçlu arıyor. Vali mahallemize geldi çocuklarınız çan güvenliği içinde okula gidip gelecekler dedi. Ne duruyorlar. İlla tutup valinin gözüne mi sokmak gerekir'

Orhan'ın babası yeniden söze başlıyor. "Kurşun özel olarak benim oğluma sıkılmadı. Ortaokul öğrencilerine sıkıldı. "

İstanbul'da trene ve vapura konan bombalara değiniyorlar. "Bunları sıradan kişiler yapmıyor. Bunları Türkiye'nin içinde faaliyet gösteren Amerikan ve Rus örgütleri yapıyorlar." diyor bir yaşlı adam. "45 milyonluk halk birleşirse bu örgütler tertip yapamazlar" diyor. 22 yaşlarında bir genç "Suçlusu bizmisiz. Yani aleviler ve sunniler diye dizlerini dövüyordu.Arguvanlı İbrahim." Bizi birbirimize düşürmeye çalışıyorlar. Ben Harputluyum. 16 yıldır alevilerin içindeyim.Hiç bir zararını görmedim. Bizi birbirimize düşürmek isteyen çıkar çevreleridir. Ajan örgütleridir. Her yerde fesatlık yapıyorlar. Yalnız alevilik sunnilik değil. Bak Diyarbakır'da da Kürtçülük laflarıyla bizi birbizimize düşürmeye çalışıyorlar. Bak benim küçük oğlum Ömer ile Süleyman'ın küçük oğlu Erdal ne güzel arkadaşlar diyerek Arguvanlı İbrahim in sözlerini destekliyor. Süleyman'ın ev sahibi "Orhan çalışkan bir cocuktu Herkes tarafından sevilirdi. Bir söyleneni iki etmezdi diyor. Orhan'ın babası alıyor sözü "..Artık okula göndermeyecektim. Ama yirmi günü dolacak sınıfta kalacaktı. Ben gidip rapor alacağım demişti. Rapor sözünü duyunca ben yumuşadım. Gittiği okuldan eve sağ dönmedi. Ne bileyim kardeşim ben sabah işe gidip akşam eve dönüyorum. Sabah okula yolladığım oğlumun ikinci günü sabahı cesedini aldım, He pimiz tedirginiz. Bırakmıyorlar çocuklarımız okula gitsin. Sırtımıza alıp götürsek, hangi birisini götüresin?"

Neden cenaze töreni yapıp katliamı protesto etmediniz diye soruyoruz

'Evet gerekliydi. Ortada katledilmiş masum bir insan var.Onbinlerin katillere korku vermesi gerekirdi. Ama benim yüreğim zaten yanıdı. Başkasının yüreği yansın istemedim.' diyerek tertiplerin cenaze töreninde de kendisine devrimci süsü veren bazı insanlarca devam ettirilmesinden korktuğunu söylüyor.

Ali Rıza Koşar'ın öldürülmesinin yarattığı ortamdan dolayı cenaze 40-50 kişilik bir aile çevresi tarafından gömüldü.

KIRKLARELİ CEZAEVİNDE ESRAR SATIŞINA KARŞI ÇIKAN DÖRT MAHKUM ÖLÜM TEHDİDİ ALTINDA

Mahkumların başka cezaevlerine nakil dilekçeleri cevaplandırılmadı

KIRKLARELİ (ÖZEL)

Cezaevini ele geçirmek isteyen üç hapishane ağası, kendilerine karşı çıkan dört mahkumu ölümle tehdit ediyor. Kırklarelinde kumarhane işlettikleri söylenen üç zorba, dışardaki çevreleri vasıtasıyla gardiyanlar üzerinde baskı kurduktan sonra, cezaevindeki tutuklu ve mahkumları da tehditle baskı altına aldılar. Amaçları cezaevinde denetimi ele geçirip esrar satışını örgütlemek olan zorbalar, kendilerine karşı çıkan dört mahkuma saldırdılar.

Muhabirimizin bildirdiğine göre saldırıdan sonra sürekli tehdit edildikleri için can güvenlikleri olmadığını idareye bildiren dört mahkuma cezaevi müdürü, "Siz de kalabalıksınız, alın elinize sopayı, bahçede onları dövün," dedi.

Saldırı olayından sonra cezaevine gelen savcı ise, önce hapishane ağalarının tehdidi altındaki dört mahkumu güvenilir yerlere yerleştireceğini belirtmekle beraber, sonradan mahkumların can güvenliğini müdürün sağlayacağını bildirerek herhangi bir işlem yapmadı. Mahkumların başka cezaevlerine nakil için verdikleri dilekçeler de henüz cevaplanmadı.

Saldırgan hapishane ağalarından çekinen diğer mahkumlar, cezaevinde esrar satışına karşı çıkan mahkumlarla konuşamıyorlar. Bu durum karşısında yalnız kalan dört mahkum gündüz bahçeye çıkamıyor, ziyaretçileriyle görüşemiyorlar.

Dört mahkum durumlarının ilgili mercilere duyurulması için TUMAD-DER'den yardım istedi. Öte yandan Kırklareli cezaevinde okuma kursu açmış bulunan TÖB-DER'in de kendilerini ziyaret ederek yardımcı olmalarını istiyorlar.

Kırklareli Cezaevinde terör estiren üç zorba hapishane ağasının niçin başka cezaevlerine dağıtılarak etkisiz hale getirilmediklerinin nedenini anlamak ise mümkün değil.

Manescu'nun

(Baştarafı 1. Sayfada)

kuruldu. Çeşitli tarihlerde Ankara ve Bükreş'te 4 ayrı toplantı yapan Karma Komisyon, işbirliği çalışmalarının daha etkin biçimde yürütülmesini sağlamak amacıyla Karma Çalışma Komitesi oluşturdu.

1977 yılında Bükreş'te yapılan Karma Komisyon toplantısında aşağıdaki 8 proje ekonomik işbirliğinin kapsamına alındı:

1 - Orta Anadolu Petrol Rafinerisi

2 - Ankara'nın merkezi sistemle ısıtılması projesi

3 - Mazıdağı fosfat yataklarının değerlendirilmesi ve bir fosfat hazırlama fabrikasının kurulması

4 - Beypazarı Linyit yataklarının değerlendirilmesi

5 - Antalya yöresindeki koklaşabilir kömür yataklarının işletilmesi

6 - Yumurtalık-Kırıkkale Petrol boru hattı inşaası.

7 - Kağıt sanayii artık sularını değerlendirecek bir proje.

8 - Türkiye'de bir natrium kromat ya da bikromat fabrikasının kurulması projesi.

Ayrıca Türkiye'deki teknik işbirliğiyle bir traktör fabrikası yapılması hakkındaki projeden TÜMOSAN-ın başka ülkelerle lisans anlaşması yapması dolayısı ile vazgeçildi.

Bunlardan natrium kromat projesi için Keban Holding ile bir sözleşme imzalanmış bulunuyor. Anadolu Petrol Rafinerisi projesi için ise 1976 yılında sözleşme imzalandı ve Romanya tarafından ülkemize 185 milyon dolarlık kredi açıldı. Rafineri inşa çalışmalarına başlandı ve bir kısım yatırım malları geldi. Bunun dışında sondaj makinaları ve bazı araçlar satın alınması için açılan kredilerle birlikte Romanya'nın açtığı krediler 154 milyon doları buluyor.

TİCARİ İLİŞKİLER

İki dost ülke arasında sanayi alanında gerçekleştirilen ilişkilerin yanı sıra, ticari alanda da önemli gelişmeler sağlandı. 1972 yılında 12,7 milyon dolar olan ticaret hacmi 5 yıl içinde % 850 artarak 1976 yılında 120,6 milyon dolara ulaştı.

Türkiye ve Romanya, 27 Ekim 1970 yılında imzalanan anlaşma çerçevesinde, kliring esasına göre yürütülen ticari ilişkilerde 1973 yılında yapılan bir değişiklikle serbest döviz sistemine geçildi. 1977 sonbaharında Demirel'in deyimiyle ülkemizin "70 sente muhtaç" hale gelmesi sonucu, Romanya'dan ithal edilen malların önemli bir bölümünün bedelleri de ödenmedi. Bu durum 1977 Ekim ayındaki toplantıda ele alındı. Romanya olumlu bir tutumla ihraç ettiği ya da sevke hazır bekleyen mallarının bedellerinin Türkiye tarafından malla ödenmesini kabul etti. Bu konudaki anlaşma Romanya'dan ithal edilen 65,7 milyon dolarlık mal ve malzemenin bedellerinin tarım ürünleri ve öteki mallarla ödenmesini öngörüyordu.

Romanya Sosyalist Cumhuriyeti Başbakanı Manescu'nun ziyareti, ülkelerimiz arasında ekonomik işbirliğinin eşit koşullarda ve her iki ülkenin karşılıklı yararına uygun gelişmesi için eskisinden daha da elverişli bir ortam yaratabilir. Romanya'nın, Türkiye ekonomisinin bağımsız gelişmesi yolunda sağlayacağı kolaylıklar ve dostça destek, istenilen gelişmenin sağlanmasına katkılarda bulunacaktır. Türkiye ile Romanya arasındaki ekonomik ilişkilerin güçlenmesi süper devletlerin, özellikle Sovyetler Birliği'nin iki ülke üzerindeki hegemonya amaçlarına karşı koymada önemli bir silah olacaktır.

Gümüştepe Röportajı 1

FERİDE EŞMER

İşte Muradiye... Yıkık evler kaldırılmamış. İçindeki insanları gibi kimsesiz, terkedilmiş sanki...

1976 yılında Van ve ilçelerinde meydana gelen deprem, binlerce yurttaşımızın ölümüne ve onbinlercesinin de evsiz barksız kalmasına yolaçmıştı. Depremden sonra yöredeki halk iki yıldır kışı açıkta geçirmektedir. Çadırlarda yaşayan yoksul yurttaşlarımız için Van depremi hala sürmektedir. Yörede açlık ve sefalet kol geziyor. Toplanan yüzlerce ton yardım malzemesi ve milyonlarca lira vurguncuların elinde kaldı. Bir süre önce muhabirimiz Van'ın ilçelerine ve köylerine giderek son durumu araştırdı. Bu arada Muradiye'ye bağlı Gümüştepe köylüleriyle bir röportaj yaptı. Röportajı yayınlıyoruz.

Van depreminden sonra
Halk, iki kara kışlır çadırda

"Deprem sırasında Van'da değildim. Geldiğimde evim yıkılmıştı." Kırışmış, beyaz bir el uzaklarda bir yeri, tepeleri gösteriyor. "Aha!" diyor. "Buralarda yardım evleri için temeller kazıldı. Bu temeller kazılırken neler çıktı neler.... Bize gönderilen yardımları vicdansızlar buralara gömmüşler."

Bir arabadayız, Erciş'ten bindik. Bu sözleri arabanın içindeki ak sakallı, 75 yaşında bir ihtiyar söylüyor.

Van, Muradiye, Çaldıran, Erciş ve yüzlerce yoksul köy... İlçe ilçe, köy köy, 1976 depreminin acıları... İki yıldır hâlâ dinmeyen, hâlâ anlatılan zulümleri, eziyetleri, vurguncuları, yolsuzlukları...

1978'in Nisan'ındayız. Ama yörede havalar soğuktu. Kar daha kalkmamıştı. 1978'in Nisan ayındayız. Yıkılan evlerin yerine yenileri yapılmamıştı. Yapılanları ise çürüktü. İçinde oturulamazdı. Üstüne üstlük, bu çürük evlerin karşılığında onbinlerce lira borca girmek vardı. Devlet yardım değil, parayla ev satıyordu. İşte bu yüzden, iki yıldır çadırlarda yaşıyordu yoksul yurttaşlarımız. Mülteci gibi. Çaresiz, kaderine terkedilmiş. Aç, açıkta ve hasta.

1978'in Nisan ayında Muradıye, Çaldıran, Erciş ve yüzlerce yoksul köy... Balıklı'sı, Örene.si, Bozyaka'sı ve Gümüştepe'si... Hepsinin dertleri aynı. Hepsinin anlattıkları birbirine benziyor. Çünkü onbinlerce yoksul köylümüzün kaderini aynı deprem çevirmiş. Çıkmış önlerine, sarsmış toprağı, evlerini başlarına yıkmış. Çünkü, onbinlerce yoksul köylümüzün uğradığı felâketi aynı vurguncular, aynı yiyiciler sömürmüş. Keselerine doldurdukları, banka cüzdanlarına yazdırdıkları milyonlar, Bozyaka'ya verilmeyen, Gümüştepe'ye dağıtılmayan yardımlardan çalınmış.

Muradiye'ye bağlı Balıklı köyünde Omer'in bebeğini ateşler içinde bırakıp ayrılmıştık. sonradan öğreneceğiz. Üç gün sonra çocuğu ölmüş Ömer'in. Çaldıran'a yakın bir yerde arabadan inerken hasta bebeği düşünüyoruz. Karşımızdaki kayalıklara doğru yürüyoruz. Biraz sonra yokuş aşağı iniyoruz. Bendi-Mahi çayı akıp gidiyor. Üstünde küçük bir köprü var. Yeni yapılmış, tahtaları bembeyaz.

Köprüyü geçip tekrar kayalıklara tırmanıyoruz. Yukarılarda Gümüştepe köyü var. Depremin 96 can aldığı Gümüştepe.

Bir kaç tane temeli atılmış ve öylece bırakılmış ev yeri görüyoruz. İnce bir demet demir, biraz toprak ve kum yığını. Bitti bitecek diye uzun uzun sözü edilen, kamuoyunda tartışılan, 'felaketzede yurttaşlara yardım evleri' bunlar!

Köyün yıkıntıları, taş toprak yağınları... Yıkıntıların yanında ya da arasında çadırlar. Üstünde yürüdüğümüz toprak yığınlarının bir yerinde hafifçe eğilip bakıyoruz. Küçücük bir kapı. Durumu anlıyoruz. Toprak oyulup bu küçük kapı yerleştirilmiş. İçeride, toprağın içinde insanlar yaşıyor.

Gümüştepeliler bir duvarın önünde oturuyorlar. Çoluk çocuk, erkek, kadın hepsi birarada. Selam veriyoruz. AYDINLIK gazetesi için bir röportaj yapacağımızı kendilerine söylüyoruz.

O ara yanımıza çok yaşlı bir ihtiyar geliyor. Sesi kısık. Türkçe bilmediğini öğreniyoruz. Sırtında yamalı bir ceket var. Yardım diye vermişler. Köylülerin büyük çoğunluğu Türkçe bilmiyor. Yüzleri çok esmer. Soğuk ve sert rüzgârdan çatlamış, esmerleşmiş. Sanki güneş yakmış gibi. Bizi ilk kez gördükleri halde hiç çekinmiyorlar. Yavaş yavaş anlatıyoruz. Konuşuyoruz. Öfkeliler. Bağıra bağıra konuşuyorlar. Siyah gözleri yaşadıkları sefaletten ötürü kocaman kocaman. Gelin şimdi hallerini kendi ağızlarından dinleyelim.

Gümüştepe Köyünde çürük bir çadır. Daha kaç karakış?

ESKİ VALİ AHMET TOSUN VE MÜFTÜ MİLYONLARI VURDULAR İKİ ELİMİZ YAKALARINDA

"Ben Gümüştepe köyünden Sıddık Baygümüş. Anlatayım da bunları, dünya alem ibretle okusun. Demirel bas bas bağırıyordu. 'Kimse aç, kimse açıkta kalmayacak' diye. Evim barkım yıkıldı, hâlâ çadırdayım. Yardım olarak bu ocak ayında 250 kilogram kömür aldım. Birde ikisi ayrı iki çift ayakkabı verdiler bana. 6 çocuğum öldü. Toplam olarak 96 kişi öldü köyümüzde. Bak şu üstüme başıma. Açım, üşüyorum, toprağım yok. Yazın hepimizin perişanlığını. Yazın Demirel'de, hırsız Türkeş'de. Van'ın eski valisi Ahmet Tosun'da hırsız. Ne kadar para geldi Türkiye'ye yardım diye hani? Vali Ahmet Tosun'dan şu gördüğünüz insanlarla birlikte hepimiz şikâyetçiyiz. Ahmet Tosun hırsızdır, milyonlarca lira yardımı kendisi yedi, Van Müftüsü de yedi. Bizim rızkımızı yediler.

Hıdır Baygümüş, az ötede çömelmiş oturuyor. Gözleri kör, görmüyor. Elinden tutup kalabalığın arasına getiriyorlar.

"Depremden önce onbir nüfusum vardı. Üç çocuğum öldü, evim yıkıldı, çadırda kalıyorum. Verilen giyecekler bana olmuyor. Bir iki paçavra ve bir çadır verdiler. Çocuklarım küçük, hepimiz açız.

"Bir karış toprağım yok, çadırın altındaki topraktan başka. Hiç hayvanım yok. Depremden sonra hayvanlarım açlıktan, soğuktan öldüler."

YARDIM PARASI İÇİN BEKLETİLEN İKİ KÖYLÜ SOĞUKTAN DONUP ÖLDÜ

Kadir Gümüş: "Yardım paralarının dağıtım işini Van müftüsü yapıyordu. Biz MSP'li olmadığımızdan 5 kuruşlarını görmedik. Buraya yakın bir köy var. Korsuk köyü. Bu köyden iki kişi para almak için, MSP'li olmadıklarından günlerce bekletildiler. Sonrada para alamadan soğuktan donup öldüler. Kışı çadırlarda geçirdik. Depremden sonra soğuklardan köyümüzde 4 kişi öldü. Biz ölümü zor atlattık. Zor dayandık, ne yakacak, ne yiyecek. Hayvanlarımızda bizimle birlikte çadırlarda kaldılar. Açlıktan ve soğuktan çoğu telef oldu. Zor bela dayananlarda ilkbaharda öldüler. Bu çadırlar bir kış daha dayanmaz. Soğuktan, yağmurdan çürüdüler."

DEVLET HAYVANLARIMIZI YARI FİYATINA SATIN ALDI

Gümüştepe köy muhtarı Abdülbaki Baygümüş, sözü alıyor:

"Bize duyuru yaptılar. Dediler ki, Muradiye'de komite kuruldu. Hayvanlarınızı bize satın. Verdikleri para da yarı fiyat. Hayvanlarını satmak istemiyenlere de verin bakalım, yine size veririz, dediler. Verdiklerimizin çoğu bakımsızlıktan öldü. Baktık olacak gibi değil, geri aldık. Ama çadırlarda bakma imkânı olmayınca, soğuktan ve açlıktan öldüler."

13-14 yaşlarında bir çocuk bağırıyor. "Yardım diye gelen sobaları bize satacaklardı. Paramız olmadığı için alamadık. Soğuktan hastayım."

Ardından Sevdin Gümüş konuşmaya başlıyor:

"Sobaları parayla satmak istediler. Alacak gücümüz olmayınca, şu kâğıdı imzalayın veririz sobayı dediler. Okuma bilenlere sorduk. Kâğıtta şöyle yazılıymış: 'Yardım için yapılan konutlara girmeyi kabul ediyorum.' Tabi imzalamadık. Çadırlarda daha emniyetliyiz. Üstelik yardım parasıyla yapılan o evler, bizlere 150 bin liraya satılmak isteniyor. O evlerde oturup duracağımıza çadırda titreriz daha iyi. Bir deprem daha olsa o evlerden canlı çıkmaz.

YARIN :

FERİT MELEN'İN, KİNYAS AĞA'NIN, SALİH YILDIZ'IN TOPRAĞI ÇOK. BİZİM AVUÇ İÇİ KADAR BİLE YOK!.

Kiminin sırtı çıplak, kiminin üstünde bir yamalı ceket, kimi büzülmüş bir tek kazağın içinde. Hele çocuklar... Mahzun yüzleriyle, hasulıklı yüzleriyle analarının söylediklerini, babalarının öfkeli haykırışlarını dinliyorlar. Bazısı dayanamıyor. Bağırışları büyüklerinin sesine karışıyor.

GERÇEĞİN IŞIĞINDA

Yurt dışına bir iki...

Doğan Yurdakul

Mobilya adı altında sunta ihraç ederek halkın verdiği vergilerden 20 milyon lirasını cebe indiren Yahya Demirel, 1,5 yıl hapis cezası aldığını görünce sırra kadem basmış. Soluğu yurt dışında almış. Amcasının "beğenmeyen çeker gider" öğüdünü yerine getirmiş.

Yahya Demirel'in kaçtığı öğrenilince İçişleri ve Gümrük Bakanlıkları hemen harekete geçiyor. Demirel'in yurt dışına "nasıl" çıktığının araştırılması için emirler veriliyor.

Alınan cevaplar şöyle: Yahya Demirel 7 Nisan 1978 tarihinde Ankara Emniyetinden aldığı pasaportla Cilvegözü kapısından Suriye'ye geçmiş. Gümrük yetkilileri ve sınır polisi pasaportun bu kadar yeni olduğunu görünce şüphelenmemişler. Oysa mahkumiyet kararının kesinleştiği gün İçişleri Bakanlığı Yahya Demirel'in kaçmaması için sınır kapılarına emir vermiş. Ama Cilvegözü kapısına gelinceye kadar Demirel çoktan Suriye'nin yolunu tutmuş.

Aslında Yahya Demirel'in yurt dışına "nasıl" çıktığının hiç mi hiç önemi yok. İşçi olarak Almanya'ya çalışmaya gitmiyor ki sıra beklesin. Uluslararası bir yarışmada kazandığı ödülü almaya giden bir sanatçı değil ki pasaport verilmesin.

Türkiye'den yurt dışına normal vatandaş nasıl çıkar?

Önce pasaport almak için sırat köprüsünden geçersin. Eğer önceden pasaportun vardı da son iki yıl içinde kaybettiysen hapı yuttun, döviz alamazsın.

Bu engeli aştıysan kırtasiyeleri toplayacaksın; şu kadar fotoğraf, bu kadar pul, ikâmetgah kağıdı, nüfus örneği, savcılıktan sabıkasızlık kaydı, hükümet tabibinden rapor vs. vs.

Bütün bunları da buluşturup dördüncü şubeye teslim ettin mi? İşin daha bitmedi. Evrakların birinci şubeye gidecek, MİT'ten sorulacak: "Şu adama bir bakın solcu molcu olmasın". Arkasından ikinci şubeye, esrarkeşliği, dolandırıcılığı, hırsızlığı, uğursuzluğu falan var mı?

Bunlardan geçtin mi pasaportu alırsın, bu kez vize işkencesi başlar. Önce Dışişleri Bakanlığında dolaşmaya başlarsın:

—Burası değil efendim, sizin işinize PRGB bakar,

—Yok, yok ENGB'ye gideceksiniz.

—Hayır efendim diplomatik işlere gitmeniz gerek.

İşinize bakan daireyi bulup da evrakı tamamlayınca geçeceğin ülkelerin konsolosluğunun kapısında sıraya girip vize alırsın. Ama iş gene bitmez, bu kez döviz alma eziyeti başlar. Merkez Bankasından döviz vermezler, çünkü yoktur. Üstelik bir de azar işitirsin.

—Ülkenin bu döviz sıkıntısı içinde,nasıl olup da yurt dışına gitmeyi düşünüyorsunuz? Bu nasıl vatanseverlik?

Banka banka dolaşıp bir kenardan tesadüfen döviz bulabildiniz mi ne âlâ, artık gidebilirsiniz.

İşte yeğen Demirel'in "nasıl" olup da yurtdışına "çıkabildiğinin" araştırılmasına bunun için gerek yok. O vatandaş Memet değil ki bütün bu cendereden geçsin.

* * *

Yeğen Demirel Cilvegöz kapısından buhar olup uçarken, amcası Süleyman Demirel İntercontinental otelinde "milli hakimiyet kavramı paneli" yapmakla meşguldü. Yabancı sermaye otelinin süslü salonlarında milletin hakimiyetinden dem vuruldu. Daha sonra kürsüye çıkarılan Celal Bayar şöyle dedi: "Vergiler, hayat pahalılığı önemli değildir, önemli olan komünizm belasıdır. Haydi artık yemek yiyelim".

* * *

Hesap sormanın ucu görünüp de Yahya Demirel'in yediği 20 milyona 1,5 yıl hapis biçilince Demirel ailesinin ilk ferdi terk-i diyar eyledi. Varan bir..

Yahya Demirel'in pasaportu nasıl aldığı araştırılıyor

ANKARA(AA)

Ankara Emniyet Müdürü Muhittin Yükseloğlu, Yahya Demirel'in Ankara Emniyet Müdürlüğünden pasaport alması ve bu pasaportla yurt dışına kaçması olayının "tahkik" edilmekte olduğunu söyledi.

Yahya Demirel devleti 20 milyon lira dolandırmak suçundan, hakkında kesinleşmiş 1 yıl 5 ay hapis cezası ve çeşitli vergi, sigorta cezaları olmasına rağmen, pasaport alarak Suriye'ye gitmişti. Ankara Emniyet Müdürü Muhittin Yükseloğlu bu konuda şöyle konuştu:

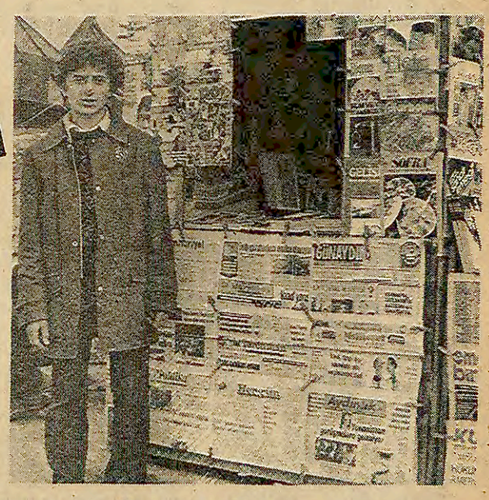
"Bakanlık olayı tahkik ediyor. Bu işlem sürerken konuşmam doğru olmaz. İlk tahkikat sonuçlandıktan sonra bir açıklama yapılacaktır."

Ankara Emniyet Müdürü, Pasaport Şubesinde çalışanlar hakkında bir soruşturma açılıp açılmadığı yolundaki soruyu da "Konu tahkik ediliyor. İlk tahkikattan sonra gereken yapılacaktır. Gerekirse soruşturma açılacaktır" diye cevapladı.

GAZETE BAYİLERİ ANLATIYOR 2

Röportaj: ŞENOL KONUKÇU

"Komandolar kulübemizi 5 defa yaktı"

Erkan Sarı o gün babası olmadığı için yalnız çalışıyordu. Aydınlık gazetesinden geldiğimi ve konuşmak istediğimi söyleyince oturmam için bir yer gösterdi. Ve konuşmaya başladık.

"Bayilerin sorunlarını bize kısaca anlatır mısın?"

"Sorunlarımızın başında kapalı bir satış yerimizin olmaması. Şimdi kafamızı sokacak bir yerimiz var. Ama belediye açık tezgah kurmamız için baskı yapıyor. Açık tezgah yapınca kışın nasıl çalışırız? Karda, kışta. Bunun yanında belediyede adamı torpili olan kapalı tezgah yaptırabiliyor. Dağıtım şirketleri teminat parası olarak 40 bin liralık mal için 50 bin lira alıyor. Ödemezsek gazeteyi kesiyor."

"Komandoların baskıları oluyor mu?"

"Bu kendine ülkücü diyen adamlar geçen sene devrimci gazeteler sattığım için bu kulübemizi 5 defa yaktılar. Bizler rahatça çalışabilmeliyiz. Burada bütün gazeteler satılıyor. İsteyen istediğini alır okur."

"Gazete bayilerinin birliği konusunda ne yapmak gerekir?"

"Sendika sorunu çok önemli. Sendikamız veya derneğimiz olmadığı için bir birlik sağlıyamıyoruz. Sigorta ve sosyal haklarımız yok. Yaşamımız güvence altında değil. Çalışmazsak aç kalırız. Bundan önce bir dağıtım şirketi çıktı, bayileri örgütleyeceğiz dedi. Ama bir şey çıkmadı. Bizleri boş yere oyaladılar. Şu anda bize önderlik yapacak kimse yok. Fakat bütün bayiler birleşmek için çalışmalıyız."

ÖĞRETMEN KÖŞESİ

günün konusu

Duyduk duymadık demeyin

Soner Yesilova

İnsanın milli duygularını ölçen milli meselelere karşı ilgi derecesini milimetrik olarak saptayan bir alet icat edildi. Artık milli duyguları olmayan hain-i vatanları tek tek bulup ortaya çıkarabileceğiz. Ancak bu aletin şimdilik bir kusuru var. Yalnızca ilkokul öğretmenlerinin milli duygularını ölçebiliyor. Aletin mucidi olan muhterem zat, bu kusuru da kısa sürede gidereceğini, 35 yıldır bunun için çalıştığını, yakın zamanda her yurttaşın milli duygularının bu aletle ölçülebileceğini söylüyor. Kimse duyduk duymadık demesin. Milli duyguları ölçebilen bu aleti geliştirmek, herkesin milliyetçilik görevidir.

İşte böyle. 1943 yılında çıkarılan bir yasa ile öğretmenlerden hangisinin milli duygularının, ne derecede olduğu, her yıl Nisan ayı içinde saptanıyor. Öğretmenleri yılda bir kez bile görmeyen valiler, kaymakamlar, maiyetlerindeki öğretmenlerin milli duygularını değerlendirip, onların terfi edip edemiyeceklerine karar veriyorlar. Bunun adı, özgürlükçü, hür, demokratik rejimin demokrasisi.

Pes doğrusu. Hem açlığa mahkum et, her türlü baskıyı uygula. Öğretmenin yurdunu gözünün önünde emperyalistlere sat. Sonra da "Senin milli duyguların zayıf" de.

Bu kadarına ne denir bilemem ama, milli duygularının zayıf olduğu gerekçesiyle terfi ettirilmeyen, sürülen, horlanan öğretmenlerin çoğunluğunun haksızlıklara karşı mücadele eden öğretmenler olduğunu söylemeden geçemem.

Öğretmenlerin milli duygularını ölçme yasası, çıkaranların hangi dönemde, hangi emperyalistle pazarlık yaptıkları, emekçileri ne ölçüde baskı ve sömürü altında tuttukları ise bilinen bir gerçek. Geçmişte TÖS'ün Amerikan emperyalizmine karşı mücadelesine katılan öğretmenleri terfi ettirmeyenler, bugün iki süper devlete karşı, sendika hakkı için mücadele eden öğretmenleri terfi ettirmiyor. Bunun adı da milliyetçilik.

Öğretmenler bu uygulamadan yıllardır çok çekti. Halen de çekiyor. Yıllardır onbinlerce öğretmen bu uygulama yüzünden terfi edemiyor, oradan oraya sürülüyor, işten atılıyor. Uygulamanın kaldırılması için, öğretmenler haklı olarak mücadele ediyorlar. Üstelik gizli sicil sistemi, halen bir avuç gericiye ve revizyoniste hizmet ediyor. Böyle bir uygulamaya son verilmesi, öğretmenleri birleştireceği gibi, halkın birliğine de hizmet edecek

Gizli sicil sistemi kaldırılmalıdır. Bu mücadelede kazanacak olan bölücülük değil, birlikten ve beraberlikten yana olmaktır.

Öğretmenler üzerindeki siyasi baskının aracı

SİCİL YÖNETMELİĞİ

İbrahim Göldaş — ÖĞRETMEN

Onbinlerce ilkokul öğretmeninin kaderi bu ay içinde belli oluyor. İlkokul öğretmenlerinin sicil raporları doldurulacak. Bu raporlar gizli olarak doldurulacak ve öğretmenlerin yükselmelerine esas teşkil edecek.

GİZLİ SİCİLDEKİ "GİZ"

Gizli sicil raporlarındaki giz, bu raporların, öğretmenler üzerindeki baskıların bir aracı olmasıdır. Gizli sicil raporları öyle bir gizlilik içinde doldurulur ki, bu raporun muhatabı olan öğretmenin bile bundan haberi olmaz.

Öğretmenlerin sicil raporlarını, okul müdürü (!), İlköğretim Müdürü, Kaymakam ve Valiler doldurur. Köy ilkokullarının yüzde doksanında okul müdürü olmadığı, bu okullarda müdürün de, hademenin de okulda bulunan tek öğretmen olduğu herkesçe bilinmektedir. Bu durumda öğretmenin sicil raporunu dolduranlar, İlköğretim müfettişleri , İlköğretim Müdürleri, Kaymakamlar ve Valilerdir. Bu yöneticiler, öğretmenleri hemen hemen hiç tanımazlar ve tanımadıkları bu öğretmenler hakkında "iyidir" veya "kötüdür" diye kararlar verirler. Öğretmenler kaderlerini elinde tutan yöneticilerle, yılda bir veya iki kez, o da dertlerini dile getiren dilekçe verdiklerinde karşılaşırlar.

ÖĞRETMENLERİ TANIMAYANLARIN VERDİKLERİ KARARLAR

Gizli sicil raporlarının (B) bölümünde, cevaplandırılması gereken sekiz soru vardır. Bu sekiz sorudan üçü, öğretmenlerin kaderini etkileyen sorulardır.

Üçüncü soruda "Amirlerine, arkadaşlarına, öğrenci ve öğrenci velilerine karşı davranışları" sorulmaktadır. Bu sorunun cevabını rapora yazacak olan yönetici, öğretmenin arkadaşlarıyla, öğrencileriyle, öğrenci velileriyle nasıl ilişkiler kurduğunu hiç bilmemektedir. Yönetici bu soruyu nasıl cevaplayacaktır? Bu sorunun cevabı çoğu zaman iktidarın isteklerine ve yöneticilerin siyasi eğilimlerine göre verilmektedir.

Özellikle MC döneminde iktidar bu maddeyi öğretmenler üzerinde bir baskı aracı olarak kullandı. Bir çok öğretmen "solcu" olduğu için sicil alamadı.

Diğer yandan yönetici kadrolara gelen bazı revizyonist yöneticiler de, gerici sicil hükümlerine dayanarak sırf sağ eğilimli bir gazete okuduğu için "faşisttir" damgasını yapıştırıp öğretmenleri sınıflandırarak, öğretmen kitlesinin bölünmesine çalışıyorlar. Bu maddenin amacı açıktır: Öğretmenleri baskı altında tutabilmek ve onları istenilen şekilde kullanmak.

Dördüncü soru, "Ağırbaşlılığı, disipline uyması, saygıdeğerlik derecesi" sorusudur. Ağırbaşlılık ve saygıdeğerlik soyut kavramlardır. Kişilerin bu konularda karar vermesine yarayacak herhangi bir ölçü mevcut değildir. Kaldı ki, yılda bir kez bile yüzünü görmediği öğretmen hakkında, yöneticiye böyle bir soru sormak, anlamsız olduğu kadar gülünçtür. Öğretmenin kaderi, o yöneticinin değer yargısına bırakılmıştır ve çoğu kez, öğretmenin aleyhine olmaktadır.

Beşinci soru en ilginç olanıdır. Bu bölümde, öğretmenin "Milli duyguları ve milli meselelere karşı ilgi derecesi" değerlendirilecektir. Bu değerlendirme, hangi ölçülere dayanarak yapılacaktır? Bunun bir tek cevabı vardır: Yurdunun bağımsızlığını ve demokrasiyi savunmak. Ancak uygulama bunun tersidir. Yöneticinin öğretmeni tanımamasını bir yana bıraktık, her yöneticinin "milli" anlayışı da farklıdır. Bir yönetici milliyetçiliği Amerika'ya karşı tavırla değerlendirirken, bir diğeri "Sosyalist sistem" dediği Rusya'ya karşı alınan tavırla değerlendirmektedir. MC döneminde binlerce öğretmenin terfisi bu sorunun cevabına dayanılarak engellenmiştir. Türkiye'de yurdunun bağımsızlığını savunan öğretmen, çoğu kez 'Milli duygulardan yoksun" olarak değerlendirilmektedir. Yasalara kadar giren Amerikan milliyetçiliği, şimdi de revizyonistlerin elinde bir silah olma yolundadır.

Bütün bu hükümlerden sonra, öğretmenin "terfi edip edemiyeceği, bir üst göreve yeterli olup olmadığı" değerlendirilecektir. Bu değerlendirmenin esası yukarıdaki hükümler olduğuna göre, yurtsever öğretmenin değil bir üst göreve terfisi, maaşındaki 25-75 liralık artış da mümkün olmamaktadır.

Üstelik öğretmenler hakkında verilen bu kararlara karşı öğretmenlerin savunma hakkı da yoktur. Gizlilik içinde sürdürülen değerlendirmeler, öğretmenin haberi dahi olmadan sonuçlandırılır ve öğretmene ancak terfi edemiyeceğinin veya bir üst göreve atanamayacağının uygun görüldüğü bildirilir.

UYGULAMANIN DAYANAGI 35 YILLIK YASA

Gizli sicil raporları, 4357 sayılı "Hususi İdarelerden Maaş Alan İlkokul Öğretmenlerinin Kodrolarına, Terfi, Taltif ve Cezalandırılmalarına Dair Kanun"a göre her yıl bu aylarda doldurulur. Yasa adından da belli olduğu gibi, eski, eski olduğu kadar da geçmişin ruhunu taşıyan bir yasadır. 19 Mart 1943 yılında yürürlüğe girmiş, 17 Temmuz 1965'de yapılan değişiklik de 35 yılın eskimişliğini gidememiştir. 35 yıllık zihniyet, bugün de öğretmenlerimizin yakasını bırakmamıştır.

SİCİLLERDE GİZLİLİK KALDIRILMALI

Gizli sicil raporlarına karşı mücadele TÖS'den bu yana sürdürülmektedir. Ancak bugün, TÖB-DER yönetiminin grupçuluğu sonucu sekteye uğramıştır. Öğretmenlerin, haberleri olmadan yargılanıp değerlendirilmelerine son verilmelidir.

Öğretmenler hakkında verilecek kararlar, muhatap olan öğretmenin de görüşü alınarak verilmeli, savunma hakkı tanınmalıdır.

Sicil raporları, öğretmenlerden habersiz yöneticiler tarafından değil, öğretmenlerin kendi aralarında seçecekleri bir kurul tarafından doldurulmalıdır. Öğretmenlere verilecek sicil, öğrencilere, köy halkına, velilere danışılmadan, onların görüşü alınmadan verilmemelidir. Sicil raporlarının doldurulmasına esas olan yasa yürürlükten kaldırılmalı, raporlar daha gerçekçi, daha objektif esaslara göre doldurulmalıdır.

Öğretmenlerin çalışmalarını, diğer öğretmenler, öğrenciler, veliler ve köy halkı değerlendirmelidir. Bu değerlendirmeler, öğretmenlerin eksiklerini tamamlamalarına, onların gelişmelerine ve eğitimin demokratikleşmesine hizmet etmelidir.

Eğitim çıkmazı

Ali Rıza Öztürk — İlköğretim Müfettişi

Çocuk kil parçasına benzer. Ona istenilen şekli eğitimci verir diyor psikolog. Heykeltıraş kil parçasını yorumlayarak heykel yapar. Alet ve teknik ne olursa olsun, heykel yapıcısının sanatı ve yaşama bakışı ile eşdeğerdir.

Köy Enstitüsü uygulaması ile toplumumuzu uygar uluslar düzeyine çıkarabilecek eğitim biçimini yakalamıştık. Bu biçimin özünde yatan gerçek ulusun kaynağını oluşturan köylüydü. Tonguç'un deyimi ile "Köy insanı öylesine bilinçlendirir ki onu hiç bir kuvvet kendi hesabına sömürmesin" idi eğitimin özü de. İkinci Dünya paylaşım savaşının değiştirdiği koşulları güncel yararına kullanan burjuvazi Köy Enstitülerini kapattı. Böylece özü elden çıkarılan eğitimin ulusallığı da sadece birkaç yasa maddesinde kaldı.

222 sayılı yasanın 2. maddesinde "İlköğretim...mecburi, devlet okullarında parasızdır." Anayasanın 12. maddesinin son tümcesinde "Hiç bir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınmaz." 21. maddesinin 2. tümcesinde "Eğitim ve öğretim, devletin gözetim ve denetimi altında serbesttir." demişiz. Uygulamada şehir ve kasaba okullarını devlet, köy okullarını köylü ya da köylü katkısıyla devlet yapmıştır. Şehir ve kasaba okullarının araç, gereç, müstahdem, bakım, onarım, ışıklandırma ve yakacak gideri genel ya da İl Özel İdare bütçesinden devlet eliyle sağlanır. Köy okullarında ise köy bütçesinden sağlanmaya çalışılır. Köy okullarına da eşantiyon kabilinden kırtasiye ve yakacak verilmeye beş yıl önce başlandı. Öğretmen hâlâ stajyer iken köye atanmakta, ustalaştıkça kasaba ve şehir okullarına aktarılmaktadır. Tüm hizmetlerde olduğu gibi eğitimde de yapılan köy, şehir ayırımı Anayasanın 12. maddesi kapsamına girmez mi?

—Hiç bir yasada önce şehirden başlanır diye bir kayıt olmadığı halde, "olanaksızlık, büyük yerlerden başlamak zorundayız" derler.

—Efendim "çoğunluk, demokrasi anlarsın ya?"

Anlarım, anlarım. Oy sorunu. Zaten biz de demokrasi çoğunluğunun azınlığa başatlanması (tahakküm) olarak yorumlanır. Azınlığın başatlanması olarak uygulanır da.

Her yıl değişen kitap, defter, kalem, çanta, forma ve diğer gereçler, gelirleri çok farklı olan velilerce alınmaya zorlanır. Yasa tümcesindeki "mecburi" sözcüğünü böyle yorumlarlar zahir. Demokratik Hukuk Devleti "Mecburi" tuttuğu eğitim ve öğretimi böyle mi gözetmeli ve denetlemelidir? Bu gözetimden az gelir-li vatandaşı "gözaltı" etme anlamı çıkmaz mı?

Çağdaş uygarlık düzeyine neden ulaşamadığımızı anlamak güç olmasa gerek.

Atatürk "Öğretmenler yeni nesil sizin eseriniz olacaktır." derken; ulusun eğitim gereksinimini siz saptayıp, programlarını siz yapacaksınız, metot ve tekniklerini siz geliştirip, uygulayacaksınız, yetiştirdiğiniz nesiller de sizin eseriniz olacaktır, bu nesiller cumhuriyeti ve onun ilkelerini benimseyip geliştirmez ise sorumlusu da siz olacaksınız anlamında söylemişti.

NE OLDU?

Politikacı; Seçilen benim, her şeyin en iyisini ben bilirim diye eğitim-öğretim öğelerinden önde gelen öğretmene gereken önemi vermeden, görüşünü almadan eğitim yasalarını, yönetmelikleri, program ve ders kitaplarını hazırladı. Öylesine önem vermedi ki öğretmene, Ülke standartlarında bir at ya da bir öküze harcanan giderden daha az bir geçimliği layik gördü. Yetişen nesiller de öğretmenin değil politikacının eseri oldu. Eserini kendisi de beğenmeyince yine öğretmeni suçladı. 1946'dan 1978'e kıyım, sürgün, aşağılama sürüp gitti.

Eğitimciler kariyer, liyakat ve yeteneklerine denk görevlere atanmamışsa, üniversite soruları çalımıyorsa, özel okullardan parayı bastıran diploma aldıysa, eğitim enstitüsü sınavları Cumhurbaşkanlığınca şüpheli ve taraflı görülerek, geçersiz sayıldıysa, yüksek ve orta dereceli okullarda öğrenciler birbirlerini öğrenim haklarından yoksun ediyor ve öldürüyorsa bunun sorumlusu öğretmen olamaz. Sorumlu: Ulus gereksiniminin gerisinde yasa, yönetmelik ve program yapıp, bunu devlet gücü ile uygulatanlardır.

Yetişen nesillerin yüzde kırk, ellisi okur-yazar değilse, ihracatımız ithalatımızı karşılamıyorsa, Duyuni Umumi'den sonra Konsorsuyumlar kuruluyorsa, fabrikalarımızı kendimiz yapıp, çalıştıramıyorsak, kısaca çağdaş uygarlık düzeyine hâlâ ulaşamamışsak, bunda gerçekten eğitimin büyük kusuru vardır. Öğretmene, nesilleri toplum gereksinimi ve bilimsel verilere göre yetiştirme olanağı vermeyen, ona en az Atatürk'ün gözüyle bakması gerekir iken, iki bin yılın gerisindeki yönetici gözü ile bakan, onu köle olarak değerlendiren politikacı, toplumun geleceğine bilimsel ve çağdaş bir gözle bakamazdı. Bu koşullarda yetişen nesiller elbette eğitim politikasını hazırlayanların eseri olacaktır. Eserlerinin kendileri ile eş değerli olması da doğaldır. Halkımız adına yazık oldu Eğitim alanlarında boşa harcanan otuz iki yıla.

Adana Taekwan-Do Takımı, Bursa'daki müsabakalarda kasıtlı olarak başarısız gösterildi

Röportaj: Kemal Demirel

Antrenör Cemal Gürsoy: "Teknik Heyetin taraf tutması galibiyetimizi önledi"

12-15 Nisan tarihleri arasında Bursa Atatürk Kapalı Spor Salonunda yapılan Taekwan-Do maçları üzerine konuşmak istiyoruz Cemal Gürsoy'la.

—Müsabakalara nasıl hazırlanmıştınız, sonuçlar normal miydi sizce?

—Çok ciddi hazırlanmıştık, diyor Cemal. Bütün sporcularımızın antremanları iyiydi, moralleri çok düzgündü. Maçtan önce, kendi imkanlarımızla, 15 gün kamp yaptık. Takım olarak birinciliği almayı umud ediyorduk. Birincilik olmasa bile ikinci olmamız, yüzde bin beş yüz garanti idi.

—Kaç takım katılmıştı, siz kaçıncı oldunuz?

—22 takım katılmıştı, Ankara takımı birinci, biz dördüncü olduk. Bu şampiyonanın büyük bir keşmekeş içinde yapılması, 'DO' dan uzak yapılması bizi kuşkuya düşürdü. Bu amatör sporun geleceği açısından endişe duymaya başladık. Biz, amatör sporcular olarak Taekwan-Do'nun 'DO'suna inanarak spor yapıyoruz.

—"DO" nedir, 'DO'ya inanmak nedir, diye soruyoruz.

—'DO' çok geniş anlamlıdır. Disiplin, saygı ve doğruluğun simgesidir.

Bursa'daki maçlarda, haksızlıklar, sporculara saldırılar olduğunu okuduk gazetelerden, bu nasıl oldu diye soruyoruz. Cemal'e.

—Hakem heyeti ile Teknik heyet arasında, kuşak farkı vardı. Hakem heyeti siyah kuşak 2. Dan'dan, Teknik heyet ise, 1. Dan'dan oluşuyordu. Buna rağmen de Teknik heyet Hakem heyetinden daha yetkiliydi. Sporcuların büyük çoğunluğu da 1.Dan'dan sporcular. Oysa, yetkili heyetin en tecrübeli, Dan'ı en yüksek insanlardan meydana gelmesi gerekirdi. Hakemlerin verdiği kararları, Teknik heyet bölgeciliğin ve siyasi amaçlarının etkisinde kalarak değiştiriyor.

Haksızlığa uğramış sporculardan Osman Aşan söz alıyor.

—Rakibimi dövmüştüm. Kesin galip gelmem gerekiyordu. Hakem kolumu havaya kaldırmak için tutmuştu ki, Teknik heyet, (Juri), hakemi yanına çağırdı. Tam 15 dakika düşündüler, sonunda, hakem gelerek berabere ilan etti. Üstün olduğumu salonda bulunan herkes görmüştü, buna rağmen, 100 gram fazla olduğum ileri sürülerek, galibiyetim engellendi.

—Ne gibi siyasal görüşler etkin oldu size haksızlık yapılmasında diye soruyoruz, Cemal cevap veriyor.

—Büyük Yürüyüş hazırlığında olanlar, maç akşamı tribünleri doldurmuştu. Kendi takımları lehinde aşırı tezahürat yaptılar. Hakemlere ölümle tehdit ettiler. Kendi görüşlerine uygun olan sporcuların galip gelmesi yönünde hakemleri zorladılar.

Gece saat 23.00 sularında, caddede yürürken, farları sönük yeşil marka bir Anadol otomobil, hızla içlerine dalmış ve uzaklaşmış, Antrenör Cemal Gürsoy ve Abtullah Çokgör, Fikret Çokgör, Osman Aşan, Özcan Karadiş adındaki sporcular ayaklarından ve bacaklarından yaralanmışlar. Müsabakaya çıkamayacak hale gelmişler. Bursa Çekirge Karakoluna telefon etmişler, hastanede nöbetçi polis var, oraya gidin hem tedavi olun, hem de, şikayetinizi söyleyin diye cevap vermişler. Bu saldırının siyasi amaç taşıdığını görünce, şikayetiten vazgeçerek Adana'ya dönmüşler. Müsabakalar boyunca, disiplinli ve amatör sporcuya yaraşır bir davranış içinde bulunmuşlar. Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü Müfettişlerinden Mithat Kor tarafından takdirle karşılanmışlar. Diğer takımların sporcuları hakkında da tutanakla rapor tutulmuş. Bu yüzden üzerlerine düşeni yaptıklarının huzuru içindeler.

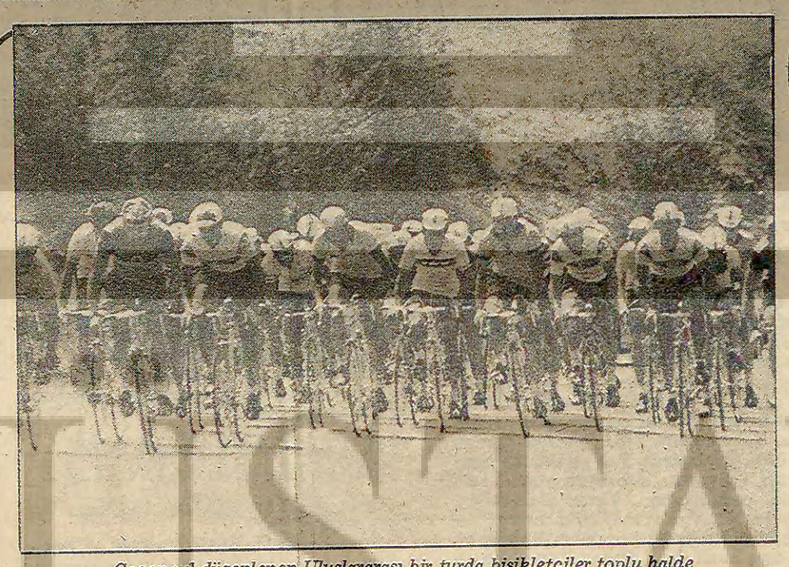
22 takımın 200'ün üstünde sporcuyla katıldığı müsabakalarda, bütün haksızlıklara rağmen 4. olmuşlar.

Son olarak, Taekwan-Do sporunun nasıl ortaya çıktığını ve kendilerinin bu sporu hangi amaçla yaptıklarını soruyoruz.

Antrenörleri Cemal Gürsoy cevap veriyor:

—Bu spor, Kung-fu ile Karetenin birleştirilmesiyle ortaya çıkmış. Kore halkı, Japon istilasına karşı yurtlarını savunmak için geliştirmiş. Yani ezilen bir halk, düşmanı ülkesinden kovmak için bu sporu geliştirmiş. Bizler de, doğruluğun, ezilmişlerin, haksızlığa uğrayanların yanında yer almak için bu sporu benimsedik ve yapıyoruz. Spor felsefemiz budur.

Adana Taekwan-Do takımının sporcuları ya işçilik yapıyorlar, ya da okuyorlar. Antrenörleri, Çukurova Çimento Fabrikasında işçilik yapıyor. Kendi imkanlarıyla spor yapıyorlar, ilgisizlikten ve imkansızlıktan şikayetçiler. Beden Terbiyesi, kendilerine 5.000 lira bütçe ayırmış, bunu da, dört taksitte veriyormuş. Fakat, sadece Bursa'da yapılan Türkiye Birinciliği için, kamp masrafı olarak 130.000 lira masraf yapmışlar.

Geçen yıl düzenlenen Uluslararası bir turda bisikletçiler toplu halde

10. ULUSLARARASI AKDENİZ BİSİKLET TURU BAŞLIYOR

AYDINLIK(ÖZEL)

10. Uluslararası Adeniz Bisiklet Turu bugün başlıyor. Tur 25-30 Nisan tarihleri arasında altı etap üzerinden yapılacak.

Tura F.Almanya, İsviçre. Polonya İran, Mısır, Romanya, ülkelerinin Milli Takımları katılacak. Türkiye Bisiklet Milli Takımı bu tura A ve B takımları ile katılıyor. A milli takımında Erol Küçükbakırcı, Fatih Özmen, Nuretin Kırpıksız, Tevfik Erdoğdu, Şendoğan Yörük, B Milli takımında Hasan Can, Turan Engin, Ekrem Cebel, Saadettin Kutlu, Feridun Tezbaşaran yer alıyor.

İskenderun'da başlayıp Antalya'da sona erecek olan turun bütün hazırlıklarının sona erdiğini bildiren Bisiklet Federasyonu Başkanı Ergun Hiçyılmaz, "yeteri kadar hazırlanamadık ama gençlerimizden ümitliyim, başarılı mücadele ve receklerine inanıyorum" dedi.

Beş gün devam edecek olan turun programı şöyle:

25 Nisan, İskenderun-Adana
26 Nisan Adana-Mersin
27 Nisan Mersin-Silifke
28 Nisan Silifke-Anamur
29 Nisan Anamur-Alanya
30 Nisan Alanya-Antalya

7'den 70'e SPOR

Serbest Güreş Milli Takımımız Edirne'ye gitti

Serbest Güreş Milli takımı dün sabah Edirne'ye hareket etti. 21 gündür Bursa Uludağ'da kamp yapan güreşçilerimizin, son hazırlıklarının da Edirne'de gözden geçirileceği bildirildi. 5-7 Mayıs tarihlerinde Sofya'da yapılacak olan Avrupa Serbest Güreş Şampiyonasına çok iyi hazırlandıklarını bildiren, Milli Takım Antrenörü M. Atik, Sofya'ya gidinceye kadar Edirne'de minder ve kros çalışmaları yapılacağını bildirdi.

3 Mayısta Bulgaristan'a hareket edileceğini bildiren Atik iyi çalıştık, ümitliyim üçüncü olmak için çaba göstereceğiz dedi.

Jimnastik Kursu için İzmir'de 625 öğrenci kaydını yaptırdı

İZMİR (AA)

Beden Terbiyesi Bölge Müdürlüğü tarafından "ücretsiz" olarak açılan temel spor çalışmaları ve jimnastik eğitimi kurslarına katılmak için 625 öğrencinin başvurarak kaydını yaptırdığı açıklandı.

Vücudun genel gücünü geliştirmek ve tüm spor dallarına sporcu hazırlamak amacıyla düzenlenen temel-spor eğitimi ve jimnastik çalışmalarında 6-9 yaş grubundaki öğrencilerin düzenlenecek program gereğince Atatürk Stadında jimnastik çalışmalarına başlayacağı bildirildi. Öğrencilerin istek ve yeteneklerine göre tüm spor branşlarının ajan ve antrönerleri ile yapılacak işbirliği sonucu 28 Nisan tarihinde hangi branşlara katılacağının Hüseyin Heptepe Soner Özsu, İrfan Şengin, Rana Saraçoğlu, Yılmaz Alp ve Sezai Arslantaş adlı antrenörler nezaretinde yürütüleceğini söylediler.

Önce dostluk

CÜNEYT AKALIN

Şike iddiaları yoğunlaşırken

Liglerin sonuna yaklaştık...

Bir yanda birincilik yarışı, öte yanda kümede kalma mücadelesi gittikçe kızışıyor. Takımlar oyuncularına prim olarak inanılmaz rakamlar vaadediyorlar. Binlerce taraftar Türkiye'nin bir ucundan öteki ucuna bedava taşınıyor. Kim ödüyor bu paraları? Bu rekabetin kızıştırılmasından kimin çıkarı varsa o ödüyor tabii.

Buna paralel olarak şike iddiaları da yoğunlaşıyor. Fısıltılar artıyor.

Federasyon Başkanı Sahir Gürkan önce sert çıktı. "Bazı kulüplerin canı yanacak" dedi. Gürkan daha sonra ceza şeklini de belirtti. Buna göre şike yapan kulüplerin puanları indirilecekmiş. Cezanın şeklini tartışacak değiliz. Önemli olan profesyonel futbolu gittikçe saran bu hastalığa bir çare bulunup bulunamayacağıdır.

Gürkan federasyonu, gerçekten şikenin üzerine gidebilir mi? Bu soruya, ülkedeki bozuk spor düzeninden kopuk cevap aramak boşunadır. Futbolcuların köle gibi alınıp satıldığı ülkede şike yokedilemez. "Ne pahasına olursa olsun kazanalım" anlayışının tribünlerdeki kitlelere bıkmadan usanmadan şırınga edildiği bir ülkede şike ortadan kaldırılamaz.

Ama bazı tedbirler alınabilir. Kanayan yaraya hiç olmazsa pansuman yapılabilir. Bunun da kendine göre faydası var. Pekiyi, Gürkan federasyonu alacağını söylediği tedbirleri gerçekten alabilecek mi, yoksa bu sözler de daha önceki federasyonlar döneminde olduğu gibi lafta mı kalacak? Filanca kulübün, filanca milletvekilinin baskılarına Gürkan federasyonu da boyun eğecek mi?

Önümüzdeki günlerde bunu hep birlikte göreceğiz.

Amatör Sporcular Derneği'nin toplantısında:

Amatör sporcuların sosyal güvenliği tartışıldı

ANKARA (ÖZEL)

Amatör Sporcular Derneğinin düzenlediği "Amatör Sporcuların Sosyal Güvenliği" adlı sempozyum Ankara'da yapıldı. Toplantıda konuşan Amatör Sporcular Derneği Başkanı Hasan Uysal, amatör sporcuların hiç bir sosyal güvencelerinin olmadığını belirtti. Hasan Uysal "sigorta, tesis, beslenme, bakım gibi tüm doğal gereksinmelerden yoksun olan amatör sporculardan başarı beklemek insafsızlıktır" dedi.

Toplantıda konuşan Beden Eğitimi Öğretmenleri Derneği Genel sekreteri ise amatör sporcuların ve amatör sporun üvey evlat muamelesi gördüğünü söyledi. "Kitle sporunun uygulandığı ülkelerde sporun yemek içmek kadar insanın yaşamsal bir gereksinimi olduğunu elit sporcu politikasının ise kapitalist ülkelerde uygulandığını" belirten konuşmacı, "gençlik spor yaptığı ölçüde zekasını geliştirecek ve o ölçüde ülkemizin sorunlarına sahip çıkacaktır. Kısaca ülke sporunun sorunları ülkemizin sorunlarından ayrılamaz" dedi.

Toplantıda 19 Mayıs Gençlik ve Spor Akademileri Başkanı Kurthan Fişek de konuştu. Revizyonist ülkelerdeki sporu öven Fişek, bu ülkelerdeki sporcuların "devlet amatörü" olarak adlandırılabileceğini savundu. Fişek sporu geliştirmenin tek yolu olarak "sosyal güvenceyi" gördüğünü sözlerine ekledi.

Faşistler Manisa'da iki ve Balıkesir'de...

(Baştarafı 1. Sayfada)

lik kararıyla üç gün kapatıldı.

Önceki gün ölen işçinin cenazesi de memleketi olan Balya İlçesinin akbaşlar köyünde toprağa verildi.

MANİSA'DA

Saruhanlı'nın İshakçelebi bucağında başını Ülkü-Köy Derneği Başkanı Ömer Şenocak'ın çektiği saldırı sonunda CHP'li iki yurttaş hayatını kaybetti.

Ölümle sonuçlanan olayın bir gün önceki bir tartışmanın sonunda meydana geldiği bildiriliyor. 23 Nisan günü CHP'li Cavit Güdücü komando olarak tanıman Orhan Çelik tarafından tehdit edildi. Orhan Çelik, Güdücü'ye CHP'lilerin köyü terketmelerini söyleyerek saldırdı.

Ertesi gün, başlarında Ülkü-Köy Başkanı Ömer Şenocak'ın ve aralarında oğlu Naci Şenocak ile Orhan Çelik'in de bulunduğu bir grup yolda pusu kurarak Cavit Güdücü'ye saldırdılar. Cavit Güdücü kaçarak bir yakınının evine sığındı Komandolar bu sefer evi bastılar ve Cavit Güdücü ile üvey oğlu Muzaffer Güneşli'yi kurşun yağmuruna tuttular. Cavit Güdücü olay yerinde, Muzaffer Güneşli ise kaldırıldığı Ege Üniversitesi Hastanesinde öldü.

Olaydan sonra Ömer Şenocak kaçtı. Oğlu Naci Şenocak ile 4 saldırgan ise yakalanarak gözaltına alındı. Naci Şenocak'ın üzerinden bir tabanca çıktığı bildirildi.

Olayla ilgili olarak Manisa DGB adına bir açıklama yapan Şevki Canyurt, iki CHP'li yurttaşın öldürülmesini ve CHP milletvekili adayının arabasının yakılmasını protesto etti.

İSTANBUL'DA

Nevşehir Öğrenci Yurduna bir otomobil içinden patlayıcı madde atıldı.

İDMMA'DA

İstanbul Devlet Mimarlık ve Mühendislik Akademisi öğrencileri 21 Nisan günü Yıldız'da meydana gelen olayları ve okulun 5 Mayıs'a kadar kapatılmasını protesto etmek için bir yürüyüş yaptılar. DEMAKD Yönetim Kurulu adına bir açıklama yapan Ahmet Alkaya, 300'e yakın bir öğrenci kitlesinin okul önünden başlayarak bir yürüyüş yaptıklarını ve daha sonra sessizce dağıldıklarını açıkladı.

İÜ YABANCI DİLLER OKULUNA PATLAYICI MADDE ATILDI

Süleymaniye'de bulunan İstanbul Üniversitesine bağlı Yabancı Diller Yüksek Okuluna dün geceyarısı patlayıcı madde atıldı. Tahrip gücü çok yüksek olan patlayıcı madde, okulun iç kapısına yerleştirildi. Patlama sonucu okulun bütün camları kırıldı ve çevre binalarda hasar meydana geldi.

Patlama sonucu meydana gelen hasarın giderilmesi için okulun bir süre kapatıldığı, ancak bu sürenin daha belirlenemediği bildirildi.

IĞDIR'DA OKULLAR ÜÇ GÜN TATİL EDİLDİ

Kars'ın Iğdır İlçesinde önceki gün meydana gelen olaylar üzerine ilçede sıkı güvenlik tedbirlerinin alındığı, ilk ve orta dereceli okulların 3 gün süre ile kapatıldığı açıklandı. İlk ve orta dereceli okullar 27 Nisan sabahı yeniden öğrenime açılacak.

Öte yandan, Kars'taki Dede Korkut Eğitim Enstitüsünün açılışının da üç gün ertelendiği bildirildi.

Iğdır'daki saldırı olayı ile ilgili olarak gözaltına alınanların sayılarının 30'a yükseldiği ve bu sayının artış gösterebileceği öğrenildi.

MALATYA'DA

Belediye Başkanı Hamit Fendoğlu'nun öldürülmesiyle çıkan olaylardan sonra sürdürülen aramalar sırasında, bir kuyuda çok sayıda patlayıcı madde bulundu. Yağma olaylarıyla ilgili bazı kişiler gözaltına alındı.

Son olaylardan sonra aramalarını her gün daha fazla yoğunlaştıran polis, İzzolu-tepe Mahallesinde bir kuyuda yaptığı arama sonunda, 52 adet dinamit lokumu ve çok sayıda patlamaya hazır madde ele geçirdi. Malatya Emniyet Müdürü Namık Erdul, yaptığı bir açıklamada 18 Nisan'daki yağma olayı ile ilgili olarak bazı kişilerin gözaltına alındığını, yağma edilen mallardan bir kısmının bulunduğunu bildirdi.

Öte yandan, Hasırcı Köyü yakınlarında dolaşan bir minibüste şüphe üzerine yapılan aramada, iki kişinin üzerinde tabanca bulundu. Nöbetçi mahkemeye sevkedilen iki kişi tutuklandı.

ADANA'DA

Adana'da Eğitim Enstitüsü karşısında bulunan ve devrimci öğrencilerin devamlı gittikleri Osman Kürreci'ye ait kahvehaneye sabaha karşı patlayıcı madde atıldı.

Büyük bir gürültü yaratan patlama çevrede heyecan yarattı.

İlgililer aynı kahvehaneye daha önce de patlayıcı madde atıldığını bildirdiler.

RİZE'DE ÖĞRENCİLERE BOMBA ATILDI

Fındıklı, Ardeşen ve Pazar istikametinden Rize Eğitim Enstitüsüne öğrenci taşıyan minibüse Çayeline giriş tünelinde üç adet bomba atıldı. Atılan bombalardan biri patladı, diğer ikisi de ilgililer tarafından etkisiz hale getirildi.

Patlayan bomba minibüse isabet etmediğinden can kaybı olmadığı bildirildi.

KONYA'DA

Konya'nın Çumra İlçesinde çıkan olaylar sonucu Hüseyin Özen adlı genç tabanca ile ağır olarak yaralandı. Olaydan sonra Ahmet Sezai, Ramazan Çelik, Osman Özkuluz, Mustafa Özer, Nurettin Çalık, Rafet Kurnaz adlı kişiler tutuklandılar.

ERZURUM DEVRİMCİ GENÇLİK DERNEĞİ KAPATILDI

Dün sabah polis, yurtsever öğrencilerin bulunduğu Erzurum Devrimci Gençlik Derneğine baskın yaparak üye olmayanların bulunduğu gerekçesiyle derneği iki ay süreyle kapattı. Dernek binası, seminer ve toplantıların yanı sıra devrimci öğrencilerin can güvensizliğinden dolayı sabahları toplanıp grup halinde okula gitmeleri için de kullanılıyordu.

Erzurum'da MHP'lilerin yeni kışkırtmalara hazırlandığı bildiriliyor. Komandoların, kahve kahve dolaşarak cami bombalandı, minareye kızıl bayrak çekildi şeklinde dedikodular yaydıkları ve halkı kışkırtmaya çalıştıkları öğrenildi.

MANİSA'DA CHP MİLLETVEKİLİ ADAYININ OTOMOBİLİ YAKILDI

Son milletvekili seçimlerinde CHP adayı olan Orhan Ayber'in evinin önünde duran otomobili gece geç saatlerde gaz dökülerek yakıldı.

VAN'DA

Van'da öğretime yeni açılan Eğitim Enstitüsünde, komandolar bu yıl kayıt yaptıran öğrencilere saldırdılar. Taşlı sopalı ve bıçaklı saldırı üzerine Gülfinaz Yeşil adlı kız öğrenci başından taşla ağır şekilde yaralandı.

Olayla ilgili üç öğrencinin gözaltına alındığı ve okulun süresiz kapatıldığı bildirildi.

Avrupa Konseyi Parlamentosu toplandı

STRASBURG (ANKA)

Avrupa Konseyi Parlamentosu, Strasburg'da çalışmalarına başladı. Türkiyeli parlamenterler, konsey toplantısına ilk kez tam kadro ile katılıyor.

Konseyin ilk görüşeceği gündemin Türkiye'yi ilgilendiren kısmının, İnsan Hakları Komisyonunun hazırladığı Kıbrıs'a ilişkin raporu olduğu bildirildi. Avrupa Konseyi'nin başkan ve başkan yardımcıları yeniden seçildi ve Turan Güneş, Başkan Yardımcılığına seçildi.

KAYIP

İ.Ü. Hukuk Fakültesinden almış olduğum şebekemi kaybettim. Hükümsüzdür.

ALİ ILIKSOY

TİKP "emekçi halkın bulunmayacağı..."

(Baştarafı 1. Sayfada)

Ertürk gibi işçi düşmanı revizyonistleri DİSK'in başından devirmişti. Fakat ne yazık ki, onların yerine gelen Abdullah Baştürk de 1 Mayısın düzenlenmesi konusunda Moskova Radyosunun çağrılarına kulak vermiştir. Yani geçen yıl Kontrgerillanın 36 emekçiyi katletmesine zemin hazırlayan anlayış bugün de yürürlüktedir.

"İşçi sınıfımız ve devrimci kitleler bugün haklı olarak Abdullah Baştürk'lere güvenmiyor. Çünkü Baştürk'ler emekçi halkın bayram sevinci ile birbirini kucaklayacağı bir alan hazırlamadılar. Tam tersine onların tutumu 1 Mayıs alanını bir kuşku ve güvensizlik alanı haline getirmiştir.

"1 Mayıs günü Taksim alanında işçi sınıfımızın devrimci birlik ve mücadele ruhu değil, burjuvazinin karamsarlığı ve merasim anlayışı hakim olacaktır. O gün Taksim'de işçi sınıfının disiplini, kararlılığı ve ağırbaşlılığı yerine başıbozukluk, sorumsuzluk ve çekişme hüküm sürecektir. 1 Mayıs'ta İstanbul'da yapılacak gösteri işçi sınıfımızın değil, Kemal Türkler, Ertürk ve Baştürk gibilerinin merasimi olacaktır. Çünkü geniş işçi yığınları bu gösteriye katılmayacaklardır.

"Partimiz küçük gruplarla değil, işçi sınıfıyla birleşmeyi esas almakta ve işçi sınıfının çizgisini izlemektedir. Emekçi halkın bulunmayacağı ve her türlü tertibe açık tutulan gösteriye katılmayacağımızı bütün halka ilan ediyoruz. Demir yürekli işçi sınıfımızı ve bütün halkımızı Baştürk yönetimini protesto etmeye çağırıyoruz.

İleride 1 Mayısları devrimci birlik ve mücadele ruhu içinde kutlamanın yolu, bugün revizyonistlerin ve Baştürk yönetiminin hazırladığı gösteriyi boykot etmekten geçmektedir. Emekçi halkın yüreğindeki 1 Mayıs ateşini söndürmeye çabalayanlara hayır diyoruz.

Kemal Türkler, Mehmet Ertürk ve onların kuyruğundan giden Baştürk'lerin gösterisine katılmayın ve 1 Mayısın devrimci anlamına gölge düşürmek isteyenleri yalnız bırakın.

"Halkımıza çağrımız budur."

SORULAR—CEVAPLAR

THA muhabiri, MHP Genel Başkanı Alpaslan Türkeş'in şehri terketme çağrısının doğru olup olmadığını sordu.

Perinçek soruya cevapla "Türkeş'in bu sözü sahtedir, yalandır. Çünkü nerede bir tertip varsa Türkeş ve MHP orada vardır. Tertiplerde bir Türkeş'in parmağı vardır, bir de Sovyet revizyonist kliğinin parmağı vardır" dedi.

Bir gazeteci de "DİSK'e başvurduğunuzu ve kabul edilmediğinizi" söylediniz. Kabul edilseydiniz katılacak mıydınız?" diye sordu.

— Perinçek "Biz bunu bir zihniyet meselesi olarak değerlendiriyoruz. Biz kabul edilseydik durum çok değişik olurdu. Moskova'nın sesine kulak verilmemiş olunurdu. Alan disiplinsizliğe, kargaşalığa, başıbozukluğa kapatılmış olurdu" dedi.

Dünya gazetesi muhabiri de şu soruyu sordu: "Türk-İş ve DİSK Türkiye işçi sınıfını temsil ediyor mu?"

— Perinçek, "Bu sendikalar birer olgudur. Olgu olarak kabul edilir. Bunlar işçi sınıfının içinde burjuvazinin temsilcisidirler. Şunu belirteyim. Bugün 167 tane sendikacı Rusya'ya gönderiliyor. Ne lüzumu var bunun. Geçmişte Amerika'ya gönderiliyordu. Şimdi de Rusya'ya. Ama biz keşke kırkbeş milyon Türkiye halkı gitse de oradaki durumu görse diyoruz. Bu sendikalar işçi sınıfının kurtuluşunu temsil etmiyorlar. Ama biz işçilerle birleşeceğiz. Yurtsever ve demokratlarla birleşeceğiz" dedi.

Dünya muhabiri Doğu Perinçek'e "Siz mücadele içinde deneylerden geçmiş birisi olarak Doğudaki olayları nasıl değerlendiriyorsunuz?" diye sordu. Perinçek bu soruyu şöyle cevaplandırdı: "Biz bu olaylar olmadan Aydınlık gazetesi aracılığı ile 15-20 gün önceden uyarıda bulunmuştuk. Bunu herkes kabul edecek. Kesinlikle kabul edecektir. Özellikle Doğu bölgesinde Rusya'nın kışkırtması vardır. Bu konuda daha geniş açıklamalarımız var, bunları da daha sonra yapacağız." Perinçek, "Bunu nereden anlıyorsunuz?" sorusunu da şöyle cevaplandırdı: "Biz gelişmeleri değerlendirdik. Tabi ki bizim de istihbaratlarımız var. Onları gözden geçirdim."

Dünya muhabiri ve Orta Doğu muhabiri doğudaki olaylarda SAVAK'ın parmağı olduğuna dair çeşitli bilgilerin olduğunu söyleyerek ne düşündüğünü sordular.

—Perinçek "Dikkatleri başka yerlere çekmemek lazım. Bu kasıtlı olarak yapılıyor. Bunu bazı çevreler yapıyor. Bu çevreler niye MİT' le uğraşmıyor da SAVAK'la uğraşıyorlar. Önce MİT ve Kontrgerilla ile mücadele etmek gerekir. Tertipleri bunlar ve Rusya çıkartıyor. Türkiye'nin meselesi İran gibi, Yunanistan gibi dost ülkelerle uğraşmak değildir. Türkiye'nin meselesi CİA ve KGB'dir. Bunlarla uğraşmak lazımdır. İran halkı da SAVAK'la mücadele edecektir. Biz İran halkının mücadelesini destekliyoruz. Onlarla dostuz

Perinçek, "1 Mayıs'ta toplantı yapacak mısınız?" sorusunu şöyle cevaplandırdı:

— "Yapmak istedik, ama kasıtlı olarak salon verilmedi. 28 Mayıs'ta İstanbul'da yapacağız. Ankara'daki isteğimiz reddedildi. Danıştay'a başvuracağız."

Toplantının sonunda basın mensuplarına teşekkür eden Doğu Perinçek, "Partiye her zaman sizi bekliyorum. Ayrım yapmaksızın hepinizi basın emekçileri olarak görüyorum" dedi.

İslam...

(Baştarafı 1. Sayfada)

ırk ayrımı, Filistin, Kıbrıs konuları bulunuyor. Konferansta ayrıca Uluslararası İslam Haber Ajansı kurulması ve İslam Radyo Birliği oluşturulması da ele alınacak.

Silopi'nin...

(Baştarafı 1. Sayfada)

yaratmak amacında bulunan jandarmanın bu hareketi ne ilktir, ne de sondur. Bölgenin parlamenteri ve evladı olarak size sesleniyoruz. Jandarmanın bölgedeki bu kanunsuz baskılarına seyirci kalamazsınız. Durumun vahametini gözönünde bulundurarak, köyde tekrar kanun kuvvetinin hakim kılınmasını, arz ediyoruz" denildi.

Konuyla ilgili olarak bir açıklama yapan Bayındırlık Bakanı Serafettin Elçi, bölgeden yeni geldiği için sık sık olagelen bu tür olayları bildiğini belirtti ve şöyle dedi:

"Bu tip olayların hukuk devletinde yeri olamayacağı gibi halk ile devlet arasındaki bağları koparmaktan başka hiç bir amaca hizmet edemeyeceğine inanıyorum. Bundan sonra vukuu muhtemel olayları önlemek amacıyla sayın Başbakan ve sayın İçişleri Bakanı ile ayrıca temas kuracağım."

Zonguldak'ta yine yas var...

(Baştarafı 1. Sayfada)

gibi Kireçlik de can pazarı gibidir. Havadaki grizu oranının binde 3 olduğu zaman tehlike çanlarının çaldığı bilindiği halde, patlama sırasında grizu oranı binde 7 idi. Üstelik patlamanın olduğu ocağa uzun süredir mühendisin uğramadığı bildiriliyor. Ama öğrendiğimize göre Bakanından, Sendika Genel Başkanına, diğer ilgililere kadar herkes şimdi olay yerine doluşmuş bulunuyor. Sendika Başkanı Mehmet Tezer, işçi tulumu giyerek kurtarma çalışmalarına katılmış.

Olay, 1975 Ekimindeki Karadon grizu patlaması olayının aynıdır. Gerekli tedbirlerin alınmayışı ve havalandırma tertibatından olduğu bildirilen sızıntı, patlamaya neden oldu. MC iktidarının mücadeleci ve ilerici işçiler için sürgün yeri olarak kullandığı ocaktan sağ çıkabilenler kimseyle görüştürülmüyor. Ölen işçilerden Maden Başçavuşu Şaban Çakırgöz'ün MC döneminde Kandilli'den bu ocağa sürgün olarak gönderildiği bildiriliyor. Bütün maden işçileri ocak değiştirmenin, tanımadığı, bilmediği bir ocakta çalışmanın bir maden işçisi için en ağır ceza olduğunu bilirler. Bu, her an ölümle burun buruna çalışmak demektir.

Havza'daki bütün işçilerin sorunlarıyla şimdiye kadar ilgilenmeyen Zonguldak Maden İşçileri Sendikasına karşı duydukları tepkinin bu patlamayla birlikte iyice büyüdüğü belirtiliyor.

Kurtarma çalışmalarının devam ettiği Kireçli ocağında çalışan işçi sayısı kesin olarak bilinmiyor. Kurtarma çalışmalarına aralıksız devam edileceği, ölü sayısının artmasından endişe duyulduğu bildiriliyor.

Derine...

(Baştarafı 1. Sayfada)

Nedir bu? Kader midir? "Dalgınlıktan, kötü bir rastlantıdan doğan kaçınılmaz bir iş kazası"mıdır? Yoksa sistemli bir iş cinayeti mi?

Son 35 yılda 3000 kişi can verdi bu ocaklarda. 180 bin işçi yaralandı. Ama, işler yine alışıldığı üzere sürdü gitti.

Şimdi bakanlar, valiler, müdürler ve de sendikacılar Kandilli'ye doluşmuşlar. Uzun süren araştırmalar, incelemeler yapılacak. Heyetler kurulacak. Sonra da hiç bir şeyi açıklamayan resmi bir açıklama. Ve bu "müessif iş kazası"nın sorumluları da, bundan öncekiler gibi ölenlerle birlikte unutulup gidecek.

Ama bugün Kireçli'de 18 arkadaşlarının ölüsünü toprağın altından çıkaran işçiler bu sorumluları tanıyor.

Bu cinayetlerin sorumluları ölümün kol gezdiği galerilerin derinliklerinde, hiç bir güvenlik tedbiri almadan işçileri çalışmaya zorlayanlardır. Maliyeti yüksek olduğu için, yeni ocaklar açmayıp işçileri aynı ocaklarda damarların daha derinine doğru inmeye zorlayanlardır. "Daha fazla kömür ver, daha fazla prim al" deyip, işçilerin hayatıyla kumar oynayan bu canileri daha derinlere, yani daha tehlikeli bölgelere inmeye mecbur bırakanlardır. Bu cinayetlerin sorumluları, işçileri hiçbir eğitime tabi tutmadan, yeterli sayıda mühendisin, teknik elemanın bulunmadığı ocaklara indirenlerdir. Bu cinayetlerin sorumluları, insan hayatıyla oynandığını görüp de, seyreden, alacağı aidattan başka bir şey düşünmeyen sözde sendikacılardır.

Şimdi bütün bu sorumlular Kireçli'de. Vah vah ediyorlar. Ve etraflarına bakıp sorumlu arıyorlar.

TİKP 28 Mayısta İstanbul'da toplantı düzenliyor

Türkiye İşçi Köylü Partisi, 28 Mayıs gecesi İstanbul Spor Sergi Sarayında bir toplantı düzenliyor. Gecede Parti Başkanı Doğu Perinçek de konuşacak.

Toplantıda aşıklar Aydınlık Korosu ve Aydınlık Dörtlüsü, marşlar, türküler söyleyecek. Folklor gösterileri yapılacak.

Norveç Maliye...

(Baştarafı 1. Sayfada)

Norveç Maliye Bakanı ile görüşmelere Hazine Genel Müdürü Aysel Öymen ve Hazine Genel Sekreteri Vural Güçsavaş da katıldı. Toplantıdan sonra bir açıklama yapan Ziya Müezzinoğlu şunları söyledi:

"Mart ayında Norveç ile Türkiye arasında bir ekonomik teknik işbirliği anlaşması imzalanmıştı. Bu anlaşma çerçevesinde Sayın Norveç Bakanı ile biraraya gelerek, bu alandaki alınacak önlemler üzerinde görüşmüş bulunuyoruz. Toplantıda iki ülke arasındaki işbirliğini geliştirmek için birçok olanaklar bulunduğunu saptadık. Bu olanaklar yalnız iki ülkeye dönük değil, bu çalışmaları ileride sürdürdüğümüz zaman daha olumlu sonuçlar elde etmiş olacağız."

Maliye Bakanı Müezzinoğlu, bir soruya karşılık olarak, söz konusu kredi miktarının 100 milyon dolar olduğunu ve kredinin bir bölümünün Türkiye'nin Norveç'e olan borçlarının ödenmesi, bir bölümünün de ortak girişimlerin finansmanı için kullanılacağını belirtti. Müezzinoğlu, bununla birlikte Türkiye'nin daha çok Üçüncü Dünya ülkelerine dönük ortak sanayi girişimleri ile ilgilendiğini belirterek, bu konuların Haziran ayı içinde yapılacak toplantıda ayrıntıları ile yeniden ele alınacağını açıkladı.

Norveç Maliye Bakanı Per Kleppe ise toplantıdan sonra yaptığı kısa açıklamada, görüşmenin bir ön temas niteliği taşıdığını ve iki ülke arasında kurulması tasarlanan sağlam dostluk ve işbirliği için yalnızca bir ön adım oluşturduğunu kaydederek, asıl görüşmelerin Haziran ayı içerisinde toplanacak olan ortak komisyonda ele alınacağını açıkladı.

Norveç Maliye Bakanı Per Kleppe, Müezzinoğlu ile yaptığı görüşmeden sonra sırasıyla, Devlet Planlama Teşkilâtı yetkilileri ve Başbakan Bülent Ecevit'le de birer görüşme yaptı.

Konuk Bakan, DPT yetkilileri ile yaptığı görüşmeden sonra, Türkiye'nin büyük bir ihracat potansiyeline sahip olduğunu, borçlanmaya dayalı bir kalkınma stratejisinin Türkiye'yi yeni darboğazlara sürükleyeceğini belirtti.

BAŞBAKAN ECEVİT'LE GÖRÜŞME

Başbakan Bülent Ecevit de, Norveç Maliye Bakanını Başbakanlıkta kabul ederek bir görüşme yaptı. Ecevit görüşmeden sonra, Norveç'in Türkiye'ye gösterdiği yakınlığı, dostluklarının içtenliğine bir kanıt olarak değerlendirdiğini, Kleppe'nin yurdumuzda yaptığı görüşmelerin iki ülke ilişkilerine ve işbirliğine büyük katkısı olacağına inandığını söyledi.

Norveç Maliye Bakanı da görüşmeden sonra, "Türkiye-Norveç Karma Ekonomik Komisyonunun Haziran ayında yapacağı ilk toplantısının, iki ülke arasındaki işbirliği açısından yararlı sonuçlar vereceğine inanıyorum" dedi. Per Kleppe bugün yurdumuzdan ayrılıyor.

Kaf Dağının arkasındaki masal: "Toprak reformu"

(Baştarafı 1. Sayfada)

te. Ancak ne surette görünürse görünsün "Milletin Meclisinde" toprak ağaları, tefeciler tarafından engellenmekte gecikmiyor.

Nitekim, Urfa bölgesinde uygulaması(!) yapılan Toprak Reformunun sonucu büyük bir fiyaskodur. Bir tek karış toprak dağıtılmamıştır. Bunun böyle olacağı daha başından, kanun hazırlandığı zamandan belliydi. Şimdi bu uygulamadan geriye kalan sadece mahkemelerde biriken toprak ağalarının açtığı davalardır. Gerçekte bir adım dahi atılamamıştır. Eski tas eski hamam.

Toprak ağaları, bu ne iduğü belirsiz fakat toprak reformu adını taşıyan uygulamadan bile rahatsız olmuşlardır. Toprak ağalarıyla uğraşmak niyetinde olmadığını son vergi tasarısıyla açığa vuran Ecevit hükümeti bu defa Toprak Reformu Kanununun iptal edilmesine de sesini çıkarmayacağını belli etmiştir.

Bu tavırla bir ülkeye demokrasi getirmek mümkün müdür? Bunu iddia etmek olmayacak duaya amin demektir. Demokrasinin gerçekleşebilmesinin temel şartı toprak ağalığının, tefeciliğin, maddi-manevi kaynaklarının tasfiye edilmesidir.

Bunu yapabilmenin yolu da köklü bir Toprak Reformundan geçer.

Elli yıldır dinlediğimiz ve kolu kanadı kırılmış masal kahramanı suretine bürünen Toprak Reformu hikayeleriyle ancak yatma saati gelmiş çocuklar uyutulur.

Toprak ağalarının zulmünden, tefecilerin amansız sömürüsünden gına getiren geniş köylü yığınları masal kahramanlarının hikayelerini dinlemekten bıktı, usandı.

Toprak ağalarını, feodal unsurları darıltmamak isteyen hükümet "toprak, toprak" diye haykıran geniş köylü kitlelerinin sesini duyamıyor. Duymasına duyuyor da işi pişkinliğe vurup duymamazlıktan geliyor.

İsmet İnönü, işine geleni duymak, işine gelmeyeni duymamakla ünlüydü. Bir gün bir de baktık ki, İnönü'nün yerine Bülent Ecevit Genel Başkan olmuş. Hem de "Toprak işleyenin, su kullananın" sloganlarıyla.

Ancak anlaşılıyor ki, CHP'nin başına geçen, İnönü'nün bu ünlü hastalığından kurtulamıyor.

IMF, Türkiye'ye verilecek krediyi görüşüyor

ANKARA (ÖZEL)

Uluslararası Para Fonu (IMF) Yürütme Kurulu Washington'da toplanarak Türkiye'ye verilecek kredi konusunu görüşmeye başladı. IMF Yürütme Kurulu, Türkiye'nin son aylarda aldığı ekonomik önlemleri ve iki ay önce Washington'da varılan anlaşmayı gözden geçirerek Türkiye'nin "Kredi Verilebilir" bir ülke olup olmadığını karara bağlayacak. IMF'nin bu karara varması halinde 368 milyon dolarlık "stand by" (destek) kredisi açılacak. Bu paranın büyük bir kısmının bu yıl içinde, kalanın ise gelecek yıl verilmesi bekleniyor. IMF'nin Türkiye'nin kredi verilebilir bir ülke olduğuna karar vermesinin ayrıca diğer mali kuruluşların da Türkiye'ye kredi vermesinde etkili olacağı bildiriliyor. Hükümet, IMF'den bu krediyi almak için biryandan "İstikrar Önlemleri Paketi" adı altında bir dizi zam vergi ve denetim kararları alırken, öte yandan Türkiye'nin IMF'deki kotasını artıran tasarının hızla yasalaşmasını sağladı.

MHP yanlısı...

(Baştarafı 1. Sayfada)

vurgun vurduğu daha önce Nüfus Müdürlüğü'nde çalışan memurlar tarafından açıklanmış ve MEM-DER aracılığıyla kamuoyuna duyurulmuştu. Gazetemizin yayınından sonra Savcılık MHP yanlısı müdür hakkında soruşturma açmıştı.

Yolsuzluğu açıklayan memurlardan biri olan Nihat Aksan'ın dövülme olayı şöyle oldu: Doğan Çetin bir komandoyla birlikte Cumartesi günü akşamı saat 22.00'de evine dönmekte olan Nihat Aksan'ın yolunu kesti. Komando Nüfus memuru Aksan'ı tutarken Doğan Çetin' de "Komandolar böyle yapar" diye memurun üzerine saldırdı. Olaydan sonra saldırganların 35 HL 658 plakalı Anadol marka bir otomobile binerek kaçtıkları görgü tanıklarınca saptandı.

Nihat Aksan'ın 15 günlük Adli Tıp raporunda burnunun çatladığı, kulağının yırtıldığı, çeşitli yerlerinde şiddetli darp ve diş izleri bulunduğu belirtiliyor. Dövülen nüfus memuru Nihat Aksan aynı gün saldırganları Güzelyalı karakoluna şikayet etti. Tanıkların teşhisinden sonra Doğan Çetin' in savcılığa sevkedileceği bildiriliyor.

Türkiye'ye göre:

Ege Kıta Sahanlığı konusunda Uluslararası Adalet Divanı yetkili değil

ANKARA (AA)

Türkiye, Lahey'deki Uluslararası Adalet Divanı'na, Ege Kıt'a Sahanlığı konusunda Yunanistan'ın başvurusuna yetkili olmadığını bildirdi.

Uluslararası Adalet Divanına Türkiye'nin Lahey Büyükelçisi kanalıyla gönderilen görüş mektubunda, gerekçe olarak, Yunanistan'ın bu başvuruyu iki ülke arasında görüşmeler başlamadan yapmış olduğu, şimdi görüşmelerin anlaşmalar çerçevesinde sürdürülmekte olduğu gösterildi.

Yunanistan, Ege Kıt'a Sahanlığı konusunda 10 Ağustos 1976 tarihinde Uluslararası Adalet Divanına başvurmuştu.

Ecevit, Üniversite Rektörleriyle toplantı yaptı

ANKARA (ANKA)

Başbakan Bülent Ecevit, dün sabah bazı üniversite rektörleri ile bir toplantı yaptı. Milli Eğitim Bakanı Necdet Uğur'un da katıldığı toplantıda konuşan Ecevit, üniversitelerin toplumdaki yerinin önemine değinerek, bu kurumların bugünkü bunalımdan çıkmak için yönlendirici güç rolünü oynayabileceklerini söyledi.

Hızlı değişim süreci içinde olan toplumda üniversitelerin işlevini çok iyi değerlendirmek ve belirlemek gerektiğini söyleyen Ecevit, üniversitelerin toplumdaki hızlı değişimin gerisinde kalması halinde bunalımın daha çok yoğunlaşacağını belirtti.

Ecevit, üniversitelerin özerkliği konusunda da bazı eksikliklerin olduğunu belirterek, mali ve idari özerkliğin tam olması gerektiğini söyledi.

Romanya

(Baştarafı 1. Sayfada)

ması, Kültür Bakanı Ahmet Taner Kışlalı'nın geçen ay Romanya'ya yaptığı gezi sırasında gözden geçirilerek yeni bir programa bağlandı. Bu programa bağlı olarak önümüzdeki hafta içinde Romanya'da bir Türk filimleri haftası düzenleniyor.

GÖRÜŞMELER

Manescu'yla yapılacak görüşmelerde özellikle Ekonomik İşbirliği ele alınırken Romanya Devlet Başkanı Nikolay Çavuşesku'nun 1976 Haziranında Türkiye'ye yaptığı ziyaret sırasında üzerinde ilk anlaşmasına varılan Orta Anadolu Rafinerisi ve Ankara merkezi ısıtma projesi gibi konular üzerinde de durulacak. Ayrıca MC döneminde engellenen, Köy-Koop'un Romanya'dan traktör ithal etmesi ve Romanya'dan gübre alınması da gündemdeki önemli konular arasında.

Resmi bir ziyaret için yurdumuzda bulunan Romanya Başbakanı Manescu aynı zamanda Romanya Komünist Partisi Merkez Komitesi Yürütme Komitesi üyesi. 62 yaşında olan Manescu, 1936 yılında Romanya Komünist Partisine üye olmuş. Romanya 'nın faşist diktatördlükten kurtulmak için verdiği mücadeleye katılmış. 1974'den bu yana Romanya Başbakanlığını yürüten Manea Manescu'nun aynı zamanda bir ekonomi uzmanı olduğu belirtiliyor.

Yugoslavya Turizm Bakan Yardımcısı İstanbul'a geldi

İSTANBUL (AA)

Bir süreden beri Türkiye'de bulunan Yugoslavya Turizm ve Enformasyon Bakan yardımcısı İstanbul'a geldi. Konuk Yugoslavya Turizm ve Enformasyon Bakan yardımcısı Mirco Marinoviç İstanbul'da kaldığı süre içinde tarihi ve turistik yerleri gezecek.

Konuk bakan yardımcısının bugün yurdumuzdan ayrılacağı bildiriliyor.

1 Mayıs...

(Baştarafı 1. Sayfada)

Bulut adlı gencin bir süre önce Ümraniye'de 5 işçinin öldürülmesi olayına karıştığını iddia ettiler. Polis gözaltına alınan Fatih Ticaret Lisesi öğretmenlerinden "Sabiha Özkoç'un da yasa dışı bir örgütün üyesi olduğunu sandıklarını" açıkladı.

Sovyet Genelkurmay Başkanı bugün geliyor

ANKARA (ÖZEL)

Sovyet Genelkurmay Başkanı ve Savunma Bakanı Başyardımcısı Mareşal Ogarkov, bugün yedi kişilik bir heyetle Ankara'ya geliyor.

Genelkurmay Başkanlığı Genel Sekreterliğinden yapılan açıklamaya göre, Orgeneral Kenan Evren'in resmi komuğu olarak Türkiye'ye gelen Ogarkov, Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk ve Başbakan Bülent Ecevit ile de görüşecek.

Ogarkov'un bugün ilk görüşmesini Kenan Evren ve Milli Savunma Bakanı Hasan Esat Işık ile yapacağı, yarın da Ecevit ile görüşeceği bildiriliyor. 28 Nisanda Korutürk tarafından kabul edilecek olan Sovyet heyeti, Cumartesi günü Türkiye'den ayrılacak.

Ogarkov ile hükümet ve ordu yetkilileri arasında yapılacak temaslarda ele alınacak konular belirtilmedi. Bununla birlikte Ogarkov'un ziyaretinin Türkiye-NATO ilişkilerinin nazik bir dönemine ve "yeni ulusal savunma" kavramının tartışıldığı bir zamana rastlaması anlamlı karşılanıyor.

Hatırlanacağı üzere Sovyet Genelkurmay Başkanının Türkiye'ye geçen hafta gelmesi beklenirken, ziyaret ertelenmiş bunun nedeni açıklanmamıştı. Ancak NATO Güney Kuvvetleri Komutanı Share'in geçen hafta gelişiyle bu erteleme bir anlam kazanmıştı.

Bilindiği gibi Sovyetler Birliği, Birinci MC hükümetinden bu yana Türkiye'ye bir saldırmazlık paktı, siyasi ve askeri işbirliği yapılması önerilerinde bulunuyor. Sovyet askeri heyetiyle Türk yetkilileri arasında hangi konuların görüşüleceği belirtilmemekle birlikte, görüşmelerde bu konuların da ele alınacağı tahmin ediliyor.

TELEVİZYON

19.30 ÇOCUK ŞENLİĞİ
Bu programda Hamdullah Suphi İlkokulu, Elazığ Halk Oyunlarını, Piri Reis İlkokulu, Hakkari Halk Oyunlarını, Namık Kemal İlkokulu çeşitli Halk Oyunların, Yıldırım Beyazıt İlkokulu Halk Türküleri Korosu ve Muzaffer Arkan yönetimindeki çalgı grubu, üç parça sunuyorlar. Yapım-Yönetim: Süreyla Sinkil, Canan Arısoy.
19.55 BİR KONU, BİR KONUK
Jülide Gülizar'ın sunduğu programa Hacettepe Üniversitesi Öğretim Üyesi Saldıray İleri katılıyor ve gübre sorunu ele alınıyor. Yapım-Yönetim. Sağhan Doğu.
20.30 HABERLER
21.05 BEŞ DAKİKA
Program dizisinin "Okumak' adlı bölümünde, kırsal kesimden genç kız ve kadınların okuma yazma konusundaki talepleri dile getiriliyor. Oynayanlar: Jale Aylanç, Serpil İnanç, İhsan Sanıvar, Nalan Akkoç. Yapım. Yavuz Tarakçıoğlu. Yönetim. Tümay Dane.
21.10 TÜRK HAFİF MÜZİĞİ (Ayten Alpman)
21.30 TV'DE SİNEMA (Denizciler Geliyor)
Yönetmenliğini Feyzi Tuna'nın yaptığı ve başrollerini Hülya Koçyiğit, Ekrem Bora ve Süleyman Turan ın paylaştıkları 196yapımı bir yerli film. Deniz teğmeni dört arkadaşın serüvenleri ve aşk öyküleri.
23.05 GÜNE BAKIŞ

RADYO

TRT 1

05.05 Türküler, Oyun Havaları	16.00 Bölge Haberleri
06.02 Bölgesel Günaydın	16.05 Okul Radyosu
07.02 Köye Haberler	17.02 Akşama Doğru
07.30 HABERLER	18.01 Çocuk Bahçesi
07.40 Sabahtan Sabaha	19.00 HABERLER
09.02 Kadın Dünyası	19.30 Bölgesel Yayın
10.01 Arkası Yarın	20.15 Koy Dagarcığı
11.05 Okul Radyosu	20.40 Türküler Geçidi
12.10 Ogle Uzeri	21.02 Şarkılar
13.00 HABERLER	22.02 Bölgesel Yayın
13

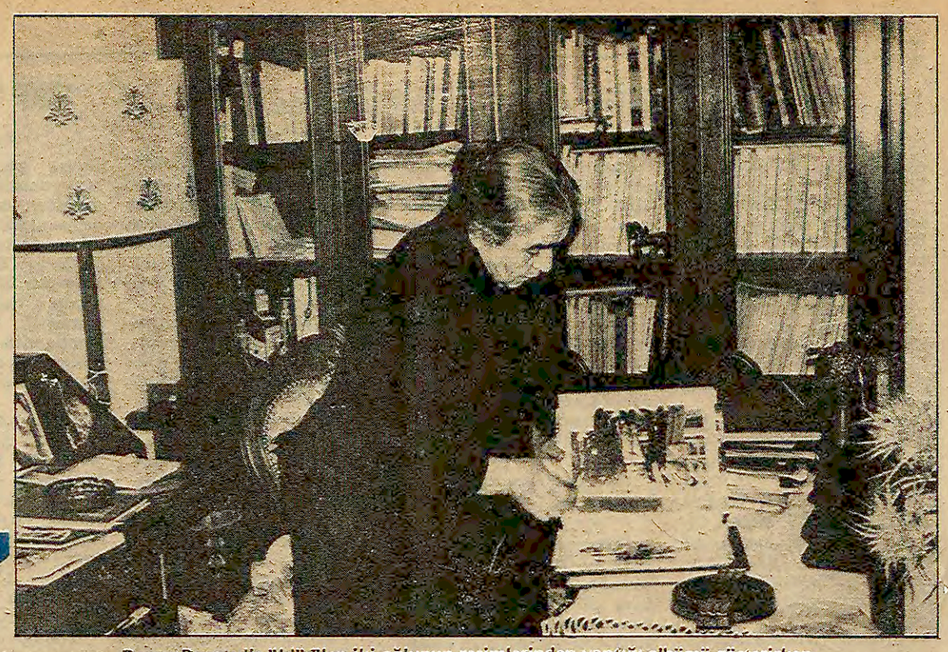

DOĞAN YURDAKUL

- Aleko'ya kağıt ve kalem vermiyorlardı Şiirlerini kağıt peçetelere kanıyla yazıyordu
- Yorgo'yu bayıltıp denize atmışlar. Sonra da "kaçmak için atladı" demişler
- Ana Panagulis: "Türkiye'de ki anaların ne kadar acı çektiğini biliyorum. Ama şimdi ağlamak değil mücadele etmek günüdür"

Bayan Panagulis'ten analarımıza çağrı:

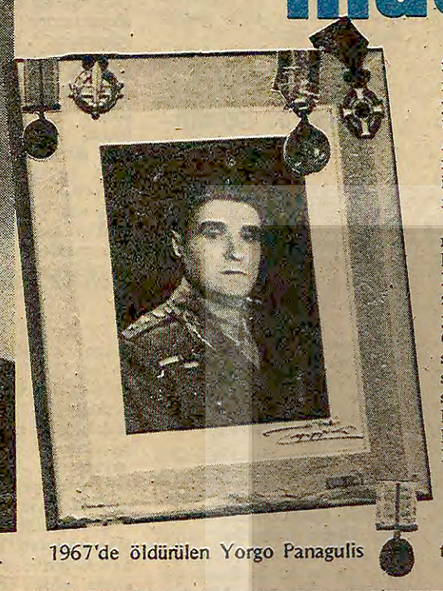
Cesur olun, birleşin, mücadele edin!

Bayan Panagulis öldürülen iki oğlunun resimlerinden yaptığı albümü gösterirken.

1976'da öldürülen Aleksandros Panagulis...

1967'de öldürülen Yorgo Panagulis

Bayan Panagulis, iki oğlu faşistler tarafından öldürülmüş, fakat mücadeleden yılmamış bir Yunanlı ana. Üç oğlu varmış: Yorgo, Aleko ve Statis. Yorgo devrimci bir komando subayı imiş. Denize atarak boğmuşlar.

Ortanca oğlu Aleko Panagulis, Türkiye'de daha fazla tanınan bir kişi. Diktatör Papadopulos'a suikast düzenlemekten sanık olarak yakalanıp hapse atılmış. Cuntanın devrilmesinden sonra afla çıkmış. Çıktıktan sonra faşistlerin trafik kazası süsü verdikleri bir cinayete kurban gitmiş. En küçük oğlu Statis de politikacı. Halen PASOK'tan milletvekili.

Herkes tanıyor

Bayan Panagulis'i ziyaretimiz çok yağmurlu bir geceye rastladığından taksiyle gittik. Atina'nın biraz dışında banliyöde oturuyor. Yolda taksinin şoförüyle sohbeti koyulaştırdık. Laf dönüp dolaşıp Türkiye ile ilişkiler konusuna gelince şunları söyledi: "Politika büyüklerin işi. Ben işime, aldığım paraya ve anama bakarım. Ne Türkler bizden toprak istesin, ne de biz onlardan. Araya düşmanlık sokmadan yaşayalım."

Bu arada mahalleye gelmiştik. Elimizdeki adrese bakarak evi zar zor bulduğumuzda şoför şöyle dedi: "Panagulis'in evini aradığınızı daha önce niye söylemediniz? Daha kolay bulurduk." Meğerse Bayan Panagulis, oğulları nedeniyle benim tahmin ettiğimden de çok tanınan bir kadınmış.

Kendisi de yatmış

Bayan Panagulis bizi bahçe kapısında karşıladı. Yaşlı, fakat dinç bir kadın. Siyahlara bürünmüştü. Genellikle de böyle giyiniyormuş.

Cunta sırasında kendisi de kocasıyla birlikte hapis yatmış. 1968'de 3'er ay yatmışlar. Kocası daha sonra 1970'de ölmüş.

Önce Yorgo'yu anlatarak başladı. Yorgo Panagulis, cuntadan önce devrimci bir komando subayıymış. Cuntadan sonra yurt dışına kaçmış. Kaçtığı yerde yakalayarak bir gemiye koyup Yunanistan'a doğru yola çıkarmışlar. Yolda bayıltarak bağlayıp denize atmışlar. Sonra da "Kaçmak için denize atladı, bir daha da çıkmadı" demişler. Annesi "yalan" diyor. "Kaçmak için atlasa mutlaka kurtulurdu. Onun kadar iyi yüzen yoktur. Birçok madalyası var." Bu olay 24 Kasım 1967'de olmuş.

Aleksandros Panagulis

Aleko Panagulis, Albaylar cuntasından önce EDİN (Yunanistan Demokratik Gençlik Birliği) başkanıymış. Cunta geldiğinde askerliğini yapıyormuş, faşizmin geldiğini görünce askerden kaçmış. Kıbrıs'a gitmiş. Oradan pasaport alarak Fransa'ya, İtalya'ya gitmiş. Gizli yollardan sık sık Yunanistan'a girerek faşizme karşı direniş örgütlemelerine girişmiş. Son gelişinde Papadopulos'a karşı suikast girişiminde bulunmuş. Başaramamış ve yakalanmış. Bayan Panagulis sonrasını şöyle anlatıyor:

— 5 yıl iki metrelik mezar kadar bir hücrede kaldı. Tek bir kere dışarı çıkarmadılar. İlk hücresinde kaşıkla duvarı delerek kaçmaya teşebbüs ettiği için, tamamen betondan yeni bir hücre inşa edip oraya naklettiler. 8 ay zincire vurdular, yemeklerini de öyle yedi.

— Siz görüşebiliyor muydunuz?

— Aylardan sonra evet. Pencere dedikleri küçücük bir delikten konuşuyorduk. Hücresi ışık ve güneş görmüyordu. Tuvaleti her şeyi içindeydi. Yerlerde sürekli su vardı. İçeride elektrik yoktu. Şiirlerini karanlıkta yazdı.

— Şiir de mi yazıyordu?

— Eskiden yazmazdı. Hapisteyken dışarıya mesaj olsun diye yazdı. Kalem kâğıt vermedikleri için kağıt peçetelere kanıyla yazıyordu. Gizli gizli dışarıya çıkarmanın yolunu buluyordu. Şiirleri yayınlanınca hücresini didik didik aramalarına rağmen hiç bir şey bulamadılar.

Düşmanlarımız ortak

Bayan Panagulis, bunları söyledikten sonra yerinden kalktı ve kütüphaneden bir kaç kitap getirdi. Aleko Panagulis'in hapisten yazdığı şiirler ve bazı mektupları bu kitaplarda toplanmış. Kitaplardan aldığım "Düşmanlarımız Ortak" başlıklı bir şiiri okuyuculara sunuyorum:

Nasıl olurum yanında
Baskıların?
Gösterebilir miyim
sevgimi Kürtlere?
Güney Afrika'ya,
Rodezya'ya nasıl koşarım?
Yanlarında olduğumu nasıl
söylerim zencilere?
Varabilir miyim
Hindiçini'ye?
Bengal halkını
nasıl kucaklarım?
Savaş mevzimi bırakıp da
gidemem ki.
Ama bilsinler ortak
düşmanlara karşı
Biz de burada savaşıyoruz
Düşmanlarımız ortak
Onların ve bizim.

Aleksandros Panagulis,
1971-Tecrit.

Aleko öldürülüyor

Bayan Panagulis, Aleko'yu anlatmaya devam ediyordu:

— Hücresinin duvarlarını sloganlarla donatmıştı. Baskılara hiç bir zaman boyun eğmedi. Sık sık dövüyorlardı, o da nesi varsa onunla karşılık veriyor, küfrediyordu. Bir seferinde 47 gün açlık grevi yaptı. Aralık grevini bıraktığı zaman ona ilk yemek olarak fırında kuru fasulye verdiler. Müdür beni gördüğünde alay eder gibi "Amma da sağlam midesi varmış. Bir karavana taş gibi fasulyeyi hazmetti" dedi. Müdürün dört çocuğu vardı.

Aleko Panagulis, 1974'de cuntanın devrilmesiyle birlikte zindandan çıkmış. O günlerde bizim gazetelerde de çıkmıştı hatırlayacaksınız. Çıktığında gazeteciler "Pişman mısınız?" diye sormuşlardı. "Mücadeleye devam edeceğim" diye cevap vermişti. Panagulis, 1976'nın 1 Mayıs günü öldürülmüş. Arabasıyla giderken faşistler iki arabayla kovalamaya başlamışlar. Son sürat kaçarken bir virajı alamayarak duvara çarpmış. Annesi Atina'daki cenazesine yüzbinlerce kişinin katıldığını ve iki bin çelenk gönderildiğini söyledi. Resimlerini gösterdi. söylediklerinde abartma yoktu.

Gün mücadele günüdür

Ayrılmadan önce Bayan Panagulis'ten Türkiye'deki analara bir mesajı olup olmadığını sorduk, şöyle dedi:

— Cesur olsunlar, birleşsinler. Bizim burada kendimizi savunduğumuz gibi onlar da kendilerini savunsunlar. Ben hiç bir şey bulamadığım zaman ayakkabılarımı çıkararak faşistlere karşı kendimi savundum. Türkiye'deki anaların ne kadar acı çektiklerini biliyorum. Ama şimdi ağlamak değil, mücadele etmek günüdür.

YARIN: ELAS Komutanlarından Guçyas ile konuşma

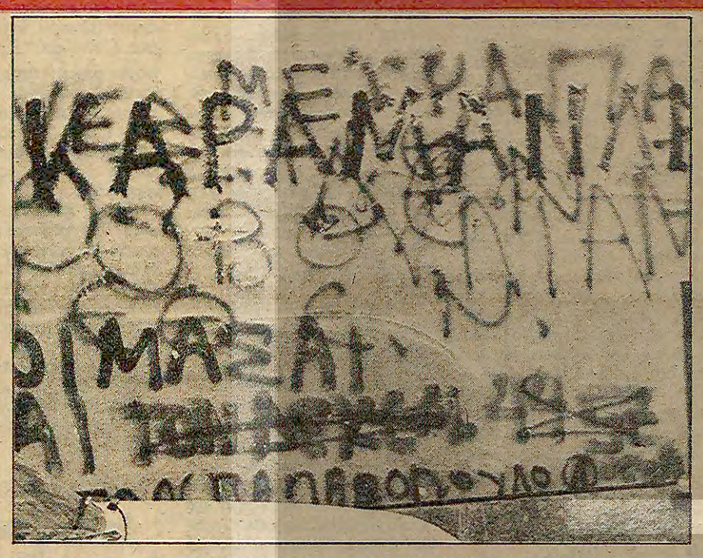
Yunanistan'da duvar edebiyatı

Aynen bizim duvarlarda olduğu gibi, Yunanistan'da da bütün duvarlarda çeşitli siyasi akımların sloganları yazılı. Hatta bizimkinden çok daha fazla yazı ve slogan olduğunu söyleyebilirim. Yukarıdaki resim bunun örneklerinden biri. Gördüğünüz gibi bütün yazılar birbirine karışmış, Yunanlı arkadaşlar bile ne yazdığını doğru dürüst söktürüp anlatamadılar. Bir tek Karamanlis'in ismi hepsinden sonra yazıldığı için zar zor anlaşılıyor.

Ben size başka duvarlarda yazılı bazı sloganlardan örnekler söyleyeyim. İlginç oldukları için bunları seçtim:

Anarşistlerin bir yazısı: "Ege balıklara aittir!" Anarşist deyince, sağa sola bomba atıp adam kaçıran, banka soyan cinsi değil sadece. Bunlar anarşizmin teorisine de sahip çıkan, Bakuninleri izlediklerini savunan bir siyaset yürütüyorlar. Yani her şeyi red ve inkâr eden bir siyaset. Ege konusu bunları o kadar sıkmış ki, duvara bu sloganı yazmışlar.

Faşistlerin bir yazısı: "Tanklar gecikir ama unutmaz. Yaşasın 21 Nisan." Tanklara ait slogan, İncil'den bir benzetme yapılarak yaratılmış. İncil'de "Tanrı gecikir ama asla unutmaz" diye bir söz var. Faşistler tanrıyı tank olarak değiştirmişler ve ortaya bu slogan çıkmış. 21 Nisan ise faşist albaylar cuntasının darbe yaparak iktidarı gasbettiği tarih.

"Moskova'dan yardım alalım!" Bu yazıyı Yunanistan'daki Moskovacı parti olan KKE yazıyor. Partinin baş harfleri olan KKE duvarlara yazılırken, hemen sonuna da bir orak çekiç ekliyorlar. Bunun nedeni KKE harflerinin sonuna başkalarının gelip bir "X" harfi eklemesini önlemek. Yunanistan da halk Moskovacı partiye 'dış" komünist partisi diyor. Dış kelimesini ifade etmek üzere KKE harflerinin sonuna bir "X" harfi ekleyip KKEX diyorlar.

EKKE (Yunanistan Devrimci Komünist Hareketi)'nin duvar yazılarından bir örnek: "Türkiye-Yunanistan, hegemonyacılığa karşı dostluk."

Mihaniona Deniz İşçileri Sendikası Başkanı ve sekreteriyle...

Mihaniona balıkçılarıyla sohbet:

Balıkçılar neden düşman olsun? İkisi de emekçi

Mihaniona, Selanik'e 50 kilometre uzaklıkta bir balıkçı köyü. Ama balıkçı köyü olduğu neredeyse anlaşılmaz hale gelmiş. Çok güzel denizi ve güneşi olması nedeniyle turistik bir yer haline gelmiş. Selanik'in sayfiye yeri ve plajı gibi olmuş. Sokaklarında dizi dizi turist otobüsleri ve bir yığın turist. Ayrıca Mihaniona'da bir de askeri deniz okulu var. Böylece artık köy olmaktan çıkmış.

Selanik'ten arkadaşlar bana "balıkçı köyüne gidiyoruz" dediklerinde hiç böyle bir yerle karşılaşacağımı ummuyordum. Öyleki, köye girince şimdi balıkçıları nereden bulacağız diye düşünmeye başladım. Arkadaşlar balıkçıların bir sendikası olduğunu söylediler, oraya gittik.

Mihaniona Deniz İşçileri Sendikasında başkan ve sekreteri bulduk. İşçiler av için açılmışlar ve henüz denizdeymişler. Ancak sendikanın başkanı ve sekreteri de fiilen balıkçılık, deniz işçiliği yaptıkları için, onlardan öğrenebileceğimiz her şeyi öğrendik.

Yüzdeyle çalışıyorlar

Önce çalışma şartlarını öğrenmek istedim. Şu cevabı verdiler:

– Burada çalışanlar ücretli değildir. Net hasılat üzerinden yüzde elliyi alırlar. Yüzde elliyi gemi sahibi alır, geri kalan yüzde elli işçiler arasında pay edilir. Selanik ve Kavala'daki balıkçılar bu sistemle çalışırlar. Diğer kıyılarda ücretli olarak çalışılıyor.

– İş şartlarını tam olarak anlayamadım. Balıkçıların kazançları nasıl, kendilerine yetiyor mu? Örneğin bir fabrika işçisine, ya da tarım emekçisine oranla nasıldır?

– Elimize geçen genellikle onlardan biraz daha fazladır. Ama bizim kazancımız için hiç bir zaman kesin bir şey söylenemez. Her gün aynı şey kazanılmaz. Piyasadaki balık fiyatlarına göre bizim kazancımız da değişir. Ama iş şartlarımız onlara oranla çok daha ağır. Denize bir açılınca aylar boyu kaldığımız olur. Bu elbette günde sekiz saat çalışıp evine dönenden çok daha kötü bir durum.

– Hangi mevsimlerde avlanıyorsunuz?

– Bizde iki tür mevsim var. Birincisine Mihanotrata deriz. Bu Ekim başından Mayıs sonuna kadar sürer. İkincisinin adı ise Grigri. Martın ilk günlerinde başlar, Kasım sonunda biter.

– Avlanmadığınız zaman yok mu?

– Grigri'nin bittiği Kasım sonu aynı zamanda toplusözleşmenin de bitişidir. Aralık-Ocak aylarında çalışmayız, çünkü bu mevsim balıkların yumurtlama mevsimidir.

Aracı sömürüsü

– Avladığınız balıkları pazara nasıl veriyorsunuz?

– Bizim çalışma alanımızda iki katlı bir sömürü mekanizması var. Önce gemi sahipleri. Sonra da bu sizin sorduğunuz soru. Biz balıkları aracıya veririz. Pazara onlar verir. Örneğin biz sardalyayı aracıya 6 drahmiden (4 lira kadar) veriyoruz. Pazarda 30 drahmiye (21 lira kadar) satılıyor.

– Pekiyi buna karşı mücadele etmiyor musunuz?

– Balıkçılık alanında sendikalar iyi örgütlenmiştir. İşçiler de bilinçlidir. Sendikalar işçiler tarafından yönetilir. Gemi sahipleri gücümüzü biliyor, o yüzden fazla sorun çıkmıyor. iki-üç ay grev yapsak patronu yıkarız. Bunun örnekleri de oldu. Ama aracı meselesi bizi aşıyor. Bu daha çok siyasi partilerin ve iktidarların işi.

Büyüklerin Ege'de kıyısı da yok hakkı da

– Türk balıkçılarıyla denizde hiç karşılaştığınız oldu mu?

– Çok istediğimiz halde bu mümkün olmadı. Arada yasaklar var. Bir taraftan ötekine denizde de geçemezsiniz. Biz Türk balıkçılarıyla tanışmak ve el sıkışmak istiyoruz. Bir kez Limni açıklarında bir Türk balıkçı teknesiyle karşılaştık. Bizi görünce Yunan sularına girdiğini anladı ve kaçtı, görüşmek mümkün olmadı.

– Pekiyi, sizce bu düşmanlık nereden geliyor?

– Düşmanlık diye bir şey yok. Türk balıkçısı ile Yunan balıkçısı neden düşman olsun. İkisi de emekçi. Ama kışkırtanlar var. Savaşı isteyenler büyükler. Silahları yapanlar, savaş çıksın istiyorlar. Ege'de kıyıları da yok, hakları da.

– Son olarak Türkiye halkına söylemek istediğiniz bir şey var mı?

– Mihaniona Deniz İşçileri Sendikasının dostluk duygularını göndermek istiyoruz. Özellikle iki halkın Ege'de avlanması üzerinde yasak kalkmalı. Hiçbir yasak olmamalı. İstanbul'a gelip balık yemek istiyoruz.

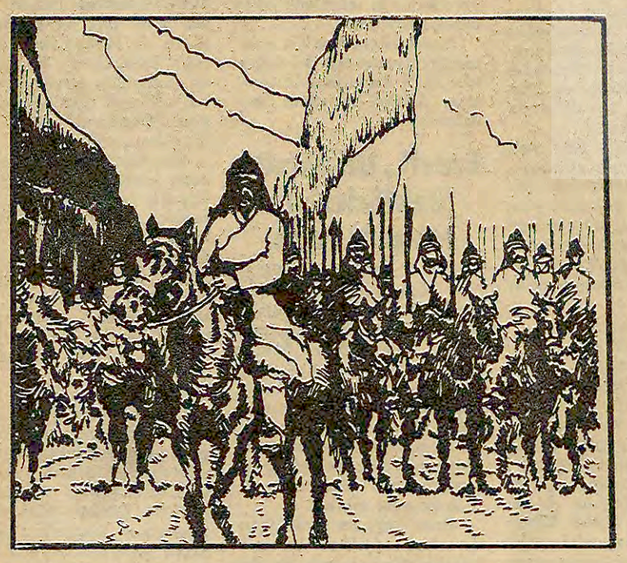
Selçuklu veziri Nizamülmülk'ün Siyasetname Kitabından yararlanarak

Yazan: RÜSTEM ALADAĞLI
Çizen: SEVİNÇ ALTAN

BABEK
Bir halk isyancısının destanı

Babek, Azerbaycan'da 1150 sene önce yaşamış bir halk önderiydi. Çobanlık yaparken, Hürremi kafilesine katılarak Bazz şehrine geldi. Bu sıralarda Azerbaycan, Abbasi İmparatorluğunun hükmü altındaydı. Halk çalışıp sultanları besliyordu. Hürremiler bu zulme karşı çıkan, sultanlara kafa tutan bir bölük halktı. Babek, Hürremi Şeyhi Cavidan öldükten sonra önder olarak seçildi. Halkı örgütlemeye başladı. Sekiz diyarda halk, sultanlara karşı isyan etti. Sultan isyanı bastırmak için Babek'in üzerine ordu gönderdi.

Sultan vezirleriyle uzun uzun görüştü. Sonunda ordusunu topladı. Komutanlarından en gaddarı olan Hamid'i çağırdı. Ona,

— Git şu Babek'in kökünü kurut. Eğer bunu yaparsan bütün Azerbaycan ve Kazvin vilayetleri senindir, dedi.

Vurgun ve ganimet hırsı ile gözünü kan bürüyen Hamid, sürdü ordusunu Bazz üzerine...

Hamid ordusuyla Bazz şehrinin karşısına gelip yerleşti. Yol boyunca geçtiği yerlerde ocakları söndürdü, çiçekler soldurdu, nice canlara kıydı.

Halk, Hamid'in ordusunun geldiğini duyunca şehrin önüne bir duvar oldu. Hamid, Bazz'a yaklaşınca şehir falan göremedi. Karşısında binlerce, onbinlerce insan buldu. Bir yanda Bazz halkı, bir yanda Hamid'in ordusu sabaha kadar bekledi.

Sabah ışıkları sökerken, Hamid'in ordusu hışımla Bazz'ın üzerine saldırdı. Çocuklardan dedelere, gelinlik kızlardan ninelere herkes canla başla öyle bir karşı koydu ki, savaşı bir tepeden seyreden Hamid, şaşkına döndü.

Ak kuşlar akşama kadar Bazz'ın üzerinde dolanıp durdu. Babek düşmanı puskürttükçe gökyüzünü kuşların sevinç çığlıkları doldurduyordu. Rüzgar canlanıyor, bodur meşeler sanki el çırpar gibi yapraklarını sallıyor, garip hışıltılar çıkarıyorlardı. Akşam olurken kuşlar bütün güçleriyle kanatlanıp sekiz diyara dağıldı. Hamid'in ordusu geri çekiliyordu. Bazz düşmemişti...

Sekiz diyarda halk bütün güçleriyle davullarını tokmaklayarak, bildikleri en güzel türküleri söyleyerek zaferi kutladılar. Sesleri dalga dalga ta Babek'in kulağına kadar geldi.

Gece Babek ve arkadaşları yitirdikleri yoldaşlarını andılar. Halk, Bazz'ın duvarlarında sabahlarken, Babek; Azin, Ali, Maziyar, Nevet ve komutanlarıyla bir toplantı yaptı. Durumu uzun uzun görüştüler. Sonunda en seçme yiğitlerden bir bölük kurdular. Gece sessizce dışarı süzülen bu bölük düşmanın arkasına ve dağlara yerleşti.

(Devamı Var)